

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

87'nci Birleşim

7 Mayıs 2009 Perşembe

(Bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

- 1.- Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu'nun, Van iline son yıllarda yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Eskişehir Milletvekili Beytullah Asil'in, Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'ın cevabı
- 3.- Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, Ardahan ilindeki sınır ticaretine ve yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

- 1.- Mardin Milletvekili Ahmet Türk ve 20 milletvekilinin, koruculuk sisteminden kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/363)

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

- 1.- Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324) (S. Sayısı: 96)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Devleti Arasındaki Kara Sınırı Boyunca Yapılacak Mayın Temizleme Faaliyetleri ile İhale İşlemleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyşleri ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/543) (S. Sayısı: 263)

3.- Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum ve Adalet Komisyonları Raporları (1/670) (S. Sayısı: 353)

4.- Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl'ün; Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/8) (S. Sayısı: 89)

VI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kırklareli Milletvekili Turgut Dibek'in, Başbakanlığa yeni uçak alımı iddiasına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/7521)

2.- Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk'ün, Başbakanlığa yeni bir uçak alınacağı iddiasına ve Başbakanlığa ait ulaşım araçlarına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek'in cevabı (7/7527)

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.03'te açılarak dört oturum yaptı.

Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk, Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idam edilmelerinin 37'nci yıl dönümüne,

İzmir Milletvekili Şenol Bal, Anneler Günü'ne,

Kırıkkale Milletvekili Turan Kırathı, Vakıflar Haftası'na,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Giresun Milletvekili Murat Özkan ve 21 milletvekilinin, yolsuzlukla ilgili Meclis Araştırması Komisyonu raporundan hareketle yolsuzluklar konusundaki durumun araştırılarak yolsuzlukla mücadele için (10/361),

Mersin Milletvekili Mehmet Şandır ve 24 milletvekilinin, sosyal güvenlik sistemindeki sorunların araştırılarak (10/362),

Alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla birer Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerini alacağı ve ön görüşmelerinin, sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

(10/333, 334, 335) esas numaralı Meclis Araştırma Komisyonu Geçici Başkanlığının, Komisyonun, Başkan, Başkan Vekili, Sözcü ve Kâtip Üye seçimini yaptığına ilişkin tezkeresi, Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında bulunan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında değerlendirilerek temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesi kabul edilen, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (1/324) (S. Sayısı: 96) görüşmeleri komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2'nci sırasında bulunan, İstanbul Milletvekili Mehmet Domaç ile Antalya Milletvekili Hüsnü Çöllü ve 38 milletvekilinin, Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifleri ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (2/266, 2/268) (S. Sayısı: 257) görüşmeleri tamamlanarak, yapılan açık oylamadan sonra, kabul edildi.

7 Mayıs 2009 Perşembe günü, alınan karar gereğince saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 19.42'de son verildi.

Eyyüp Cenap GÜLPINAR

Başkan Vekili

Fatoş GÜRKAN

Adana

Murat ÖZKAN

Giresun

Kâtip Üye

Kâtip Üye

Yaşar TŪZŪN
Bilecik
Kâtip Üye

No.: 95

II.- GELEN KÂĞITLAR
7 Mayıs 2009 Perşembe
Teklif

1.- Bayburt Milletvekilleri ŪlkŪ Gŵkalp Gŵney ve Fetani Battal'ın; Milletvekili Seęimi Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/448) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 4.5.2009)

Rapor

1.- Erzurum Milletvekili Muzaffer Gŵlyurt'un; 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/401) (S. Sayısı: 374) (Dağıtma tarihi: 7.5.2009) (GŪNDEME)

Meclis Araştırması Önergesi

1.- Mardin Milletvekili Ahmet Tŵrk ve 20 Milletvekilinin, koruculuk sisteminden kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken Önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İętŵzŵğŵn 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin Önergesi (10/363) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2009)

7 Mayıs 2009 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Eyyŵp Cenap GŪLPINAR

KÂTİP ŪYELELER : Harun TŪFEKCİ (Konya), Murat ŐZKAN (Giresun)

BAŞKAN – Tŵrkiye Bŵyŵk Millet Meclisinin 87'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, gŵrŵşmelere başlıyoruz.

Gŵndeme geçmeden ŵç sayın milletvekiline gŵndem dışı sŵz vereceğim.

Gŵndem dışı ilk sŵz, Van iline son yıllarda yapılan yatırımlar hakkında sŵz isteyen Van Milletvekili Kayhan Tŵrkmenoęlu'na aittir.

Buyurun Sayın Tŵrkmenoęlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GŪNDEM DIŐI KONUŐMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GŪNDEMDİŐI KONUŐMALARI

1.- Van Milletvekili Kayhan Tŵrkmenoęlu'nun, Van iline son yıllarda yapılan yatırımlara ilişkin gŵndem dışı konuşması

KAYHAN TŵRKMEENOęLU (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ŵlkemizin Doğu Anadolu Bŵlgesi'nin en doğusunda serhat şehrimiz Van: 2 milyon 100 bin hektar yŵz ŵlçŵmŵne sahip, bu yŵz ŵlçŵmŵnŵn aşağı yukarı yŵzde 10'u sularla kaplı, yŵzde 29'u yayla, merayla kaplı, içerisinde 7 tane tabii gŵl, 4 akarsu, 4 dere, 4 baraj, 9 çay bulunduran ve son adrese dayalı nŵfusa gŵre de Doğu Anadolu Bŵlgesi'nin en bŵyŵk ili. Turizm, tarım ve hayvancılık Önemlidir, aynı zamanda Van bir ticaret merkezidir.

Değerli milletvekilleri, hepimizin bildiği gibi, Doğu Anadolu Bŵlgesi, cumhuriyet dŵneminde istediği yatırımları, istediği kalkınma hamlesini bir tŵrlŵ geręekleřtirmekemiřtir. Van ilinde, 1996 ile 2002 yılları arasında, sadece ve sadece 1 tane yŵksek ihtisas hastanesi yapılmıştır, yani altı yıl içerisinde sadece 1 yŵksek ihtisas hastanesi yapılmış ve o yŵksek ihtisas hastanesini de hemen hemen 4 başbakan 4 ayrı ağılışla yapmış. Ancak, tabii ki, yoğun bir gŵç alan ilimiz mŵthiř bir nŵfus artışına sahne olmuştur. Ancak 2002'den sonra -ŵzellikle sağlıkla ilgili bir mesaj verdim- sağlıkta yapılan yatırımlara baktığımızda, Van ilinde Gevaş ilçemiz, Çaldıran ilçemiz, Bahçesaray, Başkale ve Erdiş ilçelerimizde sağlık ocağı vardı, şimdi

devlet hastanesi var. Van iline şimdi 400 yataklı bölge araştırma hastanesi yapılıyor. Van iline 400 yataklı Yüzüncü Yıl Üniversitesine ait araştırma hastanesi yapılıyor. Erdiş ilçemize 150 yataklı devlet hastanesi yapılıyor. Yani altı yıl içerisinde sadece bir hastane gören Van ili şimdi onlarca hastane görmekte. Bundan dolayı özellikle zaten Türkiye’de genel anlamda sağlıkla ilgili yapmış olduğumuz reformların içerisinde bizler de nasibimizi aldık. Bundan dolayı Sağlık Bakanımıza şükranlarımızı arz ediyorum.

Eğitimle ilgili konuya girmeyeceğim. Eğitim, Türkiye’de bana göre bir devrim yaşanmıştır. Son altı yıl içerisinde eğitim camiası altın çağını yaşamıştır. Eğitime ayrı bir önem arz ediyorum ve eğitimi ayrı olarak değerlendiriyorum ve eğitimin altı yıl içerisinde başında bulunan çok Değerli Bakanımız Sayın Doçent Doktor Hüseyin Çelik de bir Van Milletvekilidir. Bundan dolayı da Vanlı olarak kendisiyle onur duyduğumu ve Türk eğitimine yapmış olduğu çalışmalardan dolayı kendisine minnet ve şükran duyduğumu da burada ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ulaşımaya geçtiğimizde... Bir söz vardır: “Yolun, suyun olduğu yerde medeniyet, çölün olduğu yerde sefalet vardır.” Yollara bakın: Bizim ulaşımada, özellikle Van ilinde, Van-Erdiş 95 kilometrelik duble yol olmuştur. Van-Gürpınar ilçemiz 20 kilometredir, dört ay içerisinde duble yol oldu. Van-Özalp, Van-Tatvan duble yol çalışmalarımız devam ediyor. Biz ulaştırmada müthiş bir atılım gerçekleştirdik. 2002 yılında ulaştırmaya ilgili Van Ferit Melen Havaalanı’nda yolcu kapasitesi 20 bindi. Yani 2002 yılında Van’dan Türk Hava Yollarıyla yolculuk yapan vatandaşımız 20 bindi, bugün tam 550 bin değerli arkadaşlarımız. 2.500 kilometre köylerimize yollar yapıldı. Van, ulaşımaya ilgili değişim ve dönüşüm yaşadı. Buradan Ulaştırma Bakanımıza da şükranlarımızı arz ediyoruz.

Toplu konut: Türkiye’de yeni bir reform, yeni bir rönesans da toplu konuttur, bir devrimdir. Van ili altı yıl içerisinde 2.800 tane toplu konuta kavuştu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkmenoğlu, devam edin.

KAYHAN TÜRKMEÑOĞLU (Devamla) – 5.117’ye yakın da proje çalışmaları ve ihale çalışmaları devam eden konut var. Toplam, Van ili 8 bine yakın toplu konuta sahip olacak değerli milletvekilleri. Buna bağlı olarak Van’da enerjiyle ilgili ciddi bir çalışma yapılıyor. Doğal gaz Van iline gelmiştir. Adalet sarayının yakında temeli atılacaktır. Olimpik yüzme havuzumuz mevcuttur ve inşallah önümüzdeki günlerde temeli atılacaktır. Şehrime son üç yıl içerisinde tam 585 trilyon liralık yatırım gelmiştir.

Burada sözlerime son verirken, bu yatırımları ülkemize kazandıran, özellikle Sayın Başbakanımız başta olmak kaydıyla, onun kabine üyelerine, bu konuda emeği geçen bütün herkese Vanlılar adına minnet ve şükran duygularımı ifade ediyor, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Türkmenoğlu.

Gündem dışı ikinci söz, Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası münasebetiyle söz isteyen Eskişehir Milletvekili Beytullah Asil’e aittir.

Buyurun Sayın Asil. (MHP sıralarından alkışlar)

2.- *Eskişehir Milletvekili Beytullah Asil’in, Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası’na ilişkin gündem dışı konuşması ve Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay’ın cevabı*

BEYTULLAH ASİL (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yunus Emre yedi yüz yıl öncesinden günümüze uzanan bir dil köprüsü, insandan insana uzatılmış sevgi, kardeşlik, hoşgörü elidir. Aradan geçen bunca zamana rağmen, bugün bile insanlığa hâlâ söyleyecek sözü olan bir dil ve gönül ustasıdır. Bu yüzden onun hayatı, fikri kişiliği, düşünceleri, tasavvufa getirdiği derinlik, evrensel insan sevgisinin doğru bir biçimde bilinmesi son derece önemlidir. Çünkü küreselleşen bir dünyada kültür ve medeniyet değerlerimizle yer almak, bunları insanlığın evrensel sofrasına getirmek daha adil, sevgi ve mutluluk dolu bir dünyanın inşası için katkıda bulunmak durumundayız. Bu yüzden, büyük Türk düşünürü ve halk şairi Yunus Emre’nin anısına, doğduğu ve vefat ettiği topraklar olan Eskişehir’in Mihaliççik ilçesi, Sarıköy -şimdiki adıyla Yunusemre- beldesinde her yıl 6-10 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen Uluslararası Yunus Emre Kültür ve Sanat Haftası etkinliklerini vesile ederek, Yunus coğrafyasının bir milletvekili olarak Meclis gündemine taşımak istedim. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

İnsan sorunu Yunus şiirinin temel omurgasından biridir. Döne döne anlattığı insanın hâlleridir. İnsanı bütünlüklü bir gözle değerlendiren Yunus, onun sevgisini, merhametini, hüznünü, cehaletini, günahını,

sabrını, aczini, imkân ve imkânsızlıklarını anlatmış ve gerçek bir insan anlatısı gerçekleştirmiştir. İnsanı oluşturan, etkileyen, çevreleyen tüm öge ve unsurlara dikkat çekmiştir. Denebilir ki Yunus şiiri insanın resmini çeken bir objektiftir. İnsanı öz değerleri ve yönleriyle ele aldığı için tespitleri sadece dönemi ile sınırlı kalmamış tüm dönemler için geçerli olmuştur. Bu anlamda Yunus en temelde insan sorununu işlemiş ve sadece Anadolu insanına değil tüm insanlığa seslenmiştir. Onun şiiri ve anlatısı evrenselleşmiş, evrensel sorunlara ışık tutar hâle gelmiştir. Evrensel sorunlara ışık tutar hâle getirdiği şiirini, kendi dönemini, döneminin belirgin sorunlarını aşan dili, günümüz insanının da içinde çırpındığı bir soruna çözüm önerisi hâline gelmiştir. Dolayısıyla, Yunus'un mesajı evrenselleşmiştir.

İnsanı, sevgi kavramı etrafında işleyen Yunus, temele sevgiyi koymakta ve bu sevgiden kaynaklanan yollara düşürmektedir insanı. Sevgi, salt insana dönük değil, insanı aşarak Allah'a varmanın da yoludur. Yunus için insan öncelikle gönül varlığıdır, gönül yapandır. "Gönül" kavramını şiirin temeline yerleştiren ve insanı anlamada anahtar bir kavram olarak gören Yunus, akli değil, gönlü önemsemektedir. Dolayısıyla, dışı değil, özü ve içi öne almaktadır. Aslolan gönüldür ve gönül inşasıdır. "Hepsinden iyice, bir gönüle girmektir." diyen Yunus, gönül felsefesini temellendirmektedir. Gönlün olmadığı işten bir hayrın ve bereketin çıkmayacağına inanan Yunus, gönül yıkmayı da o denli yanlış ve zararlı bulmaktadır. "Bir kez gönül yıktın ise, bu kıldığın namaz değil.' derken önce gönül inşasının önemine dikkat çekmektedir." diyor "İnsan ve Toplum" adlı çalışmasında Sayın Köksal Alver.

Sabahattin Eyüboğlu da 1971 Türkiye'sinden şöyle seslenmiş Yunus'a: Selam olsun Anadolu'nun orta yerinden, Türkiye halkının bağrından dünyaya seslenmiş olan Yunus Emre'ye; halkı seven, halkın sevgilisi olmuş Yunus Emre'ye; halkın ağzından konuşmuş ve halkı kendi ağzından konuşturmuş Yunus Emre'ye; Türkçe, insanca ve Yunusça olmanın sırrını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

BEYTULLAH ASİL (Devamla) - ...yani gerçek şiirin sırrını bulmuş Yunus Emre'ye; yüreğini, düşüncesini, insanlıktan yana koymuş Yunus Emre'ye; insanları birliğe, dirliğe, doğruluğa, barışa çağıran, yaşamayı seven ama ölümden korkmayan Yunus Emre'ye; şairler şairi, insanlar insanı, garipler garibi, dostlar dostu, Türkmen kocası Yunus Emre'ye. Ben de, 2009 yılı Türkiye'sinden selam olsun, Türkiye Büyük Millet Meclisinden selam olsun, Türk milletinden selam olsun Yunus'a diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Asil.

Gündem dışı konuşmaya, Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay cevap verecektir.

Buyurun Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANI ERTUĞRUL GÜNAY (İstanbul) – "Ben gelmedim dava için/ Benim işim sevda için? Hakk'ın evi gönüllerdir/ Gönüller yapmaya geldim." diyen Yunus Emre'nin Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir kez daha rahmetle ve minnetle anılmasına vesile olan Değerli Arkadaşıma teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Yunus Emre, gerçekten Anadolu'nun yetiştirdiği özel seslerden birisi. Anadolu insanının bilgeliğinin, o "Toprakтан öğrenip kitapsız bilen, Hoca Nasrettin gibi ağlayıp Bayburtlu Zihni gibi gülen" diye bir şairin tarif ettiği bilgeliğin, özel, büyük seslerinden birisi ve birincisi.

Bugün, bu vesileyle, bu anma konuşması vesilesiyle bir sevincimi sizinle paylaşmak istiyorum. Türkçe, biliyorsunuz, dünyanın eski, köklü, büyük dillerinden birisi. Kendi dillerine önem veren ve kendi kültürlerine önem veren milletler ve devletler, daha önceki yıllarda, kendi dillerini yaşatmak, kendi kültürlerini yaşatmak için kendi coğrafyalarının dışında, kendi yaşadıkları ülkelerin dışında dillerini anlatmak için, kültürlerini geliştirmek için, kültürlerini anlatmak için, dillerini geliştirmek için enstitüler kurmuşlardı. Cervantes Enstitüsünü hepimiz biliyoruz, Goethe Enstitüsünü hepimiz biliyoruz. Buna benzer başka enstitüleri hepimiz biliyoruz. Türkçe büyük bir dil, köklü bir dil olmasına ve milyonlarca Türk insanının, on yıllardan bu yana, yarım asra yakın süreden bu yana Avrupa topraklarında yaşamasına rağmen bugüne kadar bir Türk dili enstitüsü yurt dışında kurulmamış, bir merkezden kotarılmamış, yönetilmemişti. 2007 yılının ortalarında Parlamentomuzun çıkardığı bir yasayı bu yıl içinde hayata

kavuşturmak konusunda bugün önemli bir adım attık. Bir yasa çıkarılmıştı ve “Yunus Emre Vakfı” adında bir vakıf kurulması öngörülmüştü. Yurt dışındaki kültür merkezlerini, Dışişleri Bakanlığına bağlı çalışan kültür merkezlerini bir çatı altında toplamak, hem Türkiye’de Türk dili, Türk kültürü üzerine bir araştırma enstitüsü kurmak hem dışarıdaki kültür merkezlerini bu enstitünün çalışmalarıyla beslemek ve böylece dünyadaki öteki benzerlerine uygun bir dil saygısı ve kültür saygısı kurumlaştırma gerçekleştirmek için yola çıkılmıştı. Bugün Ankara’da özel bir mekânı, 1928 yılında bir İtalyan mimarın yaptığı Ankara’nın tarihî kent merkezinde bir dönem Tekel Başmüdürlüğü olarak görev yapmış bulunan o tepesi kuleli, Ankara’nın bir tür simgesi olmuş yapılarından birisini, bir yıldan bu yana, Yunus Emre Vakfı merkezi yapmak için restorasyon çalışmaları sürdürüyorduk. Bugün çok sayıda bakan arkadaşımın, milletvekili arkadaşımın ve Sayın Başbakanın ve bazı büyükelçilerin katılımıyla bir saat kadar önce bunun açılışını gerçekleştirdik. Artık dünyanın dört bir tarafındaki büyükelçiliklerimize bağlı kültür merkezleri bu merkez çerçevesinde çalışacaklar, yeni merkezler kuracağız. Yunus Emre Araştırma Enstitüsü, Türk kültürü ve Türk dilinin geliştirilmesi konusunda bir araştırma merkezi olacak. Dışarıda kültür merkezlerimiz olacak ve bir ilke de imza atacağız böylece. Biliyorsunuz, bir başka dilin, yani dünyada az bilinen dillerin bile bir seviye tespiti, bir resmî merci tarafından bir seviye tespiti sınavı vardı fakat Türkçeye ilgili böyle bir tespit, dil bilgisi tespit merkezi yoktu. Yani bir eleman alacağınız zaman TOEFL’in var mı, KPDS’n var mı diye soruyorduk ama bu TOEFL ya da KPSS, KPDS kapsamına Türkçe girmiyordu. Şimdi, bu Enstitü aracılığıyla ilk defa Türkçe seviye testlerini de yapmaya başlayacağız ve ayrıca yabancı misyon temsilcilerinden başlayarak, talep eden, ülkemizde yaşayan yabancılara, tıpkı İngiliz Kültürün isteyenlere İngilizce öğretmesi gibi Türkçe eğitim, Türkçe dil bilgisi öğretme faaliyetlerine başlayacağız. Bunun hayırlı olmasını bütün kalbimle diliyorum. Geçen dönemden bu yana bu çalışmaya emek veren bütün arkadaşlarımızı da teşekkürle bir kez daha huzurunuzda selamlamak istiyorum. Türkçeye, Türk diline şimdikiye kadar göstermemiz gereken bir saygının gereğini gecikmiş biçimde yerine getirip bir eksikliği gidermeye çalıştık. Bu, sevindiğimiz taraf.

Üzüldüğüm başka bir şey var: Yunus Emre’yle ilgili Değerli Arkadaşım burada güzel dörtlükler söyledi. Ben de öyle başladım: “Hakk’ın eli gönüllerdir, gönüller yapmaya geldim.” Bizim kültürümüzde var. “Gönül Çalap’ın tahtı, Çalap gönle aktı./ İki cihan bedbahtı, kim bir gönül yıkar ise.” diyor ve Yunus Emre devam ediyor: “Bir kez gönül yıktın ise/ Bu kıldığın namaz değil/ Yetmiş iki millet gelse/ Elin yüzün yumaz değil.” Devam edip gidiyor, buna benzer çok söyleyişleri var.

Biz gönül kazanmayı, insan kazanmayı, toplumda barış içinde birbirimize bakmayı bir hayat felsefesi edinegelmişiz. Böyle bir kökümüz, böyle bir kültürümüz var ama ne yazık ki, bu köke, bu kültüre yakışmayan gerginliklerle, çatışmalarla, kavgalarla iç içe yaşıyoruz. Birkaç gün önce Mardin’de yaşanan olay, bundan yıllarca önce yurdumuzun çeşitli yerlerinde yaşayageldiğimiz olaylar Yunus Emre’yi içselleştirmemiş olduğumuz konusunda bir kaygıyı yüreğimizde, Mevlânâ’yı “Ne olursan ol yine gel.” diyen Mevlânâ’yı içselleştirmemiş olduğumuz konusunda bir kaygıyı yüreğimizde büyütüyor. Hâlbuki, bütün dinler, bütün inançlar, bütün etnik kökenler, hepsi bir tarafa, insansın. Yaratıldığı için, aynı Yaradan’dan geldiğimiz için “Ben seni hoş görüyorum.” anlayışı, “Hepimiz biriz, eşitiz.” anlayışı Birleşmiş Milletler Bildirgesi’ne geçmeden çok önce bu topraklarda bizim insanlarımız tarafından yüksek sesle terennüm edilmiş, bin yıl kadar önce, yedi yüz yıldır, sekiz yüz yıldır bu topraklarda söylenegeliyor ama biz bunu yeteri kadar içselleştirmemişiz. “Sen kendine ne istersen başkasına onu iste/ Dört kitabın manası budur eğer var ise.” diyor. Sen kendine ne istersen başkasına onu iste. Kim kendisine kötülük ister? Kim kendisine acımasızlık ister? Kim kendisine haksızlık ister? Kim kendisine zulüm ister, adaletsizlik ister, yoksulluk ister, eza ister, cefa ister? İstemez. “Sen kendine ne istersen -iyilik, bolluk, bereket, barış, esenlik- başkasına onu iste/ Dört kitabın manası budur eğer var ise.” diyor.

Bugün medeniyetler ittifakının yapmaya çalıştığı bu değil mi? Bugün kültürler arası diyalogun yapmaya çalıştığı bu değil mi? Bugün hümanizm kavramıyla Batı’nın üniversitelerinde okutulan bu değil mi? Bunu okuryazar olduğu şüpheli, bunu temel bir, köklü bir eğitimden geçtiği şüpheli Yunus Emre yüzlerce yıl önce Anadolu’nun ortasından söylüyor ama biz bugün hâlâ birbirimize karşı inanç kavgası, etnik köken kavgası, din kavgası sürdürüyoruz.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Başkanım; aslında çok köklü bir kültürümüz, barış için, dostluk için, dayanışma için, sadece kendi insanımıza değil, dünyaya öğretebileceğimiz çok şeyleri kapsayan bir kültürümüz var. Anadolu’nun ortasındaki, Anadolu’yu bize vatan yapan, yurt yapan ermişlerin bir tanesi Hacı Bayram Veli ise bir tanesi Hacı Bektaş Veli. Hacı Bektaş Veli’nin simgesi ne? Aslanla ceylanı aynı

kucakta taşıyabiliyor, aynı kolların altında taşıyabiliyor. Aslanla ceylan bir arada yaşatılabilir mi? Onu hayal etmiş, onu hayal etmiş, aslanla ceylanı. Eğer tok ise aslan, ceylanda gözü olmaz. Ceylanın da eğer öyle bir güvenlik altında yaşayacağı ortam varsa o da aslanın burnunun dibine girebilir. Bunu bize yüz yıllar, bin yıllar öncesinden bu yana öğretmeye çalışan bütün erenleri, ermişleri, Anadolu'nun bütün bu toprağını bize vatan yapmış olan gelmiş geçmiş bütün büyüklerini rahmetle ve minnetle anıyorum ve bundan dersler çıkarmamız gerektiğini bütün kalbimle, bütün kalbimle burada yüksek sesle ifade etmek istiyorum, bugün Kültür ve Turizm Bakanı olduğum için değil.

Sevgili Arkadaşım demin Sabahattin Eyüboğlu'nun kitabından bir alıntı yaptı. Bugün acele bir Yunus Emre Merkezi açılışı, sabahtan derleme kanunu için komisyona yetiştirme gibi bir koşuşturma içinde olmasam... Dün akşamdan beri aklımda, çok eski, 70'li yıllarda yazdığım bir yazı vardı, aynı başlıklarla, galiba askerlik görevi yapıyordum, Anadolu'nun bir gazetesine yazdım gönderdim, yayınlandı. Merak eden arkadaşlarıma... Ben de tekrar bu vesileyle hatırladım ve merak ediyorum. "Halkını seven, halkın sevdiği Yunus Emre." diye bir yazı yazmıştım, "Halkını seven, halkın sevdiği..."

Yunus Emre'yi gerçekten, Mevlânâ'yı, Hacı Bektaş'ı, Hacı Bayram'ı bizim yeni baştan dönüp köklerimizden anlamamız, içselleştirmemiz, tanımamız hâlinde sanıyorum ki birçok sorunu çözme konusunda Batı'nın bize öğreteceklerinden daha önce bizim bu topraklardan öğreneceğimiz çok şey olduğunu hep beraber anlayacağız. Bunu, bu vesileyle bugün gündeme getiren arkadaşlarıma yürekten teşekkür ederek, huzurunuzda izninizle tekrar etmek istedim.

Bir başka niyet ve gayretimizi de sizinle paylaşmak istiyorum: Geçen yıl Eskişehir'deki törenlere katılmıştım ama dün İstanbul'daki bir sektör toplantısı, önemli bir toplantı nedeniyle gidemedim, bir üst düzey yönetici arkadaşım gitti. Eskişehir'in Sarıköy'ünde bir Yunus Emre makamı var, Manisa'nın Kula'sında bir Yunus Emre makamı. Ki, çok adına uyuyor, bir türbe var, türbenin içinde bir defin var, bir mezar, dışında da uzunca bir mezar var. Dışındaki için diyorlar ki: "Bu, Yunus Emre." İçindeki?.. "İçindeki Tapduk Emre." Niye bu dışında? "Çünkü Tapduk'un kapısında." İnanılmaz ölçüde uyuyor. Başında da son derece güzel -Kula'dakinin, Emre köyünde- bir beyaz mermer taş var, üzerinde bir balta motifi var. Bunu, bu baltayı nereden bulup getirmişler, dedim. Tapduk'un kapısına kırk yıl eğri odun taşımayan, dümdüz odun taşıyan Yunus'a çok uymuş, bunu nereden bulmuşlar? Bunu da bir Roma harabesinden bulup getirmişler.

Şu coğrafyanın güzelliğine bakar mısınız! Tapduk'un kapısında Yunus Emre yatıyor, başında bir Roma harabesinden getirilmiş balta figürlü... Demek ki bu topraklarda Yunus'tan önce, Yunus'tan sonra devam edegelen, birbirini tamamlayan, birbirini bütünleştiren bir medeniyet var.

Kula'da var çok güzel bir makamı, Kırşehir'de var bir başka makamı, bizim Ünye'de var bir başka makamı; Anadolu'da ben yedi, sekiz, on yerde biliyorum, Yunus Emre makamları var, on beş... Hangisi? Bence hepsi. Ne Eskişehir'de ne Ünye'de ne Kula'da ne Manisa'da, aslında gönlümüzde. Aslında gönlümüzde ve gönlümüzde olması gerektiğini anladığımız zaman zannediyorum ki birçok sorunu çözmek konusunda önemli bir mesafeyi beraberce paylaşmış olacağız.

Şimdi, arkadaşlarımdan rica ettim, Anadolu'da ne kadar Yunus Emre'ye atfedilen makam varsa, o makamların bir envanterini çıkarıyoruz, hepsini Yunus Emre'nin hatırasına yakışır bir biçimde düzenlemeye çalışacağız. Hepsinde bu, Anadolu'nun emsalsiz sesi, Anadolu insanının bilgeliğinin emsalsiz temsilcisi Yunus Emre yatıyor diye Anadolu'nun dört bir tarafında, bilmediğimiz yerlerde de Yunus Emre'nin yattığını bizim insanımıza ve Yunus Emre'nin asıl gönlümüzde yattığını özellikle bizim gençlerimize anlatmaya çalışacağız.

Bu konuyu gündeme getiren arkadaşlarıma huzurunuzda tekrar teşekkür ediyorum. Yunus Emre'yi, sadece onu değil tabii bu vatani bize bilimle, irfanla, kanla, azimle, gayretle vatan yapan herkesi rahmetle ve minnetle anıyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bakan.

Gündem dışı üçüncü söz, Ardahan ilindeki sınır ticareti hakkında söz isteyen Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'ya aittir.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Ardahan Milletvekili Saffet Kaya'nın, Ardahan ilindeki sınır ticaretine ve yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

SAFFET KAYA (Ardahan) – Sayın Başkanım, yüce Parlamentomuzun seçkin mensupları; konuşmama başlamadan önce saygıyla hepinizi selamlıyorum.

Van Milletvekilimizin de yüce Parlamenta arz ettiği gibi -özellikle kendisine de teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum, Kayhan Bey'e- sınır ticareti konusundaki çalışmaları birlikte yürüttük kendisiyle.

Geçmişte serhat ili Ardahan'ımızın Gürcistan ve Ermenistan'la olan kapısı ve özellikle Türkgözü kapısı 1996 yılında ticari aktivite içindeydi. Ticari aktivitede mazot ithali yapılıyordu ve bir dönem geldi, Anasol-M Hükümeti döneminden sonra kapatıldı ve o sınır ticareti kapatıldıktan sonra bölgede işsizlik, göç, çok etkin bir noktada kendini gösterir hâle geldi ve gün geldi, sınırlarıyla barışık olmayan bir Türkiye, maalesef, kültürel anlamda, iktisadi anlamda tamamıyla ve tamamıyla komşularıyla bir şekilde duvar örülmüş bir Türkiye yerini, bir yönetim tarzıyla, bir hükümet tarzıyla, bir AK PARTİ farkıyla yeni mecrasına taşıdı. Bu taşınan mecra ise şu: Geçmişte komşularımızla ilişkilerimiz, bilindiği vesile, son derece kötü ama şimdi komşularla iktisadi ilişkilerimizin, kültürel ilişkilerimizin daha da pekişen, daha da gelişen, daha da değişen bir noktada olması gerçekten çok çok sevindiricidir.

Şunu çok samimi olarak ifade etmek istiyorum: İktidar partisinin milletvekili olarak değil ama gerçeği ve hakikati teslim etmek adına, ben, Ardahan adına, Türkiye adına özellikle Sayın Başbakanımıza, kabinesine, AK PARTİ Hükümetine huzurunuzda teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum.

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Sürekli teşekkür ediyorsun.

SAFFET KAYA (Devamla) – Neden? Nedenini arz edeyim. Ardahan ilinde bir üniversite hayaldi. Ardahan ilimizde bir üniversite hayaldi.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Başbakana yağcılığı başka yerde yapabilirsiniz.

SAFFET KAYA (Devamla) – Üniversite deyince Ardahan'da İstanbul akla gelirdi, İstanbul, Konya akla gelirdi ama bugün Ardahan'da bir üniversitemiz var.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Başbakana yağ yakmak için bu kürsüyü kullanma!

SAFFET KAYA (Devamla) – Ardahan bir kampüs şehir. Ardahan, eğitimde gerçekten öncelikli bir il hâline geldi. Ardahan'ımızın üniversitesi kuruldu. Elbette ki bu konuda Hükümetimize, Başbakanımıza, bakanlarımıza Ardahan adına, Türkiye adına minnettarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Minnettarım, tekrar ifade etmek istiyorum. Bunun aksi söz konusu değil.

Sınır ticareti açılınca benim Ardahan ilimde ve doğuda on iki ilde, hiç şüphesiz ki...

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

CANAN ARITMAN (İzmir) – Sayın Başkan, böyle konuşma olmaz.

BAŞKAN – Ardahan ilinden bahsediyor.

SAFFET KAYA (Devamla) – Hiç şüphesiz ki... Hiç şüphesiz ki...

CANAN ARITMAN (İzmir) – Başbakana yağ yakmak için Meclis kürsüsü kullanılmaz. Ayıptır! Bir şey yok konuşmasında.

BAŞKAN – Hangi konuda almıştınız gündem dışını?

SAFFET KAYA (Devamla) – Hiç şüphesiz ki Ardahan ilinde göç...

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Öğrenci aldınız mı üniversiteye?

SAFFET KAYA (Devamla) – Evet, şu anda bin öğrencimiz var.

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Ne zaman alındı?

SAFFET KAYA (Devamla) – Bu yıl 2.500 öğrenci alacak.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Burayı halkın sorunlarını dile getirmek için kullanın. Başbakanınıza dışarıda yağ yakın!

SAFFET KAYA (Devamla) – Biliyorum, biliyorum anlayışınızı, serzenişinizi biliyorum. Sizin hayalleriniz bizim gerçeklerimize ulaşamaz; mümkün değil, ulaşamaz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

SAFFET KAYA (Devamla) – Onun için, Allah sayınızı artırmazın, böyle de devam edin yani bu zihniyetle Türkiye'nin ortak paydası olamazsınız.

Üniversite kurulmuş 81 ile, muhalefetin bunu alkışlaması gerekirken hâlen daha tepki gösteriyorsunuz. Bunu anlamak mümkün değil. Yani, neredesiniz, hangi noktadan bakıyorsunuz siyasete, Türkiye'ye hangi gerçekle okuyorsunuz, anlamak mümkün değil. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Kaya...

CANAN ARITMAN (İzmir) – Biz Meclis kürsüsünü Başbakanı yağ yapmak için kullanmanızı eleştiriyoruz.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

SAFFET KAYA (Devamla) – Özellikle Başbakanla onur duyuyorum, Başbakanla gurur duyuyorum. O, Türkiye'nin bir şansısıdır, bir değeridir kesinlikle. [CHP ve MHP sıralarından alkışlar (!)]

ERGÜN AYDOĞAN (Balıkesir) – Helal olsun!

SAFFET KAYA (Devamla) – Yani bu kadar açık ve net...

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Boşuna yağ çekiyorsun, boşuna!

CANAN ARITMAN (İzmir) – Var mı böyle bir şey! Ne konuşuyor bu ya Allah aşkına! Boş konuşuyor.

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Kabine değişti. Sen üçüncü döneme kaldın.

AKİF AKKUŞ (Mersin) – Kendini kaybetti!

SAFFET KAYA (Devamla) – Dolayısıyla, sizlerle ilgili, Sağlık Bakanı da...

BAŞKAN – Sayın Kaya...

SAFFET KAYA (Devamla) – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Duymuyorsunuz beni ama.

SAFFET KAYA (Devamla) – Buyurun efendim.

BAŞKAN – On seferdir bağıriyorum.

SAFFET KAYA (Devamla) – Buyurun efendim.

BAŞKAN – Sınır ticaretiyle ilgili konuşacaksınız. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

SAFFET KAYA (Devamla) – Geliyorum efendim.

BAŞKAN – Hiç bahsetmediniz sınır ticaretinden.

SAFFET KAYA (Devamla) – Bahsedeceğim efendim.

BAŞKAN – Lütfen...

SAFFET KAYA (Devamla) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Hayır, ben müsamaha etmem efendim. Neyle ilgili almışsanız onunla...

SAFFET KAYA (Devamla) – Değerli Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun. Dinliyorum sizi efendim.

SAFFET KAYA (Devamla) – Değerli Başkanım, sınır ticareti...

BAŞKAN – Tamam, sınır ticaretinden bahsedin efendim.

SAFFET KAYA (Devamla) – ...bölgemiz için çok büyük bir kazanım elde edecektir. Sınır ticareti demek göçün durması demektir. Sınır ticareti demek göç alan bir il hâline gelmesi demektir Ardahan ilimizin. Doğuda on iki ilimizin de aynı kapsamda olması elbette ki çok çok önemlidir. Sınır ticareti demek Gürcistan-Kafkasya sınırı çizgisinde son derece kesinlikle ...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yağ ticareti!

BAŞKAN – Lütfen müdahale etmeyin efendim.

CANAN ARITMAN (İzmir) – On tane ticaret rakamı ver bakayım!

SAFFET KAYA (Devamla) – ...son derece bölgenin gelişmesi anlamına gelecektir.

CANAN ARITMAN (İzmir) – On kalemden ticaret rakamlarını ver bakayım!

BAŞKAN – Müdahale etmeyin efendim. Hayır... Öyle bir şey yok efendim. Lütfen...

SAFFET KAYA (Devamla) – Kararnameyle çıkan sınır ticareti 50 bin dolarlık ihracatın...

BAŞKAN – İlkokula çevirdiniz burayı ya.

SAFFET KAYA (Devamla) – ...gümrük vergisi verilmeden ticaret aktivitesini bölgede kazanım hâline dönüştürecektir. Dolayısıyla Hükümetimizin çıkardığı bu kararname bölge için çok ciddi bir şanstır.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Başbakanın uçak parasını karşılamaz o. Yıllık ticaret hacmi Başbakanın şimdiki uçak parasını karşılamaz.

SAFFET KAYA (Devamla) – Bakanlarımıza ve gerçekten, Sayın Başbakanımıza huzurunuzda...

BAŞKAN – Sayın Arıtman, hiç yakışmıyor size. Hiç yakışmıyor size yani.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Susturun o zaman.

BAŞKAN – Hiç yakışmıyor size, ben bu kadar söylüyorum.

SAFFET KAYA (Devamla) – ...sınır ticaretinden dolayı özellikle teşekkürlerimi ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN - Devam edin efendim.

SAFFET KAYA (Devamla) – Sevgili Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

SAFFET KAYA (Devamla) – Ben konuşuyorum da fakat hatipler, değerli arkadaşlarımız sözümüze müdahale ediyorlar.

BAŞKAN – Konuştuğunuz belli zaten. Konuşun efendim, konuşun.

SAFFET KAYA (Devamla) – Evet.

Sınır ticaretimiz gerçekten bölgede çok etkin bir gelişmeye vesile olacaktır.

BAŞKAN – Bu kadar tahammülsüzlük olmaz insanların birbirine ya.

SAFFET KAYA (Devamla) – Ben umuyorum ki çok kısa bir zamanda özel idarelerin ve bölgedeki kurulacak olan ticari alanların bir an önce hayatiyete geçirilmesi ve bölgenin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERGÜN AYDOĞAN (Balıkesir) – Yağcılık bitti!

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım efendim.

SAFFET KAYA (Devamla) – ...bu anlamda her geçen gün gelişen, değişen, ticari aktivitesinin etkin bir noktaya geldiği bir bölge olmasıdır.

Hükümetimize, Bakanlar Kuruluna ve özellikle Başbakanımıza huzurunuzda teşekkür ediyorum. Sınır ticaretini Ardahan'ımıza ve on iki ilimize bahsettiği için...

CANAN ARITMAN (İzmir) – Bir teneke daha yağ getirelim mi!

SAFFET KAYA (Devamla) – ...şükranlarımı huzurunuzda, yüce Parlametonun huzurunda bir kez daha arz ediyorum.

CANAN ARITMAN (İzmir) – Yağ tükendi mi! Bir teneke daha yağ getirelim mi!

SAFFET KAYA (Devamla) – Yüce heyetinizi selam ve saygıyla selamlıyorum. Ardahan halkına da, Hükümetimize teşekkürlerimi bir borç biliyorum. Saygı sunuyorum hepinize. Çok teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

KEMAL KILIÇDAROĞLU (İstanbul) – Yasa yapma yetkisi Parlamento'ya aittir, Hükûmete ait değildir. Dolayısıyla, Sayın Hatibin Hükûmete teşekkür edeceğine, önce mensubu bulunduğu yüce Parlamento'ya teşekkür etmesi lazım çünkü o yasayı kabul eden Parlametodur. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – O niyetle söylediğini tahmin ediyorum efendim. O tecrübeli, zaten biliyor nereden kanun çıkacağını efendim.

SAFFET KAYA (Ardahan) – O, Bakanlar Kurulu kararnamesi. Grup Başkanı olarak daha öğrenememişsin. Öğren, öğren!

EŞREF KARAİBRAHİM (Giresun) – Neyi öğrenecek!

KAYHAN TÜRKMEÑOĞLU (Van) – Bakanlar Kurulu...

BAŞKAN – Oldu Sayın Türkmenoğlu, tamam.

Gündeme geçiyoruz sayın milletvekilleri.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin bir önerge vardır, okutuyorum:

IV.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- *Mardin Milletvekili Ahmet Türk ve 20 milletvekilinin, koruculuk sisteminden kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/363)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

27 Haziran 1985'ten bu yana yürürlükte olan ve bir suç örgütüne dönüşerek toplumsal yaşamı ve iç barışı tehdit eden koruculuk sisteminin yol açtığı tahribatların, işlenen suçların bütün boyutlarıyla araştırılması ve aynı zamanda bu sistemin lağvedilmesi başta olmak üzere alınacak önlemlerin tespit edilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün de 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

06.05.2009

- 1) Ahmet Türk (Mardin)
- 2) Emine Ayna (Mardin)
- 3) Fatma Kurtulan (Van)
- 4) Selahattin Demirtaş (Diyarbakır)
- 5) Sırrı Sakık (Muş)
- 6) Ayla Akat Ata (Batman)
- 7) Bengi Yıldız (Batman)
- 8) Mehmet Nezir Karabaş (Bitlis)
- 9) Akın Birdal (Diyarbakır)
- 10) Aysel Tuğluk (Diyarbakır)
- 11) Gültan Kışanak (Diyarbakır)
- 12) Hamit Geylani (Hakkâri)
- 13) Pervin Buldan (İğdır)
- 14) Sebahat Tuncel (İstanbul)
- 15) Nuri Yaman (Muş)
- 16) Osman Özçelik (Siirt)
- 17) İbrahim Binici (Şanlıurfa)
- 18) Sevahir Bayındır (Şırnak)
- 19) Hasip Kaplan (Şırnak)
- 20) Şerafettin Halis (Tunceli)
- 21) Özdal Üçer (Van)

Gerekçe:

Mardin'in Mazıdağı İlçesi Bilge köyünde 4 Mayıs 2009 tarihinde yaşanan ve 44 yurttaşımızın yaşamını yitirmesine yol açan katliam Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde uygulanmakta olan ve adeta suç örgütüne dönüşen koruculuk sisteminin bir kez daha sorgulanmasını zorunlu hale getirmiştir. Bilindiği

üzere Köy Koruculuğu Bakanlar Kurulu'nun 27 Haziran 1985 tarih ve 9632 sayılı kararı ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde uygulanmaya başlandı.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Daha anlaşılır okunursa iyi olur. Yani burada halkımız da izliyor. Daha anlaşılır bir şekilde...

BAŞKAN – Biraz yavaş okuyun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Çok acele ediyor. Yani biraz yavaş ve anlaşılır okunursa... Halkımız izliyor çünkü.

BAŞKAN - Okuması o şekilde.

Okumaya devam edin.

2002'de OHAL'in kaldırılmasına rağmen koruculuk sistemi halen varlığını sürdürmektedir. İçişleri Bakanlığı'nın 20 Mart 2009 tarihli açıklamasına göre; 22 ilde toplam 47 bin 819 Geçici Köy Korucusu ve 32 ilde 24 bin 88 Gönüllü Köy Korucusu olmak üzere toplam 71 bin 907 korucu görev yapmaktadır.

Terörle mücadele adı altında uygulamaya konulan koruculuk sistemi kuruluşundan bu yana karıştıkları suçlar, rant ilişkileri ve toplum üzerinde oluşturdukları baskı ve tehdit nedeniyle hem yasalarda hem de vicdanlarda mahkum edilmiş bir oluşumdur.

İçişleri Bakanlığı'nın verilerine göre, Nisan 2003 tarihi itibariyle muhtelif adli suçlara karışan 2 bin 376 köy korucusu hakkında yasal işlem yapıldı. Gönüllü Köy Korucularından ise 264'ü "adam öldürme", "adam öldürmeye teşebbüs", 6136 sayılı kanuna muhalefet, "meskun mahalde silah atmak" ve "orman kaçakçılığı" gibi adi suçlardan ötürü hüküm giydi. İçişleri Bakanlığı'nın son verilerine göre ise; son yıllarda çeşitli suçlara karıştıkları tespit edilerek haklarında yasal işlem başlatılıp, görevlerine son verilen korucu sayısı 975'tir. Bu tablo bile tek başına koruculuk sisteminin nasıl bir suç örgütüne dönüştüğünün bariz örneğini oluşturmaktadır.

Korucuların karıştığı ve yargıya intikal eden suç tiplerinden bazıları şöyledir: "Gasp, soygun, adam öldürme-yaralama-kaçırma, patlayıcı madde kullanma, hırsızlık, zorla çek-senet imzalatma, ormanlarda yangın çıkarma, zirai mahsul ve otları yakma, dolandırıcılık, rüşvet, zimmet, çocuk kaçırma, rehin alma, tehdit, tecavüz, kadın ticareti, uyuşturucu-silah-mühimmat-canlı hayvan-tarihi eser kaçakçılığı ve çevre suçları."

"Adi suç şebekesi" haline dönüşen koruculuk yapılanması, sosyal ve psikolojik açıdan bir çok tahribata, yıkıma ve giderek bir vakaya dönüşmektedir. Öyle ki, koruculuğu kabul etmediği için binlerce insan yerini yurdunu terk etmek zorunda kalmıştır. Bu sistem korucu olmayı kabul eden aşiretlerle etmeyenler arasında zaman içinde bir ayırım, "devlete dost ve düşman" aşiret kavramını yaratmıştır. Bu öylesine bir bölücü bir uygulamadır ki, aynı ailenin bireylerini birbirine hasım, aynı köyde oturanları birbirine düşman, aynı coğrafyada yaşayanları birbirinin katili yapmıştır.

Bölgedeki toplumsal barışı ciddi bir biçimde tehdit eden ve meşruluğu tartışmalı olan koruculuk sistemi, toplum vicdanında ve etiğinde affedilmez bir uygulama olarak yerini korumaktadır. Nitekim köy koruculuk sisteminin tehditkâr varlığı nedeniyle insanların evlerine ve köyelerine dönüş imkânı da oluşmamaktadır.

Arkasında devletin gücünü bulduran köy korucuları zorla göç ettirilen insanların evlerini ya da arazilerini ya işgal etmiş ya da kullanılamaz-işlenemez duruma getirmişlerdir. Zira, köyelerine geri dönmek isteyenler de koruculuk sistemine katılmaları için zorlanmaktadır.

Bölge halkı ve demokratik kamuoyunun beklentisi toplumsal yaşamı ve başta yaşam hakkı olmak üzere temel insan haklarını açıkça tehdit eden bu sistemin lağvedilmesi gerektiği yönündedir. Eğer bu sistem ortadan kaldırılmaz tam tersine güçlendirilmeye çalışılırsa oluşacak tehdidin ve bunun yol açacağı faciaların nereye kadar varacağını kestirmek zor değildir.

Koruculuk sisteminin yol açtığı tahribatların neden ve sonuçlarıyla birlikte araştırılması ve aynı zamanda bu sistemin lağvedilmesi başta olmak üzere alınacak önlemlerin tespit edilmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu'nun kurulması elzemdir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemde yerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşme, sırası geldiğinde yapılacaktır.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türk Ticaret Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/324) (S. Sayısı: 96)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2’nci sırada yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Devleti Arasındaki Kara Sınırı Boyunca Yapılacak Mayın Temizleme Faaliyetleri ile İhale İşlemleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

2.- Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Devleti Arasındaki Kara Sınırı Boyunca Yapılacak Mayın Temizleme Faaliyetleri ile İhale İşlemleri Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/543) (S. Sayısı: 263)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3’üncü sırada yer alan, Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum ve Adalet Komisyonları Raporlarının görüşmelerine başlayacağız.

3.- Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Avrupa Birliği Uyum ve Adalet Komisyonları Raporları (1/670) (S. Sayısı: 353)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4’üncü sırada yer alan, Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl’ün; Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl’ün; Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/8) (S. Sayısı: 89) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükûmet? Burada.

Komisyon raporu 89 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Şimdi teklifin tümü üzerinde söz alan grupları bildiriyorum: AK PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili Necdet Ünüvar.

Sayın Ünüvar...

() 89 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.*

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, biraz sonra burada olacak.

BAŞKAN – Yer değiştireceğiz, peki.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Reşat Doğru.

Sayın Doğru, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA REŞAT DOĞRU (Tokat) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Trabzon Milletvekili Cevdet Erdöl’ün, Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, terör örgütleri tarafından şehit edilen askerlerimize Allah’tan rahmet diliyorum. Türk tarihinin her döneminde olduğu gibi hainlere her zaman Türk milleti gereken cezayı vermiştir, bugün de verecektir, yarın da verecektir demek istiyorum.

Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz kanun çok önemli bir kanundur. Sigara, alkol gibi uçucu ve çözücü maddelerin, çocukların kolay temin etmesinden dolayı alışkanlık yapmakta olduğu

görülmektedir. Bu maddelere çocuklar hamur atölyelerinden veya kırtasiye sektöründen kolay bir şekilde ulaşabiliyorlar. Bu da daha çok iş gereği, okul çalışması gereği karşımıza çıkıyor. Bu önemli sorun gün geçtikçe de ilerlemektedir. Hatta bazen çocuklarımızda veyahut da insanlarımızda bu konuyla ilgili olarak intiharlara kadar ulaşan bir tabloyu görüyoruz. Bu yönde olarak da çıkarılmakta olan kanunun önemli olduğunu ve bundan sonraki dönemlerde de bu tür kanunların mutlaka çıkarılması gerektiğini düşünüyorum.

Sayın milletvekilleri, uçucu maddelerin içerisinde “tolüen” denen bir madde vardır. Bu tolüen maddesi, işte, tinerdir, balıdır, buradan alınarak çocuğun vücuduna girmekte, onda çeşitli psikolojik etkiler meydana getirerek alışkanlığa doğru çok süratli bir şekilde de götürmektedir. Günümüzde uçucu madde kullanımını kanıtlayacak spesifik bir laboratuvar testi de bulunmamaktadır. Uçucu madde zehirlenmelerinin, dolayısıyla antidotunun da olmadığını söylemek istiyorum.

Tabii, madde bağımlılığı konusu Türkiye’imiz için en önemli konuların başında gelmektedir. Bu konuyu hatta siyaset üstü, politika üstü şeklinde de değerlendirmek mecburiyetindeyiz. Çünkü geleceğimizi ilgilendiren, Türk milletinin geleceğini ilgilendiren çok önemli bir konudur. Bu mealde de zaten Meclisimiz bir araştırma komisyonu kurmuş, araştırma komisyonunun neticesinde de çok önemli kararlar alınmış ve alınan kararların uygulama safhasına geçirilmesini de beklemekteyiz. Hatta şahsım olarak bununla ilgili bir kanun teklifi hazırladım ve kanun teklifini de şu an itibarıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine vermiş durumdayım.

Tabii, devlet olarak çalışmalar yapıyoruz. 31/12/2007 tarihinde İçişleri Bakanlığının imzasıyla Ulusal Uyuşturucu Eylem Planı yayınlanmış ve bununla beraber de bilim ve koordinasyon kurulları kurulmuştur. Bu iki kurul vasıtasıyla ülke politikaları ve uygulamalar tüm yönleriyle, akademik bakış çerçevesinde değerlendirilmekte, alınan kararlar da koordinasyon kurullarına aktarılmaktadır.

Tabii, aktarılmaktadır ama bu yönde olarak şunu da söylemek mecburiyetindeyiz: Türkiye genelinde acaba uyuşturucuyla mücadelede veyahut da madde bağımlılığıyla mücadelede ne kadar başarılıyız, bunu hep beraber görüyoruz. Yani alınan kararlar vardır, yapılan toplantılar vardır, komisyon toplantıları yoğun şekilde çalışmaktadır ama şurası da bir gerçektir ki her yönüyle çok süratli bir şekilde uyuşturucunun ülkemizde, okullarımızda, çocuklarımızda gün geçtikçe yayılmakta olduğunu da görüyoruz. İşte bu mealde de çok önemli olduğunu, yani bu konunun çok önemli olduğunu söylemek istiyorum.

Çocuklarımıza bakmış olduğumuz zaman madde bağımlılığı sebeplerinin birçoğunu görürüz ama şurası da bir gerçektir ki madde bağımlılığı bir sebep değil, bir sonuçtur. Bundan dolayı da aile içerisinde anne ve babanın çocukla ilişkilerinde yaşadığı sorunlar çok önemlidir. Geçimsizlik, uyumsuzluk bunların başında gelir. Çocuk sokağa itildiği zaman, yani geçimsizlik sebebiyle veyahut uyumsuzluk sebebiyle sokağa itildiği zaman işte burada tehlikenin başlamakta olduğunu da görüyoruz.

Çocuk, ailesinde bulamadığı ilgiyi, desteği, sokakta, arkadaş grubunda bulmaya başlıyor. Hatta yapmış olduğu çalışmalarının veyahut da konuşmalarının orada onay bulmasıyla beraber de tehlike başlıyor. Sokaklarda yaşamaya başlıyorlar. Sokak onun bir parçası hâline geliyor. Sokakta kimlik kazanıyor hatta bazen sokakta güç kazanmakta olduğunu da görüyoruz.

Çocuk aileden tamamen koparak sokağın bir parçası olduğu zaman her türlü manipülatif etkiler, arkadaş etkisi, maddeye alıştıran çıkar gruplarının etkisi, merak, ilgi çocuğu maddeye doğru çok süratli bir şekilde yöneltiyor. Çocuk madde bağımlısı hâline geliyor. Madde kullanan çocuklar tiner, bali, esrar, kokain, ecstasy ve çeşitli karışık maddeler şeklinde kullanıyorlar. Sonuçta işte toplumda hep beraber görmüş olduğumuz kapkaç olaylarıyla karşılaşılıyor, hırsızlık olaylarıyla karşılaşılıyor, tecavüz olaylarıyla karşılaşılıyor. Daha doğrusu fiziksel şiddet, duygusal şiddet de beraberinde başlıyor. Tabii, bunu sadece fakir ailelerin çocuklarında görmüş olduğumuzu da söyleyemeyiz. Özellikle ekonomik durumu yüksek olan ailelerde de bu madde bağımlılığı veyahut da çocukların bu uyuşturucuyla ilgili bağımlılığını da görüyoruz. Burada aile ilişkilerinin, eş ilişkilerinin önemi olduğu kadar şunu da söylemek mecburiyetindeyiz ki tiner kullanımı veyahut da uçucu madde kullanımları, sayın milletvekilleri, belki de sokak çocuklarından daha fazlasının, 3 mislisinin, 4 mislisinin aile içerisinde olduğunu da söylemek mecburiyetindeyiz. Yani aile içerisinde görülmeyen bir şekilde uyuşturucu kullanımı, işte bu uçucu maddelerin kullanımının da yoğun bir şekilde artmakta olduğunu da söylemek durumundayız.

Tabii, bunların içerisinde aile arasındaki iletişim sorunları dedik veyahut da parçalanmış aileler, çocuklar burada çok önemli. Ailede bir madde kullanıcısının olması çocukta bunun kullanılmasına da etkili oluyor. Özellikle bunu sigara kullanımında, alkol kullanımında hatta esrar kullanımında bile görebiliyoruz. Yani, eğer ailenin içerisinde sigara kullanımı varsa veyahut da esrar kullanımı varsa, alkol kullanımı varsa çocukların bu yönlü olarak da oraya doğru yönelmekte olduğunu da görüyoruz. Çocuklar bu işe merakla başlıyorlar, arkadaşlarıyla başlıyorlar yahut da annesini babasını örnek alarak başlıyor.

Çocuğun sosyal faaliyetlerle yaşantısının, değerli milletvekilleri, işte doldurulmasının bir örneğini de burada görüyoruz. Yani çocuklarımıza aile yuvasının şefkatinin verilmesi, aileyle beraber sahip çıkılmasıyla beraber ondaki bu kötü alışkanlıkların da, hani sebep değil sonuç dediğimiz o tablonun da nerelere varmakta olduğunu görüyoruz. Sosyal beceri, sanata yönelme, spora yönelme şeklinde çocuklarımızın meşguliyeti noktasında veyahut da onların bir noktaya doğru yönlendirilmesi noktasında ne kadar önemli olduğunu da dikkatinize çekmek istiyorum.

Uçucu maddelerin başlama yaşı toplumumuzda on yaş ila on, on bir, on üç yaşları civarındadır. Hapta bu oranı on altı-on yedi yaşlarında görüyoruz. Esrarda on altı, eroinde on sekiz-on dokuz yaşlarını görüyoruz. Ama enteresandır ki Türkiye’imizde, özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgelerimizde bu madde bağımlılığı yaşının altmış yaşın üzerinde olduğunu da görüldüğü yerler vardır. Yani altmış yaşın üzerinde, romatizmal manada veyahut da başka çeşitli manalar şeklinde, vücuda sürme şeklinde de bu madde bağımlılığıyla karşılaşan, hatta ondan sonrasında da işte, vücuduna sürüp ondan haz alıyor, ondan birtakım, işte, vücuduna geçmesiyle beraber bu maddeye bağımlılık oranının artmakta olduğunu Doğu ve Güneydoğu bölgesinde bu manada da görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, esrar ve eroin gibi maddeler yükseköğrenim görmüş kişilerde de görülüyor. Ülkemizde 35-36 milyon çocuk vardır. 2003 itibarıyla sokakta yaşayan çocuk sayısının 88.313 olduğu görülmüştür. Bunların yüzde 44’ü madde bağımlıdır. Aile içinde bunların kullanım oranlarının 3 misli olduğunu yani bağımlılığın daha fazla artmış olduğunu görüyoruz.

İstanbul Valiliği 1997 yılında, Ankara Valiliği ise 2000 yılında on sekiz yaşından küçük çocuklara tiner, bali, derby gibi kimyevi maddelerin satışını yasaklamıştır. “Bu yasaklamanın aksini yapanlar üç yıl ila altı ay arasında hapis cezasıyla çarptırılır.” şeklinde de hüküm konulmuştur. Hatta bu yasak seksen bir ile bildirilerek ulaştırılmıştır. Ancak geçen yedi yıl içerisinde -enteresandır bakınız- 46 iş yeri hakkında cezai işlem yapılmıştır. Yani alınmış olunan karar bir noktada uygulanmamış ve uygulanmamasıyla beraber de işte şu an itibarıyla başta büyük şehirler olmak üzere hem madde bağımlılığını hem de uçucu maddelerle ilgili bağımlılığı çocuklarımızda yoğun bir şekilde görmekteyiz.

Enteresandır, Millî Eğitim Bakanlığımızın yapmadığı istatistikler, Türkiye Kamu Çalışanları Sendikası olan Türk Eğitim-Sen tarafından yapılmıştır. Kırk ilde dokuz-on yedi yaş grubu arasında 13.430 öğrenci denek olarak kullanılmış, 2.748 sokak çocuğuna ulaşılmış, araştırma yapılmıştır. Ankete katılan öğrencilerin yüzde 16’sı sigara, yüzde 11’i alkol, yüzde 2,9’u uyuşturucu kullanmış, sokak çocuklarının ise yüzde 84’ü sigara, yüzde 68’i alkol, yüzde 82’sinin ise uyuşturucu kullandığı görülmüştür. Uyuşturucu kullanan öğrencilerin de yüzde 66’sının uyuşturucu kullanımına yapıştırıcı ve tiner gibi uçucuları koklayarak başladığı ifade edilmiştir. Uyuşturucu kullanan sokak çocuklarının yüzde 92’si ise uyuşturucu kullanımına uçucu madde kullanarak başlamıştır. Uçucu madde koklayarak başlayan çocuklara sorulduğunda, bunun yüzde 71’i temininin kolaylığından, yüzde 68’i ise kokusundan hoşlandıklarını ifade etmişlerdir.

Yani sonuçta şu ana kadar, yaklaşık olarak benim bildiğim kadarıyla üç seneden beri, iki senenin üzerinde bu kanun bekliyor. Bu kanunun işte Türkiye Büyük Millet Meclisine verildiği tarihten itibaren de yine, sayın milletvekilleri, kanunun çıkmamasından dolayı da birçok çocuğumuzun bu uyuşturucuyla karşılaşmış olduğunu da söylemek istiyorum.

Yani yüzde 71’i teminindeki kolaylıktan dolayı bu hastalıkla -çünkü uyuşturucu kullanımı bir hastalıktır- karşı karşıya kalmıştır. Tabii birçoğu da kokuyu sevdiklerinden, yani bu kokuyu sevdiğinden dolayı da kullandığını ifade ediyor.

Yani, değerli milletvekilleri, şunu söylemek istiyorum ki bu sorun günden güne artarken özellikle suç işleyen çocuklarda, tutukevinde yapılan bir araştırmada yüzde 60’ın üzerinde bu maddeye bağımlılığıyla ilgili, uçucu madde bağımlılığıyla ilgili çocuklarımızla da karşılaşmakta olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Tabii, işte burada en önemli şey aile yapısının korunması, geliştirilmesi gerektiği ortaya çıkıyor. Aile yapısının bozulmasıyla çocuklar erken yaşlarda sorunlarla karşı karşıya kalıyor ve ailede çocuk kendine örnek alacak ebeveynleri bulamıyor. Bu da, çocukları erken yaşlarda madde kullanımına başlamasında en önemli sebep olarak karşımıza çıkarıyor. Hatta bunun diğer sebeplerinden birisi de zorunlu göçle ilgilidir çünkü göçle ilgili olarak da Doğu ve Güneydoğu bölgesinden gelerek büyük şehirlerin varoşlarına yerleşen çocuklarda da -bir tür hastalık diyorum- bu hastalıkla yoğun bir şekilde karşılaşmakta olduğumuzu da ifade etmek istiyorum.

Tabii, bunların çeşitli noktalarda önlemlerinin alınması gerekiyor ve bunlardan en önemlisi okullarımıza düşüyor. Bakınız, okul müfredatıyla ilgili gerekli bilgilerin verilmesi gerekiyor çocuklarımıza. Bu konularda da -işte, Meclis olarak alınacak kararların belki bir bölümü olabilir- özellikle okul çağındaki ilkököl çocuklarımıza... Çünkü aşağı yukarı madde bağımlılığı yaşının Türkiye'mizde dünyadan da farklı olarak neredeyse yedi sekiz yaşlarına doğru çok süratli bir şekilde inmekte olduğu düşünülürse demek ki o zamanki çocuklarımız okullara başladığı zaman bununla ilgili müfredata gerekli bilgilerin de konulması gerekiyor.

Okulda sosyal ve psikolojik olarak destek programları mutlaka yapılmalıdır. Psikolojik danışmanlık rehberliği önemlidir ama şu an itibarıyla Türkiye'mizin birçok okulunda da psikolojik danışmanlık merkezlerinin olmadığını, rehberlik uzmanlarının çok kısıtlı sayıda olduğunu da ifade etmek istiyorum. Burası da çok önemlidir çünkü okullarda bu tür çocukların ilk başta müracaat ettikleri yer rehberlik hocalarıdır, psikolojik danışmanlık merkezleridir. Bu mealde de rehberlik branşının artırılmasını, bu manada da kadroların artırılmasını da beklemekte olduğumu ifade etmek istiyorum.

Ayrıca bu konuda medya da çok önemlidir. Sinemalarda, TV'lerde, dizilerde bu konuya çok önemli bir şekilde dikkat çekilmelidir.

Aileyle ilgili Bakanlığın da çalışmalar yapması gerekmektedir. Tabii şu an itibarıyla görmüş olduğumuz tablo içerisinde aileyle ilgili Bakanlığın da çok fazla başarılı olmadığını da söylemek mecburiyetindeyiz. Gerçi Bakanlık olarak aile eğitimleri yapılmaya çalışılıyor, çocuklarla ilgili birtakım çalışmalar yapılıyor ama şu anda görmüş olduğumuz tablo da gösteriyor ki başarılı olunsaydı belki de şu anda çok ağır bir tabloyla, bu tabloyla da karşılaşmamış olurduk.

Özellikle çocuklarımıza beceri kursları açılmalı, onlar yönlendirilmelidir. Aile hizmet birimleri kurulmalı.

Ayrıca, bu sokak çocuklarının büyük bir kısmı okullarını, eğitimlerini yarı bırakarak sokaklara geçmektedirler. Okuldan ayrılan çocuklar... Mutlaka onlara sahip çıkılması, onlara çeşitli noktalarda birtakım öneriler şeklinde götürülerek, onların toplum içerisindeki suç örgütlerinin ellerine düşmesi önlenmelidir. Ayrıca, tabii, suç işleyen çocuklara da destek olunmalıdır.

Bakınız -bir ay önce konuşmamda söylemiş olduğum gibi- şu andaki suçlu çocukların büyük bir kısmı, yaklaşık olarak yüzde 60 grubu, bu, işte, tiner kullanımından, uyuşturucu kullanımından, madde bağımlılığından dolayı hapse girmişlerdir. Onların oradan çıkmalarıyla beraber o çocuklara sahip çıkılması gerektiği, onların yönlendirilmesi gerektiğini söylemek istiyorum.

Uyuşturucu bağımlısı kişi özgürlüğünü tamamen kaybeder, kendine olan güveni zayıflar. İnsanın prensipleri yok olurken kendini kontrol edemez duruma gelir.

Madde bağımlılığında erken teşhis çok önemlidir. Gencin içinde bulunduğu okul, aile, yakın çevreye çok önemli görevler düşmektedir. Ne kadar erken fark edilirse kişinin bağımlılıktan kurtulma şansı da o kadar çoktur. Kişide arkadaş çevresinin değişmesi, aile ilişkilerinin azalması, okul başarısı ve okul devamlılığının azalması, daha fazla para harcaması, bazen neşeli ve sakin hâlden farklı şekilde yırtıcı bir konuma gelmesi, ruhsal problemlerin ortaya çıkmasıyla beraber bu durumla karşılaşmakta olduğumuzu da ifade etmek istiyorum. Yani çocuğa çevre olarak sahip çıkmak mecburiyetindeyiz, aile olarak sahip çıkmak mecburiyetindeyiz, en önemlisi de toplum olarak aile yapısını güçlendirerek sahip çıkmak mecburiyetindeyiz.

Tabii, buradan konu şuraya geliyor -konumuz çocuk olunca- ESPAD Projesi diye bir proje vardır, sayın milletvekilleri. ESPAD Projesi, Avrupa Gençlerde Madde Kullanımı Değerlendirme Projesi'dir. Türkiye'de sigara, alkol ve madde bağımlılığı konusunda tatmin edici bir veri tabanı bulunmamaktadır. ESPAD Projesi

ülkemizde 2003 yılında yapılmış ve o zamanki veriler ortaya konmuştur ancak bunun dört yılda bir yapılması gerekmektedir.

Tabii, bununla ilgili, ESPAD Projesi'yle ilgili, Komisyon çalışmaları esnasında da çok şiddetli konuşmalar meydana gelmiş, hatta bazı konularda suçlamalar da ortaya konmuştur ama...

Sayın milletvekilleri, ESPAD Projesi'nin çok önemli olduğunu ifade etmeye çalışıyorum. Eski Millî Eğitim Bakanımıza biz bu konuyu anlatamadık. Özellikle Komisyon çalışmaları esnasında sert tartışmalar yaşandı. Komisyonumuzun çok değerli üyeleri bu konularda çok önemli görüşler ortaya koydular. "ESPAD Projesi'nin mutlaka ülkemizde uygulanması gerekir." diye bir tablo ortaya konuldu ancak bunu biz gerçekleştiremedik. Şu an itibarıyla okullarımızdaki verilerin hepsi 2003 yılında yapılan o projeyle ilgilidir ama 2003 yılından, işte, 2009 yılına geldik, hâlâ biz o projeyi uygulatamıyoruz. İnaniyorum ki yeni Bakanımız bu projeyi önemser, çocuklarımızı önemser, gençliğimizi önemser de bu proje bir an önce uygulamaya konur çünkü Türkiye'de madde kullanımı veri bankası mutlaka oluşturulmalıdır. Yani elimizde veriler olmadığı zaman, o zaman çalışmalarımızın hedefinin nereye ulaştığını bilemiyoruz. Yani burada esasında çocuklarımız üzerindeki yapılacak olan çalışmalar bazen, tabii, bazı şekilde, işte, "Bize uymayan sorular vardır." şeklinde değerlendiriliyor ama sayın milletvekilleri, o Komisyon yetkilileriyle bizler görüştük, o Komisyon yetkilileri Türk toplumuna uymayan soruları çıkarttıklarını hatta o sorular yerine başka sorular konduğunu, yani Türk toplumuna uygun soruların sorulması gerektiği konusunda fikir birlikteliğinde olduklarını ifade etmeye çalıştılar. Hatta o Komisyondaki çok değerli hocalarımız da bu konuda çok ciddi manada önümüzde sıkıntı olduğunu, bir manada da elimizdeki son verilerin 2003 yılında olmasından dolayı da yapmış olduğumuz çalışmaların nereye gelmekte olduğu veyahut da nereye gelmiş olduğunu da anlayamadıklarını söylüyorlar. Ben inaniyorum ki yeni Bakanımız, Millî Eğitim Bakanımız bu konuyu tekrar çok iyi şekilde değerlendirir ve değerlendirmesiyle beraber de buna izin verir ve önümüzde de, en azından, 2003-2009, yaklaşık olarak altı yıllık bir süre geçmiştir, altı yıllık süreyi biz kapatır ve beraberinde de elimize verileri alır ve ona göre de çocuklarımızın bu veyahut da toplumumuzun en önemli yarasını tedavi etmenin yollarını buluruz.

Sayın milletvekilleri, tabii, alışkanlıklar diyoruz. Bunlar alışkanlıklar işte. Alışkanlıkları zaten bu sorunun en önemli oluş sebeplerinin başında gelen. "Ben günde bir tane içersem bir şey olmaz.", "Haftada bir kadeh alırsam yine bir şey olmaz.", "Esrar ottur, zararı yoktur." şeklindeki söylemlerin hiçbirisi doğru değildir. Kullanılan madde arttıkça bağımlılığın da artmakta olduğu görülür. Yani "Bir kezden bir şey olmaz." denir ama ondan sonra her şey o bir kez kullanılmaktan başlamıştır. Dolayısıyla, bağımlılığın çok süratli bir şekilde artmakta olduğunu da gösterir.

Bağımlılıkta sadece esrar, eroin gibi yasa dışı maddelerin dışında başka şeyleri de saymak mecburiyetindeyiz. Bakınız, şu anda toplumumuzda at yarışları vardır, loto vardır, kumar oyunları vardır, hatta sigara ve kola kullanımı yanında -enteresandır- son zamanlarda İnternet alışkanlığıyla da karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Doğru, devam edin.

REŞAT DOĞRU (Devamla) – Evlerimizde şu anda çocuklarımız yoğun bir şekilde İnternet kullanmaya çalışıyorlar. Yani İnternet kullanımının bir bağımlılık yaratmakta olduğunu da ifade etmek istiyorum. O manada bir noktada İnternet kullanımının da, yani çocuklarımızı ve ailelerimizi, gençlerimizi oraya bağlama noktasında da, bunun da bir alışkanlığa doğru çok süratli bir şekilde gitmekte olduğunu ifade etmeye çalışıyorum.

Sayın milletvekilleri, tabii, ülkemizin en önemli konusu olan bu madde bağımlılığı konusu, önümüzdeki yıllarda hem dünyamızın önemli sorunu olacak hem de aynı zamanda Türkiye'mizin de çok önemli sorunu olarak karşımıza geleceğine ben inaniyorum.

Bu mealde, sözlerimin başında söylemiş olduğum, bununla ilgili, yani komisyon çalışmalarıyla ilgili bir kanun teklifi hazırladım ve Türkiye Büyük Millet Meclisine verdim. Bu kanun teklifimizin esas özü şudur. Tabii, bunu söylemekteki maksadım da bu kanunla ilgili desteği beklemekte olduğumdur. Basın toplantısıyla da kamuoyuna bunu açıklamaya çalıştım.

Şu anda ülkemizde sadece, sanki işte, bir yerde, arz noktasında mücadele edilmeye çalışılıyor. Yani burada emniyet güçlerimize teşekkürlerimi sunuyorum, özellikle Emniyet Genel Müdürlüğüne...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Doğru, son cümlelerinizi alayım efendim.

Buyurun.

REŞAT DOĞRU (Devamla) – TUBİM kuruluşu bununla ilgili çok ciddi çalışmalar yapıyor -TUBİM'in tüm üyelerine buradan teşekkürlerimi sunmak istiyorum- ama ülkemizde dağınık bir yapı vardır, onunla ilgili de geniş, bir manada tüm kurumların ve kuruluşların hepsini bünyesinde tamamlayacak bir kuruluşa ihtiyaç vardır, bir genel müdürlüğe ihtiyaç vardır. Bu genel müdürlük de Sağlık Bakanlığının, aileyle ilgili bakanlıkların, kurumların çeşitli üyelerinin alınmış olduğu veya İçişleri Bakanlığının değerli üyelerinin alınmış olduğu ve Başbakanlığa bağlı olan bir kurum şeklinde oluşturulmalıdır. Bunu oluşturmak mecburiyetindeyiz.

Türkiye'miz için çok önemli bir sorunun diğer bir ayağı da Avrupa ayağıdır. Avrupa'da yaşayan yaklaşık 3,5 milyonun üzerinde Türk insanının da içerisinde bulunmuş olduğu en önemli sorunların başında burası gelmektedir, yani madde bağımlılığı, Türkiye'de olduğu gibi Avrupa'daki Türkler üzerinde de çok ciddi manada sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Hatta, enteresandır, Avrupa'daki birçok haphışanedeki Türklerin işlemiş olduğu suç oranlarının en büyük kısmı uyuşturucuya ilgilidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Doğru.

REŞAT DOĞRU (Devamla) – Peki.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Ahmet Ersin.

Sayın Ersin, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET ERSİN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Trabzon Milletvekilimiz Sayın Cevdet Erdöl'ün hazırlayıp sunduğu çocukların uçucu maddelerin ve benzeri maddelerin zararlarından korunmasına ilişkin kanun teklifiyle ilgili Cumhuriyet Halk Partisinin görüşlerini sunmak üzere huzurlarınızdayım. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, uçucu maddeler ve uyuşturucu maddeler... Aslında bunları ayrı ayrı değerlendirmek çok da doğru değil çünkü hem uçucu maddeler hem uyuşturucu maddeler çocuklarımızı ve gençlerimizi bekleyen en büyük tehlike ve tehdit ve dolayısıyla geleceğimizi çürüten bir tehlike ve tehdit.

Bu nedenle, kanun teklifinin sadece uçucu maddeleri hedef alması ama uyuşturucu madde kullanımının yaygınlaşmasıyla ilgili, uyuşturucu madde kullanımının yaygınlaşmasını önlemeye yönelik herhangi bir hüküm içermemiş olması, daha doğrusu bununla ilgili bir geniş kapsamlı kanun tasarısı ya da teklifi hazırlamak bu Meclisin görevi ama her şeye rağmen Sevgili Vekilimiz bir çalışma yaptığına göre, hiç olmazsa uyuşturucu madde kullanımının yaygınlaşmasına ilişkin de bir ya da birkaç madde ilave etseydi herhâlde çok daha hayırlı, çok daha güzel bir iş yapmış olurdu.

Gerçi, hazırlanan teklif de tarafımızdan desteklenen bir tekliftir. Dolayısıyla, her şeye rağmen, eksiklerine rağmen duyarlılık gösteren arkadaşımıza teşekkür ediyorum. Meclisimiz de gördüğüm kadarıyla bu kanun teklifine olumlu karşılık verecek.

Dolayısıyla, kim bu zararlı maddelerle ilgili, kim çocuklarımızın, gençlerimizin bu zararlı maddelerden korunmasına ilişkin bir çaba içine girerse şahsen, Ahmet Ersin olarak o çabayı gösterenlerin ellerini öpmek boynumun borcudur. Çünkü, gerçekten çok büyük bir tehdit ve tehlikedir. Gerçekten toplumu için için çürüten bir tehdit ve tehlikedir. Dolayısıyla, bu soruna ilgi gösteren bütün arkadaşlarıma huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu kanun teklifinin amacı 1'inci maddede belirlenmiş. Solumak ve koklamak yoluyla veya başka bir şekilde kişilerde bağımlılık yapabilen ürünlerin kontrolünü sağlamaktır. Ana amacı bu.

Özellikle, çocuklara erişimini ve kullanımını önleyerek bu maddelerin zararlı etkilerinden çocukları korumak da bu teklifin amaçları arasındadır. Keza, kırtasiye malzemeleri, boya incelticisi gibi maddelerle yapıştırıcı olarak kullanılan ve uçucu organik bileşikler ihtiva eden ürünleri de kapsamaktadır bu kanun teklifi.

Değerli arkadaşlarım, uçucu ve benzeri maddeler bir tür uyuşturucu maddedir yani eroin, esrar, kokain ve diğerleriyle sentetik uyuşturucu maddelerden ayrı düşünülemez. Uçucu ve benzeri maddeler diğer uyuşturucu maddelerden ayrı değerlendirilemez, ayrı düşünülemez çünkü aynı sonuçları yaratmakta ve aynı sorunlara neden olmaktadır. Her ikisi de -gerek uyuşturucu maddeler gerekse uçucu maddeler- çocukların ve gençlerin, genel olarak da kullanan herkesin bedenlerinde tahribat yapmakla kalmıyor, aynı zamanda da toplumsal sorunlara neden oluyor yani asayiş sorunlarına neden oluyor. Sadece kendisine zarar vermeye kalmıyor bu maddeleri kullananlar, hem ailelerine büyük sıkıntı yaratıyorlar hem de toplumda büyük sorunlara neden oluyorlar.

Bu iki madde, hem uçucu maddeler hem de uyuşturucu maddeler ayrı düşünülemez çünkü eğer, uçucu maddeyi kullananlar, daha doğrusu, uyuşturucu maddelerin erişimi zor olduğundan ve pahalı da olduğundan çoğu zaman bu uyuşturucu maddeleri bulamayan, elde edemeyen çocuklar ve gençler daha ucuz olan, erişimi daha kolay olan uçucu maddelere yönelerek kendilerini tatmin ediyorlar.

Dolayısıyla bu ikisi birbirini tetikleyen maddelerdir, birbirini tamamlayan uyuşturucu maddelerdir. Her iki grup uyuşturucu maddeler de çocuklarımızın geleceğini çürüten, toplumda olumsuz sorunlara neden olan zararlı maddelerdir. Bu nedenle değerli arkadaşlarım, sadece uçucu ve benzeri maddelerin çocuklara ve gençlere erişimini engellemek için birtakım önlemler almak ve bu amaçla Sağlık Bakanlığı ve Millî Eğitim Bakanlığına görevler yükleyen düzenlemeler yapmak yeterli olmaz. Yani, sadece uçucu maddelere karşı önlem alarak çocuklarımızı zararlı maddelerden korumak mümkün olmaz. Uçucu ve benzeri maddelerle uyuşturucu maddeler bir bütün olarak ele alınmalıdır ve bu maddelerin çocuklara ve gençlere erişimini engellemeye ve bağımlıların tedavisine yönelik önlemler birlikte değerlendirilmelidir.

Değerli arkadaşlar, örneğin, dünyadaki afyon ve eroin üretiminin yüzde 97'sinin kaynaklandığı ülke Afganistan. Bu, Birleşmiş Milletlerin tespitlerine dayanıyor, raporlarına dayanıyor. Şimdi, Afganistan'da üretilen bu afyon ve eroinin Türkiye'ye hangi yollardan ve nereden girdiği - ki, Ağrı, Van ve Hakkâri olduğunu herkes biliyor- nasıl ve ne şekilde girdiği, hangi yollardan girdiği bilinmesine rağmen neden bir önlem alınmıyor? Neden bu zararlı maddelerin, bu uyuşturucu maddelerin Türkiye'ye girişi engellenemiyor? Eksik olan nedir? Teçhizat noksanı mı vardır, personel noksanlığı mı vardır? Sorun nedir? Neden bu maddeler, Türkiye'ye nereden girdiği bilindiği hâlde bir türlü engellenemiyor? İşte, eğer bunu sorgulamazsak değerli dostlarım, arkadaşlarım, çocuklarımızı ve gençlerimizi zararlı maddelerden korumakta eksik kalırız.

Keza uyuşturucu haplar, extacy, captagon ve benzeri uyuşturucu haplar, sentetik uyuşturucular. Nerelerde üretildiği... Extacy'nin üretim yerinin Hollanda, ana üretim merkezinin Hollanda olduğunu, captagon maddesinin üretiminin Doğu Avrupa ülkeleri olduğunu Birleşmiş Milletler söylüyor. Yani Birleşmiş Milletlerin yaptığı araştırmalardan çıkan sonuç bu ve bunların, bu zararlı maddelerin, bu sentetik uyuşturucuların Türkiye'ye hangi yollardan ve nasıl girdiğini herkes biliyor. Yani dağdaki çobana da sorsanız "Bu sentetik uyuşturucular, Türkiye'ye Trakya'daki kapılardan -gümrük kapılarından- ve Atatürk Havalimanı'ndan giriyor." diye söyler ve Türkiye'deki bütün kurumlar da bunu biliyor. Peki, neden engel olunamıyor? Neyin eksik? Personelin mi yok? Teçhizatın mı yeterli değil? Eğer bunlarda bir eksiklik varsa niye tamamlamıyorsunuz? Değerli dostlarım, işte bunu sorgulamazsak, bunları sorgulamazsak yine çocuklarımızı, gençlerimizi bu zararlı maddelerden korumak için yeterli önlemleri almış olamayız. Çünkü yurt içinde hangi önlemleri alırsanız alın, eğer oluk oluk Türkiye'ye bu maddeler gidiyorsa, girişi yapıyorsa ve satılıyorsa, gençlerimize, çocuklarımıza ulaştırılıyorsa hangi yasayı çıkarırsanız çıkarın bu kötü gidişi önlemeniz mümkün değildir.

Değerli dostlarım, arkadaşlarım; çeşitli araştırmalar Türkiye'de uyuşturucu ve uçucu madde kullanımının on bir yaşa yani ilköğretim çocuklarına kadar yaygınlaştığını tespit etmektedir. Ancak bu büyük tehlike ve tehdiye karşı etkin önlemler alındığı, şimdiye kadar etkili önlemler alındığı söylenemez. "Bize bir şey olmaz." aymazlığı içinde bir çığ gibi büyüyerek üstümüze gelen ve çocuklarımızı, gençlerimizi ve dolayısıyla da geleceğimizi çürüten bu önemli sorunun henüz farkına varılmamış olması üzücüdür.

Değerli arkadaşlarım, teklife gelirsek: Dediğim gibi, araştırma yapılmış, emek verilmiş ve uçucu ve benzeri maddelerin zararlarından çocuklarımızı korumak için ne tür önlemler alınması gerektiğine ilişkin bir çalışma ortaya konulmuş.

Sayın Bakan dinlemiyor bizi, Sayın Bakan dinlemiyor ama olsun, canı sağ olsun.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Estağfurullah efendim.

AHMET ERSİN (Devamla) – Kendisini ilgilendiren bir konu.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Dinliyorum Sayın Vekilim.

AHMET ERSİN (Devamla) – Sayın Sağlık Bakanımızın bu konuda duyarlı olduğunu düşünüyorum ama şimdi pek de duyarlı olmadığını görüyorum, yani şu aşamada konuya çok fazla ilgi göstermediğini görüyorum.

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Tutanaklardan okuyacak Sayın Bakan.

AHMET ERSİN (Devamla) – Sayın Bakan, bu konu tabii herkesi ilgilendiriyor ama en çok da sizi ilgilendiriyor, sizi, Sağlık Bakanlığını ve Millî Eğitim Bakanlığını. Millî Eğitim Bakanlığını da ilgilendiriyor çünkü hedef kitle onun elinde, Millî Eğitim Bakanlığının elinde. Siz de...

AHMET YENİ (Samsun) – Sayın Vekilim, Genel Kurula söyleyin, biz dinliyoruz sizi.

AHMET ERSİN (Devamla) – Şimdi Sayın Bakanla sohbet ediyorum.

Tabii, tedavi bakımından da sizin Bakanlığınızla yakından ilgilidir.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, kanun teklifinin 2'nci maddesi şunu söylüyor: "Bu Kanun kapsamına giren ürünler, hangi amaçla olursa olsun, çocuklara satılamaz, verilemez." Bunda bir ihtilaf yok ancak ikinci cümlesini dikkatinize sunuyorum: "Çocuklar tarafından kullanılabilme ihtimalinin varlığı hâlinde - Bu ihtimali kim tespit edecek?- bu ürünler yetişkinlere de satılamaz, verilemez." Şimdi düşünün: Boya malzemesi satan bir iş yeri, dükkân. Buraya birileri geliyor, tiner maddesi alıyor. Peki, bu tiner maddesinin yani bir yetişkinin satın aldığı bu maddenin çocuklara ulaştırılıp ulaştırılmayacağını kim tespit edecek ve nasıl tespit edecek? Yani o dükkân sahibi mi bunu tespit edecek, takip mi edecek onu, nereye götürüyor, kime götürüyor diye takip mi edecek, yoksa görüntüsüne bakıp karar mı verecek? İşte, bu teklifin, kanunlaşması hâlinde bu teklifin en tartışmaya açık noktası bu. Yani Aşil (Achilles)'in topuğu burada işte.

Değerli arkadaşlarım, bu teklif, eğer bu madde bu şekilde kalırsa Sevgili Arkadaşım, bu yasanın uygulaması son derecede güçleşir, hatta uygulanamaz hâle gelir. Bunun düzeltilmesi lazım. Ben Sayın Erdöl'le bu konuyu kuliste de konuştum yani bunun çok da geçerli bir madde olmadığını, düzeltilmesi gerektiğini, teklifi -eğer kanunlaşması durumunda- sakatlayacağını söyledim. Bilmiyorum nasıl bir düzenleme yapacaklar. Çünkü 3'üncü maddede, ceza hükümlerini içeren 3'üncü maddede bu tür davranışlar içine girenlere ceza veriyorlar yani altı aydan bir yıla kadar hapis cezası veriliyor. Böyle bir düzenleme var. Ceza Yasamızın 194'üncü maddesine atf yapılmış. Dolayısıyla, bu hükmün yani bu maddenin 1'inci fıkrasının düzeltilmesinde yarar var.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, yine aynı maddede, teklifin 2'nci maddesinin 2'nci fıkrasında Millî Eğitim Bakanlığına birtakım görevler yükleniyor. Değerli arkadaşlarım, bu Mecliste, geçtiğimiz aylarda, uyuşturucu kullanımının yaygınlaşması ve kaçakçılığının önlenmesine ilişkin bir araştırma komisyonu kuruldu. O komisyonda ben de çalıştım ve bütün komisyon çalışmaları süresince tespit ettiğim bir konu vardır, bir husus vardır, onu sizle paylaşmak istiyorum: Uyuşturucu kullanan ya da uyuşturucu üreticilerinin, satıcılarının hedefi olan, hedef kitle olan çocuklar ve gençler Millî Eğitim Bakanlığının görev alanı içinde ama gördüm ki bu konuyla hiç ilgilenmeyen bir bakanlık varsa o da Millî Eğitim Bakanlığı. Bu çocukların uyuşturucu tehlikesinden korunması için önlem almayan, birinci görevi olduğu hâlde önlem almayan tek bakanlık var, tek kurum var, o da Millî Eğitim Bakanlığı. Şükürler olsun ki önceki Millî Eğitim Bakanı gitti, şükürler olsun ki gitti ama yeni gelen Sayın Bakanın da önceki Bakanlığı sırasındaki çalışmalarını bildiğimiz için, başarısızlığını bildiğimiz için, bu Bakanlıkta da çok böyle yüzümüzü ağartan bir sonuç ortaya çıkmayacağını tahmin ediyorum.

NURETTİN AKMAN (Çankırı) – O kadar peşin konuşma.

AHMET ERSİN (Devamla) – Önceki çalışmalarına göre söylüyorum.

Dolayısıyla, değerli arkadaşlarım, Millî Eğitim Bakanlığına yeni görevler yüklemek yerine, şimdiki yetkilerini, görevlerini yerine getirmesi için Millî Eğitim Bakanına yönelik, şahsına yönelik kanun çıkarmak daha doğru olur diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlarım, yine, üçüncü fıkrada Sağlık Bakanlığına bazı görevler yüklenmiş. Deniliyor ki: Bu kapsamdaki ürün bağımlılarının tedavisinde Sağlık Bakanlığı ve ilgili diğer merkezî ve mahallî kurum ve kuruluşların gerekli merkezlerin açılmasına ilişkin yükümlülükler düzenlenmiş üçüncü fıkrada.

Şimdi burada şunu belirtmek isterim: Sağlık Bakanlığı, elbette, gerek uçucu maddeler gerekse uyuşturucu maddelere bağımlı olan çocuk olsun, genç olsun, yetişkin olsun, bunların tedavi edildiği merkezler, hastaneler, yani AMATEM hastaneleri, ÇEMATEM hastaneleri, bunlar Sağlık Bakanlığının bünyesi içinde ama şimdi öyle bir problem var ki, yani bu uyuşturucu ve uçucu maddelerle ilgili bu bağımlıların sayısı o kadar fazla ki mevcut hastaneler yatak kapasitesi ve yetmiş personel itibarıyla bu yoğunluğu kaldıramıyor ve değerli arkadaşlarım, bu tür bağımlılıkla ilgisi olanların birçoğu akıl hastanelerine gönderiliyor, orada tedavi ediliyor. Yer olmadığından, yatak olmadığından, personel yetersizliğinden birkaç ay sonrasına randevu veriliyor ve birçoğu da akıl hastanelerine gönderiliyor, orada akıl hastalarıyla birlikte tedavi ediliyor. Yani Sağlık Bakanlığının bu konuda çok ciddi ve büyük adımlar atması lazım ki bu sorunla baş edebilsin yani bağımlıların tedavisi sorunuyla baş edebilsin.

Değerli arkadaşlarım, sadece tıbbi başarı yani hastaneye gönderip tedavi etmek, ilaç tedavisi vesaire, bunlar yeterli değil. Bir defa bağımlıların psikolojik tedavileri çok önemli. Yani uçucu veya uyuşturucu madde kullandığı için, bağımlı hâle geldiği için, hastaneye gitmek orada tedavi olmak ihtiyacını duyan kişilerin hastanede yatırılarak orada ilaçla vesaire ile başka yöntemlerle tedavi edilmesi yeterli değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ersin, devam edebilirsiniz.

AHMET ERSİN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ayrıca bir de psikolojik tedavi gerekir ancak Türkiye'nin en büyük kurumu, Türkiye'deki bütün mahkemelere bilirkişilik yapan Adli Tıp Kurumunda bile bir çocuk psikoloğunun olmadığı aklımıza geldiğinde, hatırladığımızda bu konuda çok da umutvar olamıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, tedavi edilen kişiler, her ne şekilde olursa olsun tedavi edilen kişiler ya da tedavi edildiğine inanılan kişiler hastaneden çıkıp doğrudan kendi eski ortamına dönerse sorun yeniden başlar. Yani tedavi gören kişiyi, ister çocuk olsun ister genç olsun, eski ortamından uzaklaştırmak lazım. Mutlaka rehabilitasyon merkezlerinin kurulması lazım. Bölgesel rehabilitasyon merkezlerinin olması lazım ki orada...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ERSİN (Devamla) – Sayın Başkan, son cümlelerimi söylüyorum.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

AHMET ERSİN (Devamla) - ...o rehabilitasyon merkezlerinde belli bir süre normal yaşama da alıştırlarak ondan sonra sosyal yaşama döndürülmelerinde fayda var.

Değerli arkadaşlarım, sözlerimi tamamlıyorum ve bu kanun teklifini hazırlayan, Meclise getiren Sevgili Milletvekili Sayın Cevdet Erdöl'e bu konuda duyarlılık gösterdiği için, daha doğrusu bu konuda duyarlılık gösteren herkese çok teşekkür ediyorum ve hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ersin.

Demokratik Toplum Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sevahir Bayındır.

Sayın Bayındır, buyurun. (DTP sıralarından alkışlar)

DTP GRUBU ADINA SEVAHİR BAYINDIR (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 89 sıra sayılı Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi'ne ilişkin Demokratik Toplum Partisi adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu tasarı tartışmasına geçmeden önce, Mardin'de korucular eliyle gerçekleştirilen bu canice katliamı kınıyorum ve bunun bir musibet olarak Hükümet tarafından ele alınıp koruculuğun lağvedilmesi ve toplumsal barışın geliştirilmesi için acil olarak göreve çağırıyoruz.

Bu gündem töre olarak tanımlanamaz. Bu, olsa olsa, mafya tarzı mal paylaşımına dayalı, tehirci öngören, gasbî öngören bir saldırdır. Dolayısıyla, bu gidişat daha büyük tehlikelere yol açmadan bir an önce bu sisteme müdahale etmek gerekiyor.

Evet, mesele çocuk. Çocukları korumak gerekir. Bu, Birleşmiş Milletler sözleşmesinde "Çocuk Haklarını Koruma Sözleşmesi" olarak geçer, Türkiye de bu sözleşmeye imza atmıştır.

Peki, biz, çocukları, neden, nasıl ve ne şekilde koruyacağız ya da koruyabiliyor muyuz? Bir kez daha burada olumlu içerikte, iyi niyetle hazırlanmış bir yasa teklifini tartışıyoruz. Ama her yasa teklifini tartıştığımızda da şu konuya dikkat çekiyoruz: Yasa çıkarmak kolay, yasalaştırmak kolay ama bunları hayata geçirme iradesi, imkânı yaratabiliyor muyuz, bu zihniyeti geliştirebiliyor muyuz? Bu teklif aracılığıyla, bu yasa değişikliği teklifi aracılığıyla bir kez daha bunları tartışmak istiyoruz. Bu nedenle, çocukları, kimlerden, nasıl koruyacağız?

Çocuğun korunabilmesi için, gerçekten, çocuğun, ekonomik, sosyal, kültürel, beşerî her açıdan koruma altına alınması gerekiyor.

Bir çocuk eğitim hakkından yoksunsa bu çocuğu, nereden, nasıl koruyacaksınız?

Yoksulluk nedeniyle çocuklar sokaklara düşüp işçilik yapmak istiyorsa bu çocuğu nasıl koruyabileceksiniz?

Savaş sonucunda göçe maruz kalan Kürt çocuklarının metropollerde maruz kaldığı sorun, çeteleşme, suç organize eden örgütlerin, mafyaların birer aracı hâline gelmesini nasıl koruyacağız?

Yine, mevsimlik işçi olarak çalışmak zorunda kalan... Yine nisan ayındayız ve mevsimlik işçiler göçmen kuşlar gibi yollara düştüler, Karadeniz'den Çukurova'ya, Ege'ye yollara düştüler. Bu çocukları okumaktan kopararak, işçilik yapmaya mecbur bırakarak nasıl koruyacağız?

Yine, imzaladığımız sözleşmelerin gereğini yapmayarak nasıl koruyacağız?

Çocukları bile çocukluk yaş kategorilerine göre ayrımcılığa tabi tutarak nasıl koruyacağız?

Bütün bu soruların öncelikle cevap bulması gerekiyor. Bu nedenle, ben olayın sadece belli boyutuyla ele alınmasının eksik kalacağını düşünüyorum ve bu tasarı sebebiyle yeniden çocuk sorununa dikkat çekmek ve bu konuda yapılması gerekenler konusunda uyarı yapmak istiyorum.

Şimdi, biliyorsunuz yani on sekiz yaşına kadar herkes çocuktur; dili, dini, ırkı ne olursa olsun on sekiz yaşına kadar herkes çocuktur. Dolayısıyla, siz bu çocukları kendi içinde kategorize edemezsiniz ama ne yazık ki AKP Hükûmeti, Avrupa Birliği sürecinde sözleşmelere bir yandan imza atarken, 2006 yılında Terörle Mücadele Kanunu'nda yaptığı değişiklikle çocukları bile kendi içinde ayrımcılığa maruz bırakmış ve kategorize etmiştir. Yani bir yandan on beş yaşına kadar herkesi çocuk sayacaksınız, on beş ile on sekiz yaş arasındaki çocuklar eğer herhangi bir fiil işlemişlerse işte bunlara erişkin muamelesi yapacaksınız ve bunları bir erişkin gibi ağır ceza mahkemelerinde yargılayacaksınız, kolluk kuvvetleri aracılığıyla yargılayacaksınız, en son denemesi gereken cezaevini ilk başta deneyeceksiniz. Peki, bu sözleşmelerle, yine siz bu çıkardığımız yasalarla bir çelişki içinde bulunmuyor musunuz? Yani bu trajik yaklaşımınızla siz neyi değiştirebileceksiniz? Bu zihniyetin değişmesi gerekiyor.

Çocuk çocuktur; çocuk, Birleşmiş Milletlerin sözleşmesi gereği de, Anayasa'mızda eşitlik sözleşmesi gereği de pek çok maddelerde geçtiği gibi korunmak zorundadır. Dolayısıyla, biz Terörle Mücadele Kanunu çerçevesinde 2006 yılında çıkarılan Yasa'nın değiştirilmesi için yasa değişiklik teklifinde bulduk. Burada bu yasayı tartışırken yeniden Meclisin gündemine taşıyorum ve bütün sayın vekillerin bu konuda duyarlı davranmasını istiyoruz ve tüm grupların da bu konuda çocuklara karşı çocuk duygularla, çocukça, safça yaklaşması, art niyet gözetmeden çocuklara yaklaşılması gerektiğini bekliyoruz.

Dolayısıyla, acil olarak Terörle Mücadele'nin 9'uncu ve 13'üncü maddelerinde değişiklik yapmak gerekiyor. Sunduğumuz yasa değişikliği teklifinin bir an önce bu Meclise getirilerek bu hukuk garabetinden kurtulmak gerekiyor. Yani 1980 sonrası 82 darbe Anayasa'sını aratır bir düzeyde kanun çıkarmak hangi akla, hangi mantığa sığar? Hele hele çocukları suçlu saymak nedir, bunun altında nasıl bir duygu yatar? Amaç nedir, ne yapılmak isteniyor, çok ciddiyetle ele alınması ve sorgulanması gereken bir konudur.

Yine, bu kanunların verdiği güçtedir ki işte Hakkâri'de on yaşında bir çocuğun âdeta öfkeyle şişirilmiş bir balon gibi bir özel timin dipçikle kafasını nasıl ezdiğini bütün dünya âlem gördü. Bu bir kişinin orada münferit, bir an gelişmiş bir duygusu değildir. Bu kanunları çıkaranlar bu güvenlik kuvvetlerine bu yetkiyi tanıyanlardır. Sorun oradaki bir özel tim görevlisinin görevden alınması sorunu değildir. Sorun, bu Mecliste kanun çıkaranların sorunudur. O fail, o şiddet bu Mecliste kanun çıkaran Hükûmetin aracılığıyla bizzat teşvik edilmiştir, reva görülmüştür ve bu uygulamanın sorumlusudur.

Dolayısıyla, uyuşturucudan koruyalım, evet, ama uyuşturucu eğer okullarda hâlâ yasal olarak dağıtılabiliyorsa, biraz önceki konuşmacının da belirttiği gibi, uyuşturucu bağımlısı ve onun tehdit altında bulunduğu en geniş alan okul mekânlarıysa, peki, kim neyi, niye bu şekilde organize ediyor? Uyuşturucudan koruyamazsınız. Siz çocukları suçlu olarak görürseniz herkes çocukları suça itmekte kendisini sorumlu görür. Biri uyuşturucu dağıtır, biri çalıştırır emeğini sömürür, biri elindeki dipçığı kafasına vurur, biri kolunu kırar, biri panzerin altında ezer, yani herkes çocukları ezmeye bir koro hâlinde devam eder. Dolayısıyla, burada biraz daha çocuklara yaklaşım komple ele alınmalı.

O nedenle, en kötü hâllerde çalışan çocuğu, ayakkabı boyacılığını yapan, mobilyalarda çalışan ve benzeri uçucu madde gerektiren işlerle uğraşan çocuğu bu işte korumak mümkün değil. Dolayısıyla, çocuğu koruyabilmek için çocuk işçiliğini suç saymak gerekiyor ve çocuğu çalıştırana da büyük ceza kesmek gerekiyor.

Geçen yıl bir istihdam yasasını değiştirdik. Ne ceza öngördük çocuk işçiliğine karşı? Komik denecek düzeyde fiyatlar biçildi ceza olarak. Bu ne demek oluyor? İşte, yoksulluk devam ediyor, işsizlik devam ediyor; o dünyanın, erişkinlerin, yetişkinlerin ağırlaştığı ekonomik, sosyal yükü utanmadan o çocukların omzuna yüklemiş oluyoruz. Dolayısıyla, bizim, yani çocukları her boyutuyla korumayı hedef alan daha etkili bir proje ele almamız lazım. Yoksa Avrupa Birliği fonlar verecek, işte Çukurova'da, şurada burada, belli illerde bu fonlara dayalı çocuk işçiliğini önlüyorum, rehabilite ediyorum, onları okutuyorum... Sembolik adımlarla Hükûmet hükûmetliğini yapmamış oluyor. Yani, Avrupa Birliği projeciliğiyle ve onların öngördüğü bütçelerle siz medyatik işler yaparsanız, bu şekilde bu zihniyetle çocukları koruyamazsınız.

Dolayısıyla, suç işleyen çocuk yoktur, suça itilen çocuk vardır. Bu suç ortamları ortadan kaldırılmadan, ekonomik sorunları ortadan kaldırılmadan, siz göç yollarını engellemeden, siz Türkiye-İran-Afganistan-Avrupa hattında hâlâ uyuşturucu taşımacılığında en büyük sorumluluğu yerine getiren bir ülke konumundan çıkmadan çocukları uyuşturucudan nasıl koruyacaksınız? Bu soruyu sormak lazım. Yani, ben geçen yıl Irak'tan arabayla geçerken oradaki askerlerin en kötü muameleleriyle karşı karşıya kaldım arkadaşlarımla birlikte, araçları didik didik arıyorlar. Peki, bu kadar arayanın, bu kadar denetimin olduğu yerde bu uyuşturucu kaçakçılığı, taşımacılığı nasıl oluyor da bu kadar yaygın gelişebiliyor ve Türkiye en büyük köprü ve taşıyıcı pozisyonundadır? Bunu başka başka yerlere havale etmenin hiçbir anlamı yok. Dolayısıyla, uyuşturucuyla mücadelenin en temel sacayaklarından biri -belirttiğimiz gibi- bir, Türkiye bu uyuşturucu köprüsü olmaktan vazgeçmeli ve bundan çıkar gözetin kara para işlemine giren mafya, çete işlemlerini yapanlarla çok daha etkili bir mücadeleye ihtiyaç var. Bir kere bu köprünün ortadan kalkması gerekiyor.

İkincisi, uyuşturucu ve bağımlılığa sebep olacak maddelerin kullanımı konusunda çocukların engellenmesi gerekiyor, imtina edilmesi gerekiyor. O nedenle, çocuk işçiliğiyle çok güçlü mücadele etmek gerekiyor diyoruz.

Yine, uyuşturucu bağımlılığına düşmüş çocukların bir şekilde rehabilite edilmesi gerekiyor. Sokak çocukları kanayan yara. Sokak çocukları, her biri bir uyuşturucu müptelası ve uyuşturucu şebekelerinin âdeta ya satıcısı ya alıcısı pozisyonuna düşürülmüştür. Dolayısıyla, sokakta çocuğun kalmaması gerekiyor. Devlet, her yurttaşın, hele çocuksa o çocuğun okumasından sorumludur. Zorunlu olarak her çocuğu okutmak zorundadır. Bu bir devlet sorumluluğudur. Eğer ekonomik koşullar yoksa o aileye asgari geçim şartı vermek zorundadır. Bu bir devlet sorumluluğudur, bu bir sosyal devlet sorumluluğudur. Eğer bu sorumluluklar yerine getirilmezse -yani aileler göç etmek durumunda ya da aile geçimini sağlayamaz çocuğuna işçi olarak muamele yapmak zorunda kaldığı sürece- biz burada bu yasaları değiştirerek sadece havanda su dövmüş olacağız, onun ötesine bir adım atmış olmuyoruz. Dolayısıyla, herkesin bir kez daha çocuk düşüyle yaklaşması gerekiyor. Ve çocuklar bu kadar düşürülüyorsa, çocuklar en kötü şartlarda yaşamak, en kötü şartlarda çalışmak, en kötü muameleyle karşı karşıya kaldıkça, bu, geleceğimize kötülüktür. Yani Türkiye, kendi geleceğini, onun temsilciliğini yapan çocuklarını yok ederek, heba edecek ortamları engellemeyerek aslında geleceğini karartmış oluyor. Yani sonuçta vatandaş olarak, çocuk olarak her birey bu mağduriyetin birer örneği olacak, bireyi olarak yaşayacak. Ama toplamda Türkiye'nin kendi geleceğinin ekonomik düzeyinin düşmesine, sosyal düzeyinin düşmesine, kültürel düzeyinin düşmesine, yani geri kalmasına sebep olacaktır. Oysa çocuklara yatırım yapacağız ki, çocukların bütün hünelerini,

bütün yeteneklerini, bütün becerilerini açığa çıkaracak eğitim ve kültürel faaliyet ortamını sağlayacağız ki bugünkü gerilik koşullarımızı geleceğin yatırımı olarak düşündüğümüz çocuklarla sağlıklı bir düzeye erdirtirebilelim. Yani onlarla birlikte yaşam kalitemizi, düşünce kalitemizi, felsefemizi geliştirebilelim, ilerletebilelim. Ne yazık ki bu hayat şartlarında kendimize reva gördüğümüz, geleceğimize reva gördüğümüz geriye geriye gitmektir. Bunlar onun emareleridir.

O nedenle bir an önce Avrupa Birliği sözleşmeleri çerçevesinde Hükümetin bütün çocukların mutlaka eğitim almasını zorunlu kılacak ve bunun koşullarını hazırlayacak bir adım atması gerekiyor. En büyük yatırım buna olması gerekiyor. Yani silaha, farklı farklı şeylere yatırım yapacağımıza, gelin, çocuklarımızın okumasına, çocukların işçiliğinin engellenmesine, çocukların kötü şartlarda ve kötü alışkanlıklardan korunmasına dair çok daha etkili bir seferberlik ortamını yaratmaya çalışalım. Çünkü burada herkes diyor ki: "İşte göç eden çocuklar." Tabii ki Avrupa'ya göç eden Türkiyeli halkların çocukları orada ikinci sınıf muamelesi... Bütün kötü işleri yapıyor. Göçmenlik böyle bir şeydir. Gittiği yabancı yere adapte olamamak böyle bir şeydir. Kendi kökünden, kültüründen, ekonomisinden, olağan döngüsünden koparılıp yaprak gibi bir yerlere savrulmak böyle bir sonucu doğurur. Bu, dünyanın her yerinde böyledir. Paris'e giderseniz, Fransa'ya giderseniz, Cezayirli göçmenlerin bütün kötü ortamlarda yaşadığını, çalıştığını, kötü alışkanlıklara düştüğünü görüyorsunuz. Avrupa'ya giderseniz, yine Türkiye'den göç edip giden önemli oranda yoksul ve belli bir bilinçten yoksun ailelerin orada çocuklarını koruyamadığı ve çocukların yaşadığı yabancılaşmayı, travmayı ve oraya ayak uyduramamayı ve imkânlardan yeterince yararlanmamaya bağlı, görüyorsunuz ki bütün o, işte, uyuşturucuyla ilgilenen onlar olmuş oluyor, kötü işler yapan onlar, işsiz olan onlar, en kötü yaşam koşullarında çalışanlar onlar oluyor. Bu, kader değildir. Bu, bu göç sirkülasyonu içinde göçmenliğin yaşattığı bir trajik vazgeçilmez bir sonuçtur. Dolayısıyla bugün köyüne dönmek isteyen, köyünde tarımıyla uğraşmak isteyen önünde eğer koruculuk engelse, dönsün insanlar köyüne, o toprağını işlesin, çocuklarını koruyabilsin. Yani koca koca metropollerde... Vahşi doğa bile daha koruyucudur. Bu vahşet ortamında en azından çocukları bu kötülüklerden koruma şansını aileye tanıtmış oluyoruz ama bir modern devletin, hukuka saygılı, hukuku öngören, insan hak ve özgürlükleri kendi temel felsefesi hâline getiren bir devletin ve Avrupa Birliği normlarına ulaşmak isteyen bir devletin her şeyden önce bu sorumluluğu kendi üzerine alması gerekiyor ve bu sorumluluklarının gereğini yapması gerekiyor.

Sonuç olarak, bir kez daha buradan şunu ifade etmek istiyorum: Hâlâ 800'e yakın çocuk yargılanmakta, hâlâ çocuklar işkence görmekte, hâlâ çocuklar sokaklarda, bir yandan şiddete maruz kalmakta, bir yandan da çocuk haklarına aykırı bir şekilde yargılanmakta. Bir an önce bu yargılanma sisteminin ele alınmasını ve içeride cezalı olarak bırakılan çocukların bir an önce serbest bırakılmasını ve bu cezayı reva görenlerin bu çocuklardan ve ailelerinden ve gelecekte özür dilemesini bekliyorum ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DTP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bayındır.

AK PARTİ Grubu adına Adana Milletvekili Necdet Ünüvar.

Sayın Ünüvar, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NECDET ÜNÜVAR (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Görüşülmekte olan yasa tasarısıyla ilgili AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, madde bağımlılığı, günümüzde tüm ülkelerin en önemli problemlerinden birisi olmaya devam ediyor ve giderek sayısı da artıyor. Bunu, daha önce, madde bağımlılığıyla ilgili kurduğumuz araştırma komisyonunun gerek kuruluş aşamasında gerekse raporunun sunulma aşamasında çok detaylı olarak konuşmuştuk. Orada ifade ettiğimiz bir gerçeği tekrar zikretmek istiyorum: "Madde bağımlılığı" denildiği zaman toplumda neredeyse sadece uyuşturucu bağımlılığı akla geliyor. Ancak bundan daha fazla, şüphesiz yasa dışı satılan maddelerden daha fazla, yasal olarak satılan maddelerin madde bağımlılığına yol açtığı ve toplumsal etkisinin de en az onun kadar fazla olduğunu, hatta daha da fazla olduğunu ifade etmeliyim. Tütün ve alkol bunların başında geliyor. Bununla ilgili değerli Hükümetimiz ve Parlamentomuz gerçekten çok önemli yasa tasarısını gündeme getirdi ve toplumda da ciddi ölçüde uygulanıyor. Bununla ilgili, mücadele anlamında, bir milletvekili olarak gerçekten teşekkürlerimi arz etmek istiyorum.

Uçucu maddeler, tütün ve alkol gibi yasal olarak satılan maddelerdir. Uçucu maddelerin bir önemi aynı zamanda sanayide de kullanılıyor olması. Pek çok maddenin içeriğinde uçucu maddelerin bulunması, gerçekten bunların da, özellikle gençler tarafından, en azından bazı gençler tarafından kullanılıyor olması problemi daha da çetin hâle getiriyor.

Bunları şöyle bir hatırlayacak olursak... Ev ve endüstriyle ilgili uçucu olarak: Yapıştırıcı, çamaşır suyu, saç boyası, tırnak cilası, aseton, duvar boyası, tiner, ayakkabı boyası, tüp gaz, çakmak gazı, saç spreyi, deodorant ve oda spreyinde kullanılabilir. Sanat ve ofis malzemesi olarak daksilde, işaretleyicide, kalem ve boyalarda kullanılıyor. Tıbbi amaçlı kullanılabilir. Tıbbi olmayan amaçlarla kullanılan bazı gazlar var: Benzin, propan, bütan gibi ve tiner, bali ve benzeri yapıştırıcılar, tüp gaz ve benzin de yine özellikle sokakta yaşayan bazı yavrularımız için ciddi risk taşıyan uçucu maddeleri oluşturuyor. Uçucu maddelerin bu kadar çok maddenin içinde olması ve kolayca temin edilebiliyor olması, bunun satışında da ciddi bir kısıtlamanın olmaması problemi biraz daha sıkıntı verici noktaya doğru getiriyor.

Tabii, uçucu maddelerin bir başka özelliği de, bunların hem yaygın olarak kullanılıyor olması hem de bunlara toleransın yani direncin hızla gelişip bağımlılık potansiyelini de orta veya yüksek diye zikrettiğimiz aralıkta olması, özellikle çocuklar için ciddi bir sıkıntı oluşturabiliyor. Dolayısıyla, bu konuyla ilgili, uçucu maddelerle ilgili konularda bunun satılması veya kullanımındaki birtakım kısıtlamaların getirilmesi şart olarak karşımıza çıktı.

Dolayısıyla, bu maddenin, bilhassa hitap ettiği kitle itibarıyla yani bunlara bağımlılık riski taşıyan kitle itibarıyla çocuk dostu bir yasa olduğunu ifade etmeliyim. Bu sebeple, bu tasarıyı hazırlayan, sunan, geliştiren arkadaşlarıma hassaten teşekkür ediyorum.

Uçucu maddelerle ilgili birkaç tane de rakam ifade etmek istiyorum istatistiksel olarak. Ülkemizde, bilhassa Batı Avrupa ülkelerine göre daha az oranda kullanılıyor, ancak ülkemizdeki çalışmaların da çok sağlıklı olmadığını ifade etmeliyim.

Yaşam boyu en az bir kez uçucu madde kullanımı Avrupa'da, Hırvatistan'da yüzde 14, Danimarka'da yüzde 7, Finlandiya'da yüzde 5, İtalya'da yüzde 9, Polonya'da yüzde 11, İsveç'te yüzde 14, Litvanya'da yüzde 15, Yunanistan'da yüzde 8 gibi rakamlar var. Amerika Birleşik Devletleri'nde yüzde 20 civarında, İngiltere'de yüzde 18, Brezilya'da -bu birazcık daha yüksek- yüzde 24 civarında ömür boyu en az bir kez uçucu maddeyle temas söz konusu. Türkiye'de ise, tabii, çok farklı araştırmalar var ama elimdeki araştırmaların birinde, ilköğretim öğrencileri arasında yaşam boyu en az bir kez uçucu madde kullanımı yüzde 3,2; ortaöğretim öğrencileri arasında da yüzde 5,2 civarında. Yine bir başka çalışma da okul çağı çocuklarda yüzde 3,8 civarında bir rakamla karşımıza çıkıyor ve bunların da yaş aralığı genellikle 10 ila 16 arasında ve ortalama 14-15 yaş civarında karşımıza çıkıyor. Ortalama yaş da 13,8 buradaki yaş ortalaması.

Tabii, uçucu maddelerin bilhassa sokak çocukları tarafından kullanılıyor olması, bu çocuklarda saldırganlığa başta yol açarak çetevari birtakım eylemlerle, aslında bu maddeyi kullanmayan insanların hayatını da zehir edici bir noktaya taşımaktadır. Dolayısıyla böyle bir yasanın en azından toplumsal hayatımızı da sadece kullananlar açısından değil, kullanmayan kişiler açısından da daha huzurlu hâle getireceği açıktır.

Bu yasa tasarısı, değerli arkadaşlar, 1'inci maddede ifade edildiği gibi, özellikle çocukların erişimini ve kullanımını önlemeyi amaçlıyor. Hatta sadece çocuklar tarafından değil, aynı zamanda çocuklara iletilme veya çocuklar tarafından kullanılması hâlinde yetişkinlere dahi satımıyla ilgili bir yasaklamayı beraberinde getiriyor.

Yine yasa tasarısıyla Millî Eğitim Bakanlığında müfredata, konuyla ilgili gerekli eğitim-öğretim programlarının konmasını öngören bir madde söz konusu. Ayrıca bu ürünlerin üretildiği veya kullanıldığı yerde çocukların çalıştırılmayacağı hükmünü de getiriyor yasa.

Değerli arkadaşlar, uçucu maddeler, eğitim-öğretim amaçlı da eğitim gören okullarda da kullanılabilir. Bunlarla ilgili de birtakım kısıtlamaları beraberinde öngörüyor. Eğitim-öğretim faaliyetlerinde su bazlı yapıştırıcıların kullanılabilmesini ve kullanılan maddelerin içerisinde tiksindirici koku ihtiva etmesini öngörüyor. Tabii, bu pratikte kullanımla ilgili birtakım sıkıntıları da beraberinde getirebilir. Onun için bazı yerlerde tiksindirici koku ilave edilmesi veya daha iyisi, su bazlı ürünlerin kullanılması yine yasayı yapan arkadaşlar tarafından konulmuş.

Yine yasa tasarısıyla bu maddelerin satımında ambalajlarının üzerine uyarıcı nitelikte bir not konulması ve çocuklara satılmayacağı, verilemeyeceğinin açık bir şekilde ifade edilmesi öngörülüyor ve

bununla ilgili teşvik edici, yani ya tiksindirici koku ilavesi veya su bazlı olması noktasında ürünlerin teşvik edici birtakım tedbirlerin alınması gerektiğini de ifade ediyor.

Yine bu yasa tasarısıyla, değerli arkadaşlar, birtakım cezai hükümler de getiriliyor. Yani bunların satılması veya yasa dışı kullanılması hâlinde cezai hükümler de açık ve net bir şekilde ortaya konuyor.

Sonuç olarak, değerli arkadaşlarım, Sayın Başkan, bu uçucu maddelerle ilgili gerçekten madde bağımlılığının önemli komponentlerinden birisi olan uçucu maddelerin kullanımıyla ilgili birtakım kısıtlamaları getiriyor. Tabii, bu kısıtlamaları getirirken sanayide kullanımı da engellememesi öngörülüyor. Ama tabii, burada şunu açık ve net bir şekilde ifade etmeliyim ki toplumda yaşayan herkese ciddi sorumluluklar veriyor, yani hem yetişkinlere hem bu ürünleri üretenlere veya ürünleri kullanan, sanayide kullanan kişilere ve kurumlara önemli müeyyideler getiriyor. Toplum olarak biz bu konularda duyarlılığımızı artırdığımız ölçüde çocuklarımızı, geleceğimizi koruyacağımız ve daha sağlıklı, müreffeh bir toplum yapısına kavuşacağımız açıktır.

Ben tekrar, gerçekten, özellikle çocuklarımız için ve toplumsal huzur için çok önemli olan böyle bir yasa tasarısını hazırladığı için hazırlayıcı arkadaşlarıma, değerli Komisyon Başkanımıza hassaten teşekkür ediyor, grubum adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ünüvar.

Sayın milletvekilleri, gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahısları adına ilk söz İstanbul Milletvekili Mehmet Domaç'a aittir.

Sayın Domaç, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET DOMAÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına İlişkin Kanun Teklifi hakkında şahsım adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygılarla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bağımlılıkla mücadelede başta aileler ve emniyet güçleri olmak üzere toplumumuzda tek tek bireylerin, her kurumun büyük bir sorumluluğu bulunuyor. Bu mücadelede öncelik çocuklarımızın, gençlerimizin uyarıcı maddelerle tanışmasını engellemek şüphesiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son elli yıl içerisinde petrokimya endüstrisindeki olağanüstü gelişme, sentezlenen uçucu özellikli organik maddeler ve ürünlerin sayısının hızla artıyor olması, bu paralelde ev ve endüstride yaygın olarak kullanılması uçucu madde kullanımını da çok büyük ölçüde yaygınlaştırmıştır.

Uçucu toluen etken maddeli uhular, aerosoller, boya incelticiler, tiner, benzin, cila çıkarıcıları, aseton, çakmak gazı, maket yapıştırıcıları, lastik tutkacı, temizlik sıvısı, spreysel boya, ayakkabı boyası ve daktilo düzelticisi gibi hepimizin evlerinde, iş yerlerinde bulunan bu ürünlerin hemen hemen hepsinde toksik etkiler oluşturan ve kötüye kullanılma potansiyeli bulunan uçucu bağımlılığı yaratan toluen etken maddeli ürünler vardır. Bu uçucu maddeler küçük dozlarda kullanıldığında, ortamda maruz kaldığında öforizan etki yapar, heyecan oluşturur, geçici olumlu mutluluklar da verebilir. Bu maddelere maruz kalan kişilerin süreç içerisinde bir potansiyel bağımlı olma riski çok yüksektir ve sonuçta bağımlılık kaçınılmazdır.

Sayın milletvekilleri, Türkiye genelinde lise öğrencilerinde sigara, alkol ve madde kullanımı yaygınlığını araştıran bir çalışmanın sonuçlarına göre öğrencilerimizin yüzde 4'ünün 1-2 kez uçucu madde kullandığı gerçeğiyle karşı karşıya kalmış bulunuyoruz. Yine 2004-2007 yılları arasında Ankara AMATEM bünyesinde bulunan Çocuk ve Ergen Madde Kullanımı Tedavi ve Eğitim Merkezinin yaptığı araştırmada, yatarak tedavi edilen 127 çocuğun yüzde 73'ünün uçucu madde kullandığı tespit edilmiştir.

Çocuklarımız ve gençlerimiz arasında uçucu madde kullanımı etyolojisi incelendiğinde, çocukların akran yaş gruplarının etkisiyle, merak ve deneme amacıyla uçucu madde kullandıkları, uçucu maddelerin kolay temin edilmesi, ucuz ve bol çeşitli olmasının madde kullanımını kolaylaştırdığı ortaya çıkmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yapılan araştırmalar sonucunda, gençlerin özellikle uçucu maddelere çok erken yaşta başladığı ve uçucuların diğer maddelerin kullanımına geçişte bir basamak olduğu herkes tarafından bilinmektedir. Bağımlılık yapıcı maddelere geçişte bir basamak olan söz konusu uçucu maddeler ayakkabı, boya, mobilya ve otomobil tamiri gibi önemli iş kollarında kullanıldığı gibi, öğrencilerin bire bir içinde olduğu kırtasiye sektöründe dahi kullanılmaktadır.

Bu kanun teklifinin amacı, özellikle yapıştırıcı sanayisinde kullanılan maddeler ile tiner gibi boya çözücü olarak kullanılan maddelerin çocuklarla temasının mümkün olduğunca azaltılmasını ve bu maddelerin kırtasiye malzemesi olarak kullanılmasının caydırılmasını sağlamaktır.

Bu kanun teklifi, kırtasiye malzemesi, boya incelticisi gibi maddeler ile yapıştırıcı olarak kullanılan ve uçucu organik bileşikler ihtiva eden ürünlerin hangi amaçla olursa olsun çocuklara satılmamasını, eğitim ve öğretim faaliyetlerinde kullanılmamasını sağlamayı düzenlemektedir. Eğitim-öğretim faaliyetlerinde ancak su bazlı yapıştırıcılar tiksindirici koku ihtiva etmeleri hâlinde kullanılabilir. Uçucu madde ihtiva eden ürünlerin dış ambalajları ile varsa iç ambalajlarına da "sağlığa zararlı olduğu ve çocuklara verilemeyeceği" görünür ve okunaklı bir şekilde yazılacaktır.

Sayın milletvekilleri, madde bağımlılığıyla uğraşan bir arkadaşınız olarak daha önce başında bulunduğum Türk Eczacıları Birliği, 2006 yılından başlayarak 2007 yılı sonuna kadar oluşturduğu ciddi bir çabayla, özellikle Diyarbakır'daki sokak çocukları için bir madde bağımlılığı tedavi merkezi kurmuştur. Madde bağımlılığı önlemek, tedavi etmek ve çocukları rehabilite etmek için, bu çalışma için ciddi bir kaynak ve ciddi bir potansiyel harcanmıştır. Daha sonra Sağlık Bakanlığımıza devredilen merkez şu anda ciddi çalışmalar yapmakla ve çocuklarımızı tedavi etmekle ve onları topluma kazandırmakla uğraşmaktadır.

Bizim en önemli görevlerimizden bir tanesi, toplumda farkındalık yaratmaktır. Biz toplum önderlerine, toplumda önderlik yapan kişilere farkındalık yaratmalıyız ki, onlar da toplumu bu konuda bilinçli hâle getirebilsinler.

Değerli milletvekilleri, yüz otuz dört tane üniversitemiz var, yüzlerce büyük belediyemiz var ve ben çok iyi biliyorum ki, sağlık meslek odalarımız, sağlık meslek birliklerimiz var. Bunların hepsi kendi olanaklarıyla kendi bölgelerinde ve kendi yörelerinde hem çocuklarımız için eğitimler düzenleyebilirler hem tedavi merkezleri kurabilirler hem tedavi olan çocuklarımızı sosyal hizmet uzmanları vasıtasıyla sürekli gözetim altında tutabilirler, onlara iş edindirebilirler.

Bağımlılığın en zor tarafı tekrarıdır. Bağımlılığın tekrar etmesi durumunda bağımlılığı tedavi etmek çok güçleşmektedir. Dünyada en zor tedavi edilen hastalıkların başında gelmektedir bağımlılık. Binlerce bağımlıdan belki onlarcasını tedavi edebiliyoruz. Zor iştir, zahmetli iştir. Bu zor, zahmetli işe soyunmak gerekir Türkiye'de. İşte, buradan sesleniyorum, sivil toplum önderlerine, üniversitelere, yerel yönetimlere, sağlık meslek kuruluşlarına, odalarına: Bunların bu zor işlere soyunmaları gerekir ve bu ülke insanına, bu ülkenin çocuklarına, geleceğimize yatırım yapmaları gerekir.

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Soyunanlar gözaltına alınıyor! Soyunanları göz altına aldınız, Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğini gözaltına aldınız!

MEHMET DOMAÇ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi'nin, çocuklarımızın ve gençlerimizin bağımlılık yapıcı maddelerden uzak tutulmasına katkı sağlayacağına gönülden inanıyorum. Bu maddelere çocukların erişiminin güçleştirileceğine inanıyorum.

Kanunun ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Toplum önderlerine ve sivil kuruluşlara bir kez daha sesleniyorum: Hepimiz çocuklarımıza sahip çıkalım.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Önce siz sahip çıkın.

ERGÜN AYDOĞAN (Balıkesir) – Sivil kuruluş mu kaldı? Hepsini yok ettiniz!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Domaç.

Şahsı adına ikinci söz, İzmir Milletvekili Recai Birgün'e aittir.

Sayın Birgün... Yoklar herhâlde.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Şandır konuşacak.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Mehmet Şandır, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MEHMET ŞANDIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Meclisimiz, Genel Kurulumuz gerçekten önemli, gerekli, güzel, faydalı bir kanunu müzakere ediyor. Tabii, müzakere edip etmediğimiz de biraz sorgulanır, Meclisimiz, Genel Kurulumuz maalesef yine boş, yine milletvekillerimizin bir kısmı başka işlerle meşgul.

Samimiyetle söylüyorum, gerçekten önemli bir toplumsal sorunun hukuki tedbirini geliştiriyoruz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz buna yürekten katılıyoruz ve destek veriyoruz. Bu kanunun hazırlanmasında Sayın Cevdet Erdöl ve 18 arkadaşı ve diğer sayın iki teklif sahibi Gülseren Topuz, Ünal Kacırcı ve Sayın Mustafa Çakır ve arkadaşlarına yürekten teşekkür ediyorum.

Çocuklar bizim en değerli varlıklarımız, geleceğimizin teminatı. Söz konusu çocuklarımız olunca, inanıyorum ki çocuk sahibi olarak her biriniz çocuklarla ilgili her konuda gereken hassasiyeti, fedakârlığı, feragati yapmaya hazırsınızdır. Dolayısıyla bu kanunun öne alınmasında veya görüşülmesinde katkı veren herkese teşekkür ediyorum. Arzum oydu ki bu kanun daha kapsamlı bir şekilde, daha görkemli bir toplantıyla kanunlaştırılmalı ve çocuklarımıza buradan bir mesaj vermeliydik. “Kendilerini sahipsiz, çaresiz görmemeliler. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve sayın milletvekilleri, siyasi partiler onlarla yakından ilgilidir. Onların geleceğine sahip çıkmak noktasında kararlıdır.” mesajını verebilseydik.

Değerli milletvekilleri, özellikle Sayın Hükûmete, Sayın Bakanımıza bazı hususları arz etmek üzere söz aldım. Yoksa, bu kanunla ilgili söylenen, söylenmesi gereken güzel şeyleri değerli konuşmacılarımız söylediler ve bu kanun gerekli olduğu için de bir an önce kanunlaşmasına katkı vermek anlamında çok fazla konuşmayı da gerekli görmüyordum ancak bir hususu arz etmek üzere söz aldım. Ümit ederim Sayın Bakan dikkate alır veya Sayın Hükûmet dikkate alır umduğumdayım.

Değerli milletvekilleri, söz konusu çocuk olunca çocukla ilgili sorunları birlikte değerlendirmek gerekir. Doğru olan bu. Yani meseleyi bir yönüyle tutup diğer yönüyle boş bıraktığınız takdirde çok fazla bir fayda getirmiyorsunuz.

Bakın, çok kapsamlı bir hazırlığım olmamakla beraber bir iki hususu söyleyeyim. Mesela, altıyla on dört yaş arası çocuk işçiler sorunu. Ülkemiz hâlâ bunu aşamadı. ILO Sözleşmesi'ne imza koymuş bir ülke olarak çocuk işçiliğini önlememiz, engellememiz gerekirken bugün hâlâ ülkemizde -tespit ettiğime göre- 320 bin çocuk kanunlara rağmen çalışıyor. Altıyla on dört yaş arası çocuk çalıştırıyoruz ve bunlar, okul yaşı çocukların 125 bini okula devam etmiyor hatta bunların 30 bini hiç okula gitmiyor. Bu çok önemli bir sorun. Çocuklarla ilgili, Hükûmetin, devletin ileriye dönük projeksiyonu olması lazım. Bu çocuk işçiliği konusunda AKP İktidarının mutlaka yaptıkları vardır, katettiği mesafeler vardır ama bugün, yeni bir yüzyılın ilk çeyreğinde bu rakamlar ve bu sonuç Türkiye'ye yakışmamaktadır. Çocuklarımız adına bize düşen bir yük, vebal vardır. Çocukların uçucu ve çözücü maddelere bağımlılığının zararlarına tedbir geliştirirken bu çocuk işçiler sorununa da bir çözüm üretmemiz gerekiyor.

Bir başka şey, evsiz, sokakta yatan çocuklar. Bu çocuklar bizim çocuklarımız. Sebebi ne olursa olsun, kimseyi suçlamadan söylüyorum. Yüzlerce, binlerce çocuğumuz yoksulluktan dolayı, bölücü terörün baskısıyla evlerinden kopmuş, Diyarbakır'ın, İstanbul'un, büyük şehirlerin sokaklarında yatan evsiz çocuklar. Bu çocuklar bizim. Bu çocuklara bir çözüm... Sayın Milletvekilim dikkatlice dinliyor, teşekkür ediyorum, ana hassasiyetiyle dinliyor. Bu çocuklar bizim. Çocuğu konuşurken, çocukların sorununu konuşurken bu durumdaki çocuklarımızın sorununu konuşmadan geçebilmek mümkün değil. Alınması gereken tedbirler bir bütünlük içerisinde alınmalı.

Bir başka sorun, ev içi şiddete maruz kalan çocuklar, aile sorunlarının psikolojik travmasını yaşayan çocuklarımız.

Değerli milletvekilleri, çocuklar bizim geleceğimiz. Çocuklarımızı sayısal veya oransal olarak sınıflandırmak mümkün değil. Binlerin içerisinde bir çocuk ağlıyorsa, o, toplumun vicdanının gözyaşığıdır. Dolayısıyla, meseleyi oransal olarak veya zaman içerisinde katedilen iyileşme oranları olarak savunmak, ifade etmek, bundan dolayı bir mazeret geliştirmek hakkına sahip değiliz.

Bugün, ülkemizde eğer 320 bin çocuk altı ile on dört yaş arasında, özellikle de işte bu bağımlılık yapan maddelerin, uyuşturucu maddelerin, çözücü maddelerin kullanıldığı sanayilerde, merdiven altlarında

çalışıyorlarsa, bu toplumun gerçekten bir vicdan muhasebesi yapması gerekiyor, bu Meclisin de bu Genel Kurulun da yapması gerekiyor. Biliyoruz işte, sokakta yatan çocuklarımız, ayakkabı kutularıyla boyacılık yapan çocuklarımız, evsiz barsız çocuklarımız... Dolayısıyla, ben, Hükümetimizden, devletimizden çocuğu özne alan, çocuk sorunlarını özne alan kapsamlı bir çalışma yaparak geleceğe dönük alınması gereken tedbirleri maliyetine bakılmaksızın –bazı şeylerin maliyet hesabı yapılamamalıdır, sosyal maliyeti hesaplanmalıdır- hem hukuki düzenlemesi hem de yapısal düzenlemesi yapılarak tedbir geliştirilmesi gerekir. Bugün bir fırsattır diye söylüyorum: Uçucu, çözücü maddelere bağımlılığın getirdiği sorunları konuştuğumuz, bunun zararlarına tedbir geliştirmek için kanun hazırladığımız şu süreçte Sayın Bakanı, Sayın Hükümeti, sayın yetkilileri çocuğu özne alarak kapsamlı bir durum tespiti ve ileriye dönük bir çözüm projeksiyonu yapmaya davet ediyorum. Mesela –sesli düşünerek söylüyorum- bizde çocukla ilgili birçok bakanlık var, Millî Eğitim Bakanlığı var, Çalışma ve Sosyal Güvenliği Bakanlığı var, Sağlık Bakanlığı var, hatta aile ve kadından sorumlu Devlet Bakanlığı var ama bunları bir bütünlük içerisinde toplayarak bir aile bakanlığı kuramaz mıyız? Çünkü aile, çocuğun büyüdüğü, şahsiyet bulduğu o ortam, o aile ortamı bence geleceğimizin teminatı. Onun sorunları, onun eğitimi, onun sosyal güvenliği, onun yetiştirilmesi – bence- ülkemizin birçok sorunu var ama en temel sorunu, geleceğe etki yapacak en temel sorunu olarak alınamaz mı ve bu yönde bir toplumsal mutabakatla böyle bir yeni düzenleme yapılamaz mı? Bu kanun dolayısıyla, bu hususu sizlerin takdirine ve bilgisine sunuyorum.

Tekrar ediyorum, bu kanun faydalı, doğru gerekli bir kanun, biraz geç kalmış bir kanun ama bana göre eksik bir kanun. Bir güzelliğe başlarken bir bütünlük içerisinde, eksik bırakmadan... Engelimiz yok, istersek, arzu edersek onu da yaparız, oturup bilim adamlarımıza, uygulamacılarımıza sorarız, bir bütünlük içerisinde, geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızın sorunlarına ve muhtemel sorunlarına tedbir geliştirecek hem hukuki düzenlemeyi hem yapısal düzenlemeyi yapabiliriz.

Ben, bu vesileyle bunu sizin dikkatlerinize sunuyorum, yine de bu kanunun hazırlanmasında katkısı ve emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum. Kanunumuzun hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şandır.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine başlıyoruz.

Sayın Ağyüz, buyurun efendim.

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, bu yasa önemli bir yasa, gerekli bir yasa ama yeterli değil. Siz, gerek madde bağımlılığı gerek bu konuda Bakanlığınızı mücadele donanımı olarak yeterli görüyor musunuz?

Bu olayda, aile, devlet, yerel yönetimler ve STK iş birliği de gerekli olmasına rağmen Umut Derneğinin İstanbul'da yaptığı faaliyetleri engellemek için 562 milyon YTL işgal cezası kesilmesini doğru buluyor musunuz?

Ayrıca, bu tür STK'lar desteklenmesi gerekirken bu konuda katkısı bulunan, eğitim çalışmaları yapan Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği yöneticilerinin Ergenekon'la ilişkilendirilerek gözaltına alınmasını ve faaliyetlerinin engellenmesini bir bütünün parçası olarak doğru buluyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ağyüz.

Sayın Bal, buyurun efendim.

ŞENOL BAL (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakana sormak istiyorum: Bu 5 Mayıs 2006 tarihinde Bakanlar Kurulu kararıyla teknik hizmet sınıfında olan personel için özel hizmet tazminatı oranları artırılmıştı biliyorsunuz. Şimdi, sağlık hizmetleri sınıfında ise böyle bir oran artırma yoluna, özel hizmet tazminatı oranını artırma durumuna girilmedi. Aynı kurumda çalışan teknik hizmet sınıfındaki personel ile sağlık hizmet sınıfındaki personel arasında çok büyük uçurumlar yaşanıyor ve bu da işe yansıyor. Sağlık hizmetleri sınıfı için özel hizmet tazminatı oranlarında ne zaman bir düzenleme yapılacaktır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bal.

Sayın Doğru...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

“AMATEM” dediğimiz madde bağımlılığı merkezlerine 2005-2009 yılları arasında ne kadar çocuk müracaat etmiş, ne kadarı tedavi olmuştur? AMATEM merkezlerimizin kaç tanesinde çocuk psikoloğu vardır? Buna ihtiyaç var mıdır?

İkinci soru olarak: “ESPAD Projesi” dediğimiz Gençlerde Madde Kullanımı Değerlendirme Projesi okullarda 2003 yılından itibaren uygulanmamıştır. Madde kullanımı bir sağlık sorunu olduğuna göre, Sağlık Bakanlığı olarak bu projenin uygulanmasına destek verecek misiniz?

Diğer bir soru: Çocuk tutukevlerinde bulunan çocuk mahkûmların ne kadarı uyuşturucu ve madde bağımlılığı suçlarından dolayı buralarda bulunmaktadır?

2000 yılından itibaren tiner gibi uyuşturucu madde satışlarından dolayı kaç iş yerine cezai işlem uygulanmıştır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Doğru.

Sayın Buldan...

PERVİN BULDAN (İğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakana sormak istiyorum: Ülkede binlerce çocuk uyuşturucu kullanıyor ve bu çocukların tedavisi için Hükûmet nasıl bir önlem aldı? Daha doğrusu, çocukların tedavisi için rehabilitasyon merkezleri var mı? Varsa yeterli mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Buldan.

Sayın Özdemir...

HASAN ÖZDEMİR (Gaziantep) – Sayın Başkan, Sayın Bakana soruyorum: Uyuşturucu maddelerle mücadele konusunda gerçekten güvenlik kuvvetleri ciddi olarak mücadele ediyorlar. Bunlara teşekkür ediyorum. Uyuşturucu konusunda önerge veren bir milletvekili ve uzun müddet uyuşturucuyla mücadele eden bir görevli olarak şunu söylüyorum ve bunu üzümlere söylüyorum: Maddeye hiç başlamama konusunda Millî Eğitim Bakanlığının ciddi hiçbir çalışması yoktur ve tedavi konusunda da Sağlık Bakanlığı şu ana kadar ciddi bir netice alamamıştır ve maddeye başlamama konusunda da genellikle bu konu güvenlik kuvvetlerine bırakılmıştır. Acilen Millî Eğitim Bakanlığı maddeye hiç başlamama konusuna ilgili eğitimleri hızlandırmalı, Sağlık Bakanlığı da bu konuda ciddi tedbir almalıdır. Bu konularla ilgili Sayın Bakanımızın, tedavi ve maddeye başlamamalarıyla ilgili ne gibi tedbirleri vardır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdemir.

Sayın Sakık...

SIRRI SAKIK (Muş) – Sayın Başkanım, ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım sormak istiyorum: 2009 29 Mart seçimleri sonrası özellikle seçim bölgemizde çok ciddi şekilde yeşil kartların iptal edildiği duyumunu alıyoruz. Bu konuda Sayın Bakanımız bizi aydınlatırsa sevinirim.

Bir ikinci sorum da: On dört-on beş yaş grubunda olan çocuklar 2006 yılında Terörle Mücadele Yasası'na dâhil edildi ve şu anda ağır ceza mahkemelerinde yargılanıyorlar. Bu çocuklar sadece Adana'da geçen gün iki yüz yılı aşkın bir ceza ile cezalandırıldılar. Buna benzer, Hakkâri'de, Van'da, Diyarbakır'da Kürt çocukları yargılanıyor. Acaba Sayın Bakanımız açıklama yapabilir mi? Hükûmetin bu konuda bir çalışması var mı? Bu çocukları Terörle Mücadele Yasası'ndan nasıl muaf kılabiliriz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sakık.

Sayın Paksoy...

MEHMET AKİF PAKSOY (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, madde bağımlısı tedavisini yürüten kaç ilimizde AMATEM merkezi bulunmaktadır. Söz konusu merkezlerde yılda kaç madde bağımlısının tedavisi yapılmaktadır? AMATEM merkezlerini artırmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Paksoy.

Sayın Yaman...

M. NURİ YAMAN (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, AMATEM merkezlerinin, ilgili Komisyondaki değerlendirmesinde de, yeterli olmadığı ve yatak sayısının çok zayıf kaldığı, cılız kaldığı bir gerçek. Bu, Komisyon raporunda da değerlendirildi. Bilhassa Van ve Hakkâri bölgesindeki insanlarımızın tedavilerinin genelde Adana ve İstanbul merkezlerinde yapıldığını da Komisyon üyesi olarak içinde bulunduğum Komisyonun gezilerinden ben gözlemledim. Acaba bu insanları mağdur etmeden Van ve Diyarbakır gibi merkezlerde AMATEM merkezlerini açmayı düşünüyor musunuz? Bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yaman.

Sayın Bakan, sorular tamamlanmıştır, cevap verebilirsiniz.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Başkanım, soru sahibi milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Sayın Ağyüz madde bağımlılığı konusunda bir dernekten bahsetti, bu konularda çalıştığını ifade ettiği bir derneğe verilen bir cezadan bahsetti. Takdir edersiniz ki derneği de, çalışmalarını da veya ona verilen cezayı, bunun sebeplerini de bilmeden burada benim bir yorum yapmam mümkün olamaz.

Bir başka dernekten bahsederek şu anda kamuoyunda dikkatle takip edilen bir davayla ilgili bir yorumda bulundular. Yine takdir eder ki Değerli Milletvekilimiz ve yüce Meclisimiz, böylesine devam eden bir davayla ilgili olarak savcıların, ilgili savcıların kararları doğrultusunda yürütülen işlemlerden Hükümeti veya Hükümetin davranışını yargılamak mümkün olamaz. Bu çok yanlış bir şey olur. Bütün bu davayla ilgili yürütülen işler sonuçta savcıların talimatlarıyla yürütülen işlemlerdir. Size de bize de, savcıların bu konudaki çalışmalarını, mahkemelerin bu konudaki kararlarını beklemek düşer diye düşünüyorum.

Sayın Bal, özel hizmet tazminatıyla ilgili olarak teknik personel, sağlık personeli arasındaki farklılıktan bahsettiler. Bu konudaki farklılığın ne olduğunu doğrusu inceletmem gerekir ancak biz, sağlık personeline ek ödemeler konusunda Hükümetimiz döneminde, dönüşüm programımız döneminde ciddi avantajlar sağlamış durumdayız. Dolayısıyla devlette çalışan devlet memurlarına, personele getirilen tazminatlar veya maaş artışları dikkate alınırken tabii olarak bu ek ödemeler de dikkate alınıyor ama ben sizin bu uyarınızla meseleyi incelettireceğim.

AMATEM konusu veya daha geniş bir değerlendirmeye madde bağımlılığı olan kişilerin tedavisi konusu gerçekten çok önemli bir husus. Birkaç soruda buna işaret edildi ve bunu bütüncül olarak ele almak lazım. Önce korunma tedbirlerini geliştirmemiz gerekiyor ülkede. Ama tedavisi gereken kişilerin veya çocukların tedavisi için de kaynaklarımızı ve bu husustaki kapasitemizi geliştirmemiz icap ediyor.

Yine “Sağlıkta Dönüşüm Programı” döneminde Türkiye’de hem AMATEM sayılarında hem yatak sayılarında birkaç katına varan bir artış gerçekleştirdik. Bazı şehirlerden bahsedildi, mesela Van’dan bahsedildi. Van’da da bir bölge olarak böyle bir AMATEM merkezi kurma çalışmalarımız var.

Ancak, değerli milletvekilleri, bütün mesela burada fiziksel mekânlar oluşturmak veya bu mekânların donanımını sağlamak değil. İnsan kaynağıyla ilgili Türkiye’de bu konular söz konusu olduğunda, insan kaynağıyla ilgili bazı sıkıntılarımız var. Yetişmiş insan kaynağı, çocuk psikoloğu, çocuk psikiyatrları Türkiye’de maalesef sayıca çok az. Bunu yine iki sene önce Yükseköğretim Kurumuyla birlikte yaptığımız bir çalışmayla tespit etmiş olduk ve bu anlamdaki potansiyeli artırmak için Yükseköğretim Kurumuyla da birlikte çalışıyoruz. Türkiye’de gerçekten çocuk psikiyatrları ve çocuk psikoloğu sayısı ihtiyacımızın belki üçte 1’i, dörtte 1’i kadar değil. Dolayısıyla bu merkezlerin açılması, sayılarının artırılması konusundaki tek kısıtımız aslında bu, yani mekânlar, donanım veya bu husustaki organizasyon değil. Ama soru sahibi değerli arkadaşlarım çok haklılar. Kapasiteyi artırdık, artırmaya da devam etmeliyiz. Hem Meclis Araştırma Komisyonunda bu konuların bir kere daha gündeme gelmiş olması bu açıdan çok daha yararlı oldu toplumdaki duyarlılığı artırmak açısından hem de bugün yaptığımız kanun da aslında büyük bir katkı sağlamış olacak, gerek Millî Eğitimin yapacağı işler hususunda gerek Sağlık Bakanlığının, diğer kurumlarımızın bu hususta yapacağı işler hususunda. Ama şunu ifade etmeliyim: Hükümetlerimiz döneminde bakanlıklar arası ciddi bir koordinasyon oluşturarak, özellikle bu uçucu madde bağımlılığının ve diğer madde bağımlılığının çocuklar ve gençler arasında yaygın olduğu illerde özel tedbirler aldık. İçişleri Bakanlığımız, aileden sorumlu Devlet Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığımız, Millî Eğitim Bakanlığımız ve Adalet Bakanlığımız ortak bir kurul oluşturabildik; bakan seviyesinde, müsteşar seviyesinde bu konuda çalışarak kapasiteyi geliştirdik, bundan sonra da geliştirmeye devam edeceğiz.

Yeşil kart iptaliyle ilgili bir soru soruldu. Değerli milletvekilleri, Türkiye’de yeşil karta müstahak olan, yeşil kart almak ve bu şekilde sağlık hizmeti alma hakkına sahip olan herkes yeşil kart alabilmektedir ve

bu noktada herhangi bir hizmet aksaması kesinlikle yoktur. Takdir edersiniz ki bu hususta mevcut kanunlar ve bu kanunlara ikincil olarak hazırlanmış mevzuat hükümleri var. Kişilerin geliri ve benzeri birtakım hususların incelenmesiyle kişilere yeşil kart veriliyor veya yeşil kartları iptal ediliyor. Toplumda bir taraftan yeşil kart yoluyla yapılan hayırlı bir hizmet olduğu hususunda hepimizin bir kanaati var ama öte yandan yerine göre hiç ihtiyacı olmadığı hâlde -böyle, biraz da belki sembolize edilerek ifade ediliyor- işte, altında Mercedes'i olan veya ne bileyim, ciddi bir varlığı olanların yeşil kart aldıklarından, alabildiklerinden bahsediliyor. O zaman yapmamız gereken, hakkı olan kişilere bu yeşil kartları vererek sağlık hizmetlerini sunmaktır, yapılan da bundan ibarettir. Hiç kimsenin yeşil kartı şu veya bu sebeple verilmiyor, şu veya bu sebeple de iptal edilmiyor. Hükümler belli, valiliklerimiz, kaymakamlarımız hakkı olan, ihtiyacı olan vatandaşlarımıza bundan sonra da yeşil kart verecekler, bundan sonra da yeşil kartlarının vizelerini yapacaklar. Aslında burada önemli olan husus şudur: Hükümetlerimiz döneminde yeşil kart sahibi olan yoksul vatandaşlarımız gerçek anlamda bir sağlık hizmeti almaya başlamışlardır. Daha önceki dönemlerde bu imkân yoktu. Ayakta hastaların reçeteleri ödenmezdi, ani bir hastalık durumunda sonradan yeşil kart çıkarsanız bile geriye yönelik olarak tahakkuk etmiş olan faturaları ödemeniz gerekirdi, çok büyük sıkıntılar vardı. Bunlar Türkiye'de büyük ölçüde, şükürler olsun, ortadan kalkmış durumdadır.

On dört-on beş yaşındaki çocukların Terörle Mücadele Yasası'na dâhil edilmesi konusu aslında gerçekten hassas bir konu. Mutlaka çocuklarımızı iyi korumalıyız. Çocuklarımızı diğer suçlulardan ayrı bir mantıkla karşılamalı ve onların rehabilitasyonunu da bu anlamda yapmalıyız ama tabii, bu noktada toplumsal duyarlılığın hep birlikte şöyle yükseltilmesi lazım: Çocuklarımızı bu terör olaylarına alet edenlere karşı da birlikte mücadele etmeliyiz, buna da birlikte karşı durmalıyız. Üzülerek ifade etmek gerekir ki Türkiye'de maalesef, tam da milletvekilimizin bahsettiği yaşlarda çocuklarımızı terör olaylarına alet etmeye çalışanlar, hatta yer yer bunda muvaffak olanlar da var. Bunu da şiddetle, birlikte kınamalıyız ve buna karşı da birlikte mücadele etmeliyiz diye düşünüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYSEL TUĞLUK (Diyarbakır) – Sayın Bakan, sorunun yanıtı değil!

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) - Evet, AMATEM'le ilgili sorulara biraz önce de cevap vermiştim ancak...

SIRRI SAKIK (Muş) – Sorunun cevabı bu değil ki! Ceza almışlar çocuklar. Sizin de çocuklarınız var. Varsayalım ki sizin çocuklarınız türbanın özgürlüğü için sokağa çıktılar ve ellerine taş aldılar, sonra polis aldı onları götürdü, içinize siner mi? Bu sorumu cevaplayın.

BAŞKAN – Sayın Sakık, sorunuzu sormuştunuz.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Milletvekilim, sorunuza uygun bir cevap verdiğimi düşünüyorum.

SIRRI SAKIK (Muş) – Sizin de çocuklarınız var, çocuklarınızı koruduğunuz gibi bu fakir Anadolu çocuklarını da koruyun!

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Çok uygun bir cevap verdiğimi düşünüyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım, devam edin efendim.

Sayın Sakık, lütfen...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Evet, AMATEM'lerle ilgili ve bu AMATEM'lerde tedavi edilen çocuklarla veya gençlerle ilgili rakamlar soruldu. Takdir edersiniz onların detaylarına şu anda sahip değilim. Soru sahibi milletvekili arkadaşlarıma yazılı olarak cevap vereceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum efendim.

Kapanma Saati : 16.36

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.03

BAŞKAN: Başkan Vekili Eyyüp Cenap GÜLPINAR

KÂTİP ÜYELER : Fatoş GÜRKAN (Adana), Murat ÖZKAN (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 87’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

89 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet buradalar.

Şimdi 1’inci maddeyi okutuyorum:

UÇUCU ORGANİK BİLEŞİKLERİN ZARARLARININ ÖNLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun Amacı; solumak, koklamak yoluyla veya başka bir şekilde kişilerde bağımlılık yapabilen ürünlerin kontrolünü sağlamak, özellikle çocukların erişimini ve kullanımını önleyerek bu maddelerin zararlı etkilerinden korumaktır.

(2) Bu Kanun; kırtasiye malzemesi, boya incelticisi gibi maddeler ile yapıştırıcı olarak kullanılan ve uçucu organik bileşikler ihtiva eden ürünleri kapsar.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Reşat Doğru. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Doğru, buyurun efendim.

MHP GRUBU ADINA REŞAT DOĞRU (Tokat) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 89 sıra sayılı Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Bu kanun çok olumlu bir kanundur, ben de arkadaşlarım gibi çok önemsiyorum ve de başta Cevdet Erdöl olmak üzere emeği geçen herkesi tebrik ediyorum. Doğru bir kanun çıkartılıyor, ancak çok geç kalmış olan bir kanundur, çünkü uçucu maddelerle ilgili Türkiye’imizde çok büyük sıkıntıların olduğunu hep beraber görüyoruz. Özellikle büyük şehirlerimizde -İstanbul’dur, Ankara’dır, Diyarbakır’dır- başta sokak çocukları olmak üzere bu maddelerin çok yoğun bir şekilde kullanıldığını, hatta bazı yerlerde de çok ciddi oranda problemlerin meydana gelmiş olduğunu görüyoruz, hatta yaralamalar, ölümlere varana kadar birtakım olayları da bu maddeleri kullanan çocuklar vasıtasıyla görmüş bulunuyoruz.

Sayın milletvekilleri, malumunuz olduğu şekliyle, uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla ilgili komisyon çalışmaları... Meclisimiz bir araştırma komisyonu kurmuştu. O Komisyon, çalışmalarını tamamlayarak Meclise raporunu sunmuştur. Tabii, o rapor sunulmuştur, ama raporun “öneriler” bölümünün de çok dikkatli bir şekilde incelenmesi gerekir diye düşünüyorum. Bu çıkarmış olduğumuz kanun gibi o öneriler doğrultusunda da bazı kanunları çıkarmak mecburiyetinde olduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Tabii, Meclis araştırma komisyonları bizim Meclisimizde yoğun şekilde çalışıyor. Hakikaten, çalışmalar neticesinde de kalın kitaplar şeklinde veyahut da çok güzel eser şeklinde o çalışmalar bizlere gönderiyorlar. Ancak, gönderilen o çalışmaların bence önemsenmesi gerektiğini de ifade etmek istiyorum. O raporlar gönderiliyor, ama takipçisinin de Meclisimiz olması gerekiyor. Meclis, eğer o raporların sonuçlarını ortaya koymaz, o raporlarla ilgili önerileri göz önüne almazsa, o zaman yapılan çalışmaların hiçbir manası kalmıyor.

Bakınız, bu uyuşturucu ve madde bağımlılığıyla ilgili Komisyonumuz, sağ olsun Sayın Başkanımız ve arkadaşlar çok ciddi şekilde çalıştılar. Komisyon üyelerimiz ve Meclisimizin dışında olan komisyon üyeleri de bu çalışmalara aktif bir şekilde katıldılar ve çok güzel eserler ortaya kondu.

Şu anda çıkarmış olduğumuz çocuklarla ilgili bu kanun ne kadar önemliyse, bundan sonra o önerilerin de ihtiva edilmiş olduğu o gelecek olan kanunların da çok önemli olduğunu ve çok süratli bir şekilde çıkarılması gerektiğini de düşünüyorum.

Tabii, konular çocuklar olunca, konular geleceğimiz olunca, her şeyin siyasetin de üzerinde politikanın da üzerinde değerlendirilmesinin toplum menfaatine olacağını da yine burada ifade etmek istiyorum.

Önümüzdeki yıllar dünyada uyuşturucu ve madde kullanımının toplumu nereye doğru sürüklediğini göreceğimiz yıllar olacaktır. Batı toplumu uyuşturucu konusunda çok büyük sorunlarla karşı karşıyadır. Genç nüfusun doğumlar dolayısıyla azalmaya devam ettiği ve gençlerin de uyuşturucuya yoğun bir şekilde yöneldiği yıllar yaşanıyor.

Aynı sorunu ülkemizde de gün geçtikte ağır bir şekilde hissetmeye başlamış durumdayız. Yapılan son araştırmalar, başta büyük şehirler olmak üzere Anadolu'nun köyelerine kadar uzanan çok önemli problemin ortaya çıkmakta olduğunu göstermektedir. Geleceğimizi emanet edeceğimiz gençlerimize derhâl çok ciddi önlemler alarak sahip çıkmalıyız. Türkiye'yi saran uyuşturucu ve madde bağımlılığı için koruyucu sağlık önlemleri hakkında aileleri ve gençleri uyarmak görevimiz olmalıdır. Yirmi yaşına kadar korunmuş ve bilgilendirilmiş gençlerin bu kötü alışkanlıklara başlama oranı çok düşüktür.

Uyuşturucu illeti gençliği öldürür. İnsan sağlığına, akıl ve ruhi sisteme, topluma yaptığı tahribat çok korkunçtur. Bundan dolayı da gençleri bağımsız şekilde yetiştirmeli ve onlara da sorumluluk duygusu vermeliyiz.

Dünyanın her tarafında olduğu gibi ülkemizde de uyuşturucu madde kullanımı alışkanlığı çığ gibi büyümektedir. İşte, ülke olarak, geleceği olan gençlerimizi bu durumdan korumalıyız.

Anayasa'mızın 58'inci maddesi devletin gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden korumak için gerekli tedbirleri alması gerektiğini hükme bağlamıştır.

Bağımlılık yapan maddelerin satıcılarının özellikle gençlerimizi hedef aldığı, güvenlik güçleri kaynaklarından anlaşılmalıdır. Hedef çocuklarımız, gençlerimizdir. Uyuşturucuyla mücadelede hem arzın hem talebin durdurulması gerekmektedir.

Madde kullanımı toplumsal bir sorun olması yanında şeker hastalığı, tansiyon hastalığı gibi bir hastalıktır. Amaç, hastalığa bir kez yakalanmamaktır. Yakalandıktan sonra tam tedavisi mümkün olamamaktadır. Bir kez bağımlı olan ömür boyu bağımlı olabilir. Tam kurtulması zor olmakta, bazen de maalesef mümkün olamamaktadır.

Ankara AMATEM Başkanı Nesrin Dilbaz'ın çalışmalarına göre okullarda ve gençlerde uyuşturucu kullanım oranı her yıl ikiye katlanmaktadır.

Tedavi için başvuranların yüzde 67'si Güneydoğu kökenlidir. Esrar, bali ve tiner gibi uyuşturucu kullanımının en fazla görüldüğü iller Güneydoğu illeridir. Diyarbakır başta gelir, Kilis'in de altıncı sırada olduğu, Antep'te de damar içi kullanımının da yoğun olduğu görülmektedir. Hatta hepatit ve HIV virüsüne de buralarda rastlanmış olduğu da belirtiliyor.

Tabii, bunların yanında özellikle çocuklarımız noktasında takip edilmesi gereken de çok önemli konular vardır.

Bakınız, cuma ve cumartesi günü çocuklarının nerede olduğunu bilmeyen ailelerde çocuklarda bağımlılık oranı çok yüksektir. Geçmiş yıllarda madde kullanım yaşı on iki iken, bugün bu yaş onlara düşmüş hatta bazı yerlerde sekizler civarında olduğu da söylenmektedir. Bu da ülkemizin sahip olduğu genç nüfustan dolayı hedef ülke hâline gelmekte olduğumuzun da bir göstergesidir.

Uyuşturucu tacirleri bunu iyi değerlendirmekte hem kaçakçılığı hem de kullanımını ülkemizde maalesef desteklemektedirler. Bundan dolayı da durum görüldüğünden çok ama çok daha ciddidir. Aileler, okul yöneticileri, devletin çeşitli kurumlarına bu manada da çok önemli görevler düşmektedir.

Çoğu insan gibi özellikle gençler, kaçmak istediği başka problemlerden dolayı depresyona girince uyuşturucuyla karşılaşabilir. Ancak bilinmesi gereken de şudur ki: Uyuşturucu kullanmak sorunların hiç birisini de halletmemektedir. "Bir kez esrar veya kokain kullanmaktan bir şey olmaz." duygusu bence çok önemli bir duygudur. Bir kez kullanma ile her şeyin başlamış olduğunu ve o "bir kez"le de beraber, ondan sonrasında alışkanlıkların da gelmekte olduğunu unutmamak gerekir. Bundan dolayı da madde bağımlılığından kurtulmanın en etkili yolu ama en etkili yolu hiç başlamamaktır.

Atatürk diyor ki: "Bir vücudun parmağının ucundaki acıdan diğer bütünü müessir olur. Eğitim, sanat ve spor madde bağımlılığının en büyük düşmanıdır." Bu tabir çok önemsenmelidir.

Madde bağımlılığı olan insanlara iyi gözlem yapmalı, onları takip etmeliyiz. Arkadaşlarını değiştirmesi, okul başarı oranlarının düşmesi, daha fazla para harcamaları, neşeli hâlden durgun hâle

geçmeleri, anne ve babalar olarak, aile olarak bizlerin, hepimizin yakinen takip etmesi gereken konulardır diye ifade etmek istiyorum.

Tabii ülkemizde özellikle bu uyuşturucu kullanımının bir sebep değil bir sonuç olduğunu unutmamak gerekir. Bu manada da özellikle AMATEM merkezlerinin kurulması ve beraberinde de onun desteklenmesi gerekiyor.

Biraz önce Sayın Bakanımız çocuk psikologlarının sayısının az olduğundan bahsetti. Tabii, çocuk psikologlarından ziyade psikiyatri mütehassıslarının da sayılarının çok düşük olduğunu söylemek mecburiyetindeyiz. Tabii, ihtisas dairesi ellerinde, istedikleri kadar ihtisas dairesinden psikiyatri uzmanı yetiştirebilirler ve üst dal olarak da bunları, o doktorlarımızı çocuk psikoloğu hâline de, o yöne de yönlendirebiliriz. Yani bunun bir mazeret olduğunu düşünmek istemiyoruz.

Ancak AMATEM merkezlerinde tabii yoğun bir çalışma programı da vardır. Özellikle biz Komisyon çalışmaları esnasında Ankara'daki AMATEM Merkezini ziyaret etmiş olduğumuz zaman orada da gördük. Çok büyük oranda personel sıkıntısı da var. Çok sayıda hasta oraya müracaat etmek mecburiyetinde kalıyor. Hatta oralarda bence çocuklara yönelik de ayrı kliniklerin açılması, ayrı seksiyonların açılmasının faydası olacağı kanaatindeyim. Çünkü çocukları oraya getiriyoruz ve çocuklar aynı şekilde tedavi olacak veyahut olduktan sonrasında serbest bırakılıyor veya büyük insanlar serbest bırakılıyor. Hatta oradaki en önemli sorunlardan bir tanesi de maddi kaynağı olmayan -elinde yeşil kartı yok, veyahut parasını karşılayamıyor- o insanların da orada ben çok zor şartlarda olduğunu görüyorum. Bu manada da onlara, bir noktada, artık ücretsiz tedavi mi yapacağız yahut arkasından, oradaki tedavisi bittikten sonra kendi köylerine, beldelerine gittiği zaman onları orada takip edip onlara destek mi olacağız, o arada bunu da söylemek istiyorum.

Tabii diğer bir konu da değerli milletvekilleri, "ESPAD Projesi" dediğimiz o projeyi tekrar gündeme getirmek istiyorum. Millî Eğitim Bakanlığı, 2003 senesinde "ESPAD Projesi" dediğimiz -yani gençlerdeki uyuşturucu madde kullanımının izlenmesi, takip edilmesi, durumun tespit edilmesiyle ilgili bir projedir- bu projeye Millî Eğitim Bakanlığı izin vermemiştir. Şu an itibarıyla da buna izin verilmesi gerekiyor. Bizim elimizdeki bilgilerin birçoğu 2003 senesindedir. Bu tür araştırmaların, çalışmaların ve projelerin dört yılda bir yapılması, üç yılda bir yapılması gerektiği düşünülürse, bence çok büyük oranda bunun geç kalınmakta olduğunu ifade etmeye çalışıyorum.

Tabii buradan bir diğer konuyu da söylememiz gerekir ki, sivil toplum kuruluşlarının, bu mücadeleye, bu hastalığa, koruma tedavisine veyahut da alışkanlığa bir noktada destek olması gerekiyor. Tabii, sivil toplum kuruluşlarına da bizim de destek olmamız gerekiyor. Özellikle belediyelerin ve o tıpla ilgili, tabip odalarının, eczacılık odalarının, bunların da bölgelerinde bu yönlü sivil toplum kuruluşlarına maddi kaynak oluşturması veyahut da projelere destek vermesi noktasında da çalışmalar yapmasını bekliyoruz. Çünkü bu hastalık, bu sıkıntı hepimizindir ve özellikle de koruyucu hekimlik burada daha önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Doğru, devam edin.

REŞAT DOĞRU (Devamla) – Dolayısıyla, sivil toplum kuruluşlarının, bu yönlü, çok ciddi çalışmaları vardır. Ülkemizde de hem ESPAD Projesi desteklenmeli hem beraberinde sivil toplum kuruluşları desteklenmelidir.

Tabii Türkiye'de, ülkemizde şu anda, neredeyse emniyet güçlerine bu mücadeleyi devretmiş durumdayız. Ben başta TUBİM olmak üzere, emniyet güçlerimizin hepsini candan tebrik ediyorum ancak bu yeterli değildir. Burada, toplu bir şekilde, koordineli bir şekilde bununla mücadele etmek mecburiyetindeyiz. Ondan dolayı da yeni genel müdürlükler oluşturulmalı, yeni kuruluşlar oluşturulmalı ve bunların hepsini de toplu bir şekilde bir merkeze bağlamak mecburiyetinde olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Bunu yapmazsak dağınık bir mücadele meydana geliyor, o dağınık mücadeleyle beraber de ülkemizde hedeflemiş olduğumuz noktaya ulaşamıyoruz. Bu manada da ben bunun da dikkate alınması gerektiğini ifade etmeye çalışıyorum.

Tabii diğer bir konumuz da yine, Avrupa'daki Türk çocuklarında da bu problemle çok yoğun bir şekilde karşı karşıyayız. Bakın, şu anda Almanya'da 3,5 milyonun üzerinde Türk insanı yaşıyor ve Alman

hapishanelerinde bulunan yaklaşık olarak 40 binin üzerinde genç insanımız var. Bunların büyük çoğunluğu uyuşturucu suçlarından dolayı buraya girmiş durumdadır. Bakın, Türk hapishanelerinde de böyledir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Doğru...

REŞAT DOĞRU (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Türk hapishanelerinde şu anda 120 binin üzerinde mahkûm vardır. Bu mahkûmların birçoğu da - yüzde 17 civarında- uyuşturucu suçlarından dolayı buraya girmiş olan insanlardır.

Ben, bu kanunun çok hayırlara vesile olacağını ümit ediyorum. Ama, ancak bundan sonra çıkarılması gereken kanunlara da öncülük yapmasını bekliyor ve yüce Meclisi en derin saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Doğru.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Canan Arıtman.

Sayın Arıtman, buyurun efendim.

CHP GRUBU ADINA CANAN ARITMAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Uçucu Organik Bileşiklerin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun Teklifi'nin "Amaç ve kapsam" madde başlıklı 1'inci maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Yüce Meclisi şahsım ve grubum adına saygıyla selamlarım.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifinin gerekçesini ve maddelerini içeren konular, ilk kez 22'nci Dönemde görev yapan sokak çocuklarıyla ilgili Araştırma Komisyonunda görüşülerek komisyon raporunun önerilerinde yer almıştı. 23'üncü Dönemin en önemli araştırma komisyonlarından biri olan Uyuşturucu Başta Olmak Üzere Madde Bağımlılığı ve Kaçakçılığı Sorunlarının Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonunun özverili çalışmalarının somutlaşması olarak gündemimize giren bu kanun tasarısı için hem teklifi hazırlayan hem de emeği geçen tüm değerli milletvekillerimize teşekkürü bir borç biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, uyuşturucu madde kullanımı tüm dünya ülkelerini ilgilendiren çok boyutlu bir problemdir. Ülkemizde ve dünyada uyuşturucu madde kullanımı giderek yaygınlaşmakta ve uyuşturucu ile tanışma, başlama yaşı da giderek daha küçük yaşlara düşmektedir. Son araştırmalara göre on sekiz yaş altındakilerde uyuşturucu madde kullanımında yüzde 300'lük bir artışın yanında, kullanım yaşının on bire kadar düşmesi endişe vericidir.

Uyuşturucu madde kullanımı ve bağımlılığı, sadece bireyi değil onun ailesini, yakın çevresini ve içinde yaşadığı toplumu da psikolojik, sosyolojik, ekonomik ve sağlık sorunlarına yol açarak ağır bir biçimde etkileyen bir olgudur.

Bağımlılık yapan uyuşturucu maddeler arasında uçucu maddeler önemli yer tutar. Son elli yılda petrokimya endüstrisindeki gelişmeler neticesinde uçucu özellik gösteren organik maddelerin sayısı hızla artmıştır. Ayrıca, bu artışa paralel olarak ev ve endüstride yaygın olarak kullanılan uçucu maddelerin de kullanımı artmıştır. Bu maddelerin hemen hepsinin toksik etkiler oluşturma ve kötüye kullanılma potansiyelleri vardır. Bu kategoride solventler, yapıştırıcılar, uhular, aerosoller, boya incelticileri ve sıvı yakıtlar yer alır. Bu maddelerin özel örnekleri ise benzin, tiner, cila çıkarıcılar, çakmak gazı, maket yapıştırıcıları, lastik tutkalı, spreyci boya, ayakkabı boyası, daktilo düzeltici sıvı, kokulu kırtasiye malzemeleri, zamklar ve keçeli tahta kalemlerinde kullanılan ürünlerdir.

Sokakta yaşayan çocuklar arasında en çok kullanılan uçucu maddeler tiner, bali ve benzeri yapıştırıcılarıdır. Bunlar farklı oranlarda olmakla birlikte "toluen" denilen bir kimyasal madde içerir. Toluen, toksik bir madde olup zehirlenmeye ve bedensel zararlara yol açar. Bağımlılık potansiyeli orta ile yüksek arasındadır.

Uçucu maddeler etkilerini daha çok içerdikleri toluen maddesinden alırlar. Ancak farklı uçucularda farklı katkı maddelerinin de olduğu göz önüne alınmalıdır. En yaygın olarak istismar edilen uçucular alifatik, aromatik ve halojenize hidrokarbonlardır. Bu gruptaki kimyasallar yaygın olarak kullanılmakta olup binlerce üründe bulunmaktadır. Bunun dışında, itici gazlar uçucu hidrokarbon yapıda olduğu için

hemen her basınçlı sprey üründe bulunmakta ve istismar edilebilmektedir. Uçucu maddeler, hızla başlayan ve hızla geçen bir iyilik hâline neden olurlar. Etkileri, alkol ve sedatif ilaçların etkilerine benzer ve kullanılan doza göre farklılıklar gösterir.

İstenilen etkiyi sağlayabilmek için uçucu maddeler çeşitli yollarla solunarak, yani akciğerler yoluyla alınır, hızla emilir ve beyne geçer. Etkisi beş dakika içerisinde başlar ve doza bağlı olarak on beş ila kırk beş dakika sürer. Uçucu maddenin kullanımından dört ila on saat sonrasında bu madde kanda tespit edilebilir. Entoksikasyon, depresif ve psikotik belirtiler, öfori hâli ve panik benzeri tablo görülebilir. İnhalanlar orta ve yüksek dozlarda korkusuzluk, illüzyonlar, işitsel ve görsel halüsinasyonlara, agresif ve tehlikeli davranışlara, denge ve konuşma bozukluklarına neden olur.

Uçucu maddelere bağımlılık yüksek düzeyde olmaktadır. Bağımlılığın en önemli kriterlerinden birisi olan tolerans gelişimi, yani giderek artan miktarlarda madde kullanımı çok kolay ve hızlı olmaktadır.

Uçucu maddelerin kronik kullanımında beyin, kalp, akciğer, karaciğer, böbrek ve kemik iliğinde hasarlar meydana gelebilir. Uzun dönem uçucu madde kullanımı kalp yetmezliğine, ağır karaciğer hasarına, böbrek yetmezliğine, aplastik anemi ve lösemi gibi ölümcül kan hastalıklarına yol açabilir. Ayrıca geri dönüşümü olmayan kas, sinir ve beyin hasarları da oluşur. Hamilelerde kullanımı ise fetal anomalilere yol açar.

Uçucu madde kullanımının en ciddi sonucu ölümdür ve bunun da yüzde 50'sinden fazlası ani ölüm şeklindedir. Uçucuların içindeki hidrokarbonlar kalp kasını etkileyerek kalpte ölümcül bir aritmiye yol açarak ani ölüme neden olur. Bu kalp aritmisi uçucu ölümlerinin yüzde 55'inden sorumludur. Ayrıca, uçucu istismarına bağlı diğer ölümler, oksijensizlikten boğulma, solunum yolu tıkanmasıyla boğulma şeklinde, madde kullanımının verdiği marazi cesaretle girilen tehlikeli davranışlar ve çoğu uçucunun yanıcı özelliği olması nedeniyle yangın çıkması neticesinde olabilmektedir. Bu ölümler, uçucu istismarında suçurun azalması ile birlikte tüm koruyucu reflekslerin kaybedilmesi neticesindedir.

Uçucu maddelerin beyne verdiği zararlar nedeniyle zihinsel yetersizlikler, yargılama yetisinde bozulmalar olur ve suça eğilim ile saldırgan davranışlar artar.

Ayrıca, uçucu madde bağımlılığı bir geçiş sürecidir ve bu alışkanlığı kazanan kişiler, esrar, eroin, kokain gibi uyuşturucu maddelere çok daha kolaylıkla geçer.

Değerli milletvekilleri, çocuklarımızı, gençlerimizi işte tüm bu olumsuzluklardan korumalıyız. Onların uçucu maddelere erişimini ve kullanmalarını engellemeliyiz. Uçucu maddeler, ucuz olmaları, kolay temin edilebilmeleri ve kullanımlarını kısıtlayan yeterli yasal düzenlemelerin bulunmaması nedeniyle özellikle küçük yaştaki çocuklar için cazip hâle gelmektedir. Uçucu madde bağımlılığında en önemli risk faktörleri bunlardır.

Uçucu madde kullanımı, tüm dünyada çocuk ve ergenlerde görülen bir madde bağımlılığıdır, genellikle altı ila on altı yaş grubunda yaygındır. İstanbul'da sokakta yaşayan çocuklar üzerine yapılan bir araştırmada, çocukların yüzde 30'unun tiner ve yapıştırıcı kullandığı saptanmıştır. Çocuk koruma merkezlerinde barınan çocukların yüzde 47,4'ünün uyuşturucu madde kullandığı ve bunların yarısının da uçucu madde kullandığı tespit edilmiştir.

Ülkemizde ne yazık ki geniş tabanlı veri çalışmaları yoktur, ama yakın zamanda yapılan bir çalışmada, uçucu maddeye başlama yaşı 10,8 yaş olarak bulunmuştur. Amerika'da yapılan bir araştırmaya göre, uçucu madde kullananların yüzde 78'i on sekiz yaşın altındadır. Brezilya'da, düşük sosyoekonomik düzeydeki öğrencilerin yüzde 24'ünün, yani her 4 çocuktan 1'inin uçucu madde kullandığı saptanmıştır. Yani, yaşadığımız dünyada maddeye başlama yaşının ilköğretim çağına kadar düşmüş olması ve giderek artan kullanım yaygınlığıyla ne yazık ki her gün birçok çocuk madde kullanımına başlayarak hem kendisine hem de toplumuna zarar vermektedir. Hâlbuki o çocuklar toplumların geleceğidir. Durumun vahameti ve aciliyeti ortadadır. Dolayısıyla da, madde bağımlılığıyla mücadele yöntemleri olan arzın ve talebin azaltılması, erişimin önlenmesi konularında daha fazla ne yapabiliriz düşünmeli ve çözüm yolları üretmeliyiz.

Çocukları sokakta yaşamaya mecbur bırakan nedenler ortadan kaldırılmalı, sosyoekonomik yetersizlikler giderilmeli, aile kurumu güçlendirilmeli, çocuk ihmal ve istismarları önlenmelidir.

Gıda dışı ürünlerde de kalite güvence sistemi geliştirilmeli, tüketicilerin insan sağlığına zararlı olmadığı laboratuvarlarda kanıtlanarak gerekli belgeleri almış ürünleri kullanabilmeleri sağlanmalıdır.

Madde bağımlılığı tedavisi için Sağlık Bakanlığına bağlı tedavi merkezlerinin sayısının ve çocuk yatak servislerinin artırılması gereklidir. Sokakta yaşayan çocukların bağımlılık tedavilerinin özellikle yatırılarak yapılması, SHÇEK'le iş birliği ve bu çocuklara tedavi sonrası uzun dönemli rehabilitasyon programları uygulanarak onların tekrar madde kullanımlarının önlenmesi çok önemlidir.

Ülkemizde ebeveynlerin büyük çoğunluğunun hangi maddelerin istismar edilebileceğini bilmediği gerçeğinden hareketle bu tasarının yasalaşmasıyla toplumun bilgi düzeyinin ve konuya hassasiyetinin artması sağlanarak uyuşturucuyla mücadelede büyük bir katkı sağlanacaktır.

Teşekkür eder, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Arıtman.

Sayın milletvekilleri, gruplar adına başka söz istemi? Yok.

Şahıslar adına ilk söz Adana Milletvekili Necdet Ünüvar'a aittir. Yok.

Başka söz isteyen var mı?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genç.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 89 sıra sayılı Yasa Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

Yasa, tabii ki bir toplumda sağlıklı yaşam koşullarının sağlanması konusunda, insanların kötü alışkanlıklardan korunması, özellikle yetişen genç çocukların kötü alışkanlıklardan korunması konusunda, getirilmesi yönünden faydalı bir yasa. Yasanın çıkmasına karşı değiliz.

Tabii, burada, bu yasa vesilesiyle de bazı şeyleri dile getirmek istiyorum, ben özellikle kendi ilimle ilgili bazı şeyleri söylemek istiyorum, okul çağındaki çocukların Türkiye'de çektiği sıkıntıları belirtmek istiyorum.

Şimdi, bizim ilimizde, her yerde taşınmalı eğitim sistemi var. Zaman zaman gidiyoruz, maalesef, işte, on iki-on üç yaşındaki çocuklar, Tunceli'de ayrı bir kanun uygulandığı için, bu taşınmalı sistemden yararlanmıyorlar. Mesela, öyle bir şey getiriliyor ki, bir ihaleye çıkılıyor taşınmalı sistemde, "Efendim, sen, çocuk başına 3 lira para alacaksın." diyor. 3 lirayla tabii ki o mahaldeki dolmuşların çocukları sabah köyden alıp okula getirmeleri, okuldan alıp eve getirmeleri mümkün değil. Dolayısıyla ihaleye iştirak eden çıkmayınca "Vay efendim, ihaleye iştirak eden çıkmadı." diyerek böylece, haince ve... O yöre insanlarına maalesef, işte hizmet etmek istemeyen o bölgede birtakım bürokratların orada yer alması dolayısıyla insanlar büyük sıkıntı içinde.

Yani, her ailede en azından 2 kişi, 3 kişi çocuğunu okula veriyor. Çocuğun işte okula gidip gelmesi... Tabii, bizim bölgede, maalesef, bu silahlı eylemler nedeniyle köy okullarının hepsi kapalı. Köy okullarının hepsi kapalı olunca çocuklar bölge yatılı okullarına gidiyorlar. Bölge yatılı okulları da tabii en azından işte ilçe merkezinde veya belli bölgelerde. Bu belli ilçe merkezinde ve bölgelerde olan okullara insanlar 3 tane, 4 tane çocuğunu okula gönderirken gidip gelmeleri bakımından... Zaten işsizlik had safhada, üretim yok, insanlar muhtaç durumda. Bu kadar kötü şartlara rağmen bölgemizde, özellikle Tunceli'de insanlar çocuklarını okutmak istiyor. Defalarca Tunceli İl Millî Eğitimine söyledim, yani şu taşınmalı sistemi Tunceli'de uygulayın dedim. Yani, çocukların tabii ki kötü alışkanlıklara alışmaması için evvela onların sağlıklı bir eğitim sisteminden geçmesi lazım. Yani, Türkiye'nin bu kadar imkânları varken, bu kadar israflar yapılırken, bakanlar her gün yurt dışlarında gezerken, iki tane uçak, üç tane uçak varken 60 milyon dolara yeni uçaklar alınırken, yani, şu ilkokul çocuklarının veya ilköğretim okulunda okuyan çocukların, köyden okula, okuldan köye gelmesi için, aileleri müsait ekonomik güçlere sahip değilse, bunlara bir taşıma sistemi sağlamak bu kadar mı bu devleti aciz duruma düşürüyor?

Bugün Ağrı Valisi beyanat veriyor "Efendim kız çocukları ile erkek çocuklarını ayrı okulda okutalım." diyor. Ya, böyle bir şey var mı? Nereye gidiyor Türkiye? Yani, bu vali, AKP'nin getirdiği vali. Böyle bir şey

olur mu? Yani, siz, Türkiye Cumhuriyeti, laik Türkiye Cumhuriyeti devletinde insanların eşit olduğu... Özellikle ben hanım milletvekillerinin buna şiddetle karşı çıkmasını istiyordum. Yani, niye kız çocukları ile erkek çocuklarını ayıracağız? Yani, hangi devirde yaşıyoruz? Bu hangi zihniyet? Türkiye'yi bu kadar aşağılıkça bir zihniyet yönetebilir mi? Ya neyi yönetiyoruz? Yani, şimdi, kız çocukları ile erkek çocuklarını ayıracaksınız. Nedir bunun ismi? Bunun ismi nedir yani, birileri çıksın bize söylesin. Bu vali kimin adına konuşuyor? Hükümet adına konuşuyor, devlet adına konuşuyor. Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti devleti laik bir devlet olduğuna göre, eğer, hakikaten Türkiye'de çağdaş, aydınlıklı, medeniyeti benimseyen bir ülkenin yöneticileri olsa bu vali hemen ertesi günü merkeze alınır. Ama, tabii, Türkiye'yi yönetenler aynı kafadan olduğu için, onun da, tabii ki, böyle bir düşünceye sahip olması, kendilerini rahatsız etmiyor. Beni şahsen bugün çok rahatsız etti. Ne demek? Yani, şu memlekette kız-erkek ayrımı yok ki. Kadın-erkek eşitliği var. Burada Kadın Erkek-Eşitliği Kanunu çıkardınız daha çok yakın bir tarihte. Şimdi bu Komisyonun Başkanını ve üyelerini görev yapmaya davet ediyorum. Şimdi, böyle bir şey olur mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genç, devam edin.

KAMER GENÇ (Devamla) – Bir vali çıkıyor diyor ki... Ya, şimdi devlet bir güçtür. Devlet birtakım zorbalara karşı boyun eğmez. Devlet, kendi kurallarını uygular, o kuralların karşısına gelenleri de çağdaş bir şekilde eğiterek onları yola getirir. Yok efendim, yani bizim bölgemizde, özellikle bakın ben de...

Tunceli ili gerçekten çok yoksul bir il ama okuma-yazma çok yüksek, kadın-erkek eşitliği konusunda da bir sorun yok. Ama maalesef Türkiye'de, özellikle bu Tunceli'ye gönderilen yöneticiler o kadar bu memlekette sıkıntı yaratmak istiyorlar ki işte ilkokul çocuklarına, bölge yatılı okul çocuklarına da eğitimde yeteri kadar ödenek vermiyorlar, o çocukları okula taşıma sistemini uygulamıyorlar, çeşitli bahanelerle bu şeyi yapıyorlar. Ben, tabii bugüne kadar o mahallî yöneticilerle pek uğraşmak da istemedim çünkü benim uğraşacağım kişinin seviyesi belli, ama kendilerini burada ikaz ediyorum, Tunceli'de yaptıkları bu keyfi muameleyi bir an önce sona erdirsinler.

Kanunu ben de destekliyorum.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Genç.

Evet, konuşmalar tamamlanmıştır.

Soru-cevap işlemine başlıyoruz.

İlk soru, Sayın Özdemir...

Buyurun efendim.

HASAN ÖZDEMİR (Gaziantep) – Sayın Başkan, Sayın Bakana soruyorum: Malumlarınız olduğu üzere kırsal kesimden büyük şehirlere göç alabildiğine devam etmektedir. Gelen aileler genellikle dar gelirli, eğitim düzeyleri düşük ve çok çocuklu ailelerdir. Şehirlerde bu aileler çocuklarını kontrol edememekte, hem uçucu ve uyuşturucu maddelere kolayca alışmakta ve hatta bunları satmaktadırlar ve başka suçlara da karışmaktadırlar. Şu ana kadar Hükümetinizin aldığı tedbirler yeterli değildir. Bu çocukları bu türlü olaylardan uzak tutacak, özel bir eğitime tabi tutacak projeleriniz nelerdir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdemir.

Sayın Doğru...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakana sormak istiyorum: Yurt dışında, özellikle Almanya, Hollanda, Fransa gibi ülkelerde Türk çocuklarının büyük bir kısmı okuyamamaktan veya çeşitli sebeplerden dolayı sokakta bulunmaktadır ve sokakta bulunan çocukların büyük bir kısmı da uyuşturucuya ve madde bağımlılığına karşı büyük oranda bağımlılık içerisine girmişlerdir. Hatta kendi kullanmalarının dışında cezaevlerinde de yoğun bir şekilde bu çocuklara rastlanmaktadır.

Benim sorum şudur ki: Türkiye Cumhuriyeti devleti olarak, Sağlık Bakanlığıdır, Millî Eğitim Bakanlığıdır, Gençlik ve Spor Bakanlığıdır, yurt dışındaki çocuklarımızla ilgili çalışmalar yapılmakta mıdır?

Bir ikinci soru olarak da: Bu suçlardan dolayı yurt dışında hapiste yatan çocuklar Türkiye'ye geri gönderiliyor. Türkiye'ye geri gönderildiği zaman da bunlar gelmiş oldukları bölgelerde patlayan bir bomba görünümünde olup oradaki diğer çocuklara da bunu bulaştırıyorlar. Bu yönlü olarak da, Türkiye'ye gönderilen çocuklara da bir çalışma yapılması düşünülmekte midir, yapılmakta mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Doğru.

Sayın Yalçın...

RİDVAN YALÇIN (Ordu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu yasanın kapsam içerisine aldığı maddelere bağımlılığı sebebiyle İktidarınız döneminde kaç çocuk suça karışmıştır, kaç adet toplam suç işlenmiştir, kaç çocuk hakkında adli işlem yapılmıştır? Bilemiyorum istatistiki bilgi var mı ama bu suçlar sonucunda kaç insanımız hayatını kaybetmiş, kaç insanımız yaralanmıştır?

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yalçın.

Sayın Işık...

ALİM İŞİK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakana ben de sormak istiyorum: Özellikle kırtasiye malzemesi olarak kullanılan yapıstırcıların kullanımı sırasında çocukların bunlardan kaynaklanan zararlardan kurtulması konusunda nasıl bir tedbir alınması planlanmaktadır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Işık.

Sayın Bakanım, sorular tamam; cevap verecek misiniz efendim?

DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN (İzmir) – Tabii efendim.

Zaten bunların önemli bir kısmı Millî Eğitim Bakanlığını, İçişleri Bakanlığını, öteki bakanlıkları da ilgilendiren sorular olduğu için... Zaten büyük bir ihtimalle Sayın Bakanımız da duyuyordur bunu. Bir konuyu görüşmek için şu anda dışarıda kendisi. Eğer arzu ederse kendisi cevap verebilir. Ama benim kanaatimce bu sorular birkaç bakanlığın birlikte çalışması neticesinde sağlam bilgiyle ancak Meclisimize gelebilir. O bakımdan, yazılı cevap vereceğim.

BAŞKAN – Soruları iletebiliriz Bakanım.

DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN (İzmir) – Yazılı cevap vereceğim.

BAŞKAN – Yazılı cevap vereceksiniz, tamam, peki.

Sayın Öğüt, zaman var, girmişsiniz sisteme. Buyurun siz de sorun.

ENSAR ÖĞÜT (Ardahan) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanımdan benim istirhamım şu: Doğu ve Güneydoğu'da yoksulluk, işsizlik ve göç alabildiğine büyük. Doğu ve Güneydoğu'daki çocuklarla ilgili ne gibi çalışmalar yapılabilir, herhangi bir projeniz var mı? Çünkü, o bölgede yedi-sekiz ay kar, kış ve coğrafya çok ağır koşullarda, özellikle çocukları çok ümitsiz bir şekilde getiriyor ve göç veriyor.

Şu anda en önemlisi şu: Gençler evlenemiyor. O bölgede oturan çocuklara kızlarını kimse vermiyor, hakikaten kızlarını vermiyor. Niye? Diyor ki: "İstanbul'da, Ankara'da olursan sana kız veririm yoksa burada oturuyorsan kız vermem."

Bununla ilgili, o bölgede erkeklere iş imkânı sağlayacak, gençlere iş imkânı sağlayacak herhangi bir çalışma var mı? Bununla ilgili ne düşünüyorsunuz? Somut bir bilgi verebilir misiniz efendim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öğüt.

DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN (İzmir) – Aynı şekilde...

BAŞKAN – Aynı şekilde, yazılı cevap vereceksiniz.

DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN (İzmir) – Evet.

BAŞKAN – Peki efendim.

Madde üzerinde bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 89 Sıra Sayılı “Uçucu Organik Bileşiklerin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun Teklifi” başlığının “Uçucu Maddelerin Zararlarından İnsan Sağlığının Korunmasına Dair Kanun Teklifi” olarak değiştirilmesini ve 1 nci maddenin 2 nci fıkrasında geçen “organik bileşikler” ibaresinin “madde” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemalettin Uslu

Necati Özensoy

Şenol Bal

Edirne

Bursa

İzmir

Osman Durmuş

Yılmaz Tankut

Mehmet Şandır

Kırıkkale

Adana

Mersin

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Trabzon) – Uygun görüşle takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?

DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN (İzmir) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçe mi okutacağız, konuşmak isteyen var mı?

ŞENOL BAL (İzmir) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

“İnsan Sağlığı” ibaresinin başlığa ilavesinin gerekçesi:

Sadece Uçucu Maddelerin zararlarından korunması dendiği zaman bu sınırsız bir alanı ifade etmektedir. Halbuki bu Kanundan maksat insan sağlığını korumaktır.

“Uçucu Organik Bileşikler” tabiri yerine “Uçucu Maddeler” tabirinin konulmasının gerekçesi:

Uçucu Organik Bileşikler tabiri sınırlayıcı özellik taşımaktadır. Organik olmayan uçucu maddeler sanki serbestmiş gibi bir anlam içermektedir. Halbuki organik olmayan uçucu maddelerden de insan sağlığına zararlı ve bağımlılık yapan maddeler bulunduğu bilinmektedir. (Örneğin Nitritler gibi)

Bu yüzden hem başlıkta hem de metin içindeki uçucu organik bileşikler tabiri yerine “Uçucu Maddeler” tabirinin kullanılması yerinde olacaktır.

“Zararlarının Önlenmesi” tabiri yerine “Zararlarından Korunması” tabirinin konulmasının gerekçesi:

“Önlenmesi” tabiri imalatının, kullanılmasının, bulundurulmasının, ticaretinin men edilmesi anlamını kapsar.

Bu maddelerin zararlarını önlemek için başka bir maddeyle muamele ederek şeklini değiştirmek anlamına da gelebilir.

“Zararlarından Korunması” tabiri ise, imalat ve kullanımını değil, insanların bu maddeleri kullanırken dikkat edecekleri hususları ifade etmektedir.

Dikkat edilmediği takdirde muhatap olacakları cezai müeyyideleri de kapsamaktadır.

Dolayısıyla “Korunması” tabirinin kullanılması daha uygundur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Maddeyi oylamadan önce Komisyonun bir açıklaması olacak herhâlde.

Buyurun efendim.

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Trabzon) – Başkanım, birinci fıkradaki “...özellikle çocukların erişimini ve kullanımını önleyerek onları bu maddelerin zararlı etkilerinden korumaktır.” şeklinde “onları” ibaresini ekleyerek oylanmasını arz ederim.

BAŞKAN – İlave yapıyorsunuz “onları” ilave ediyorsunuz, tutanaklara geçti.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Kontrol

MADDE 2- (1) Bu Kanun kapsamına giren ürünler, hangi amaçla olursa olsun, çocuklara satılamaz, verilemez. Çocuklar tarafından kullanılabilme ihtimalinin varlığı halinde, bu ürünler yetişkinlere de satılamaz, verilemez.

(2) Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin yarattığı sağlık riskleri konusunda çocukları ve gençleri bilinçlendirmek üzere Millî Eğitim Bakanlığı müfredatına gerekli eğitim ve öğretim programları konulur.

(3) Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin üretildiği veya kullanıldığı yerlerde çocuklar çalıştırılmaz.

(4) Bu Kanun kapsamına giren ürünler eğitim ve öğretim faaliyetlerinde kullanılamaz. Eğitim ve öğretim faaliyetlerinde ancak su bazlı yapıştırıcılar kullanılabilir. Yükseköğretim kurumları ile mesleki eğitim ve iş eğitimi yapan kurumların, eğitim gereği kullandıkları ve bu kapsama giren ürünler ancak tiksindirici koku ihtiva etmeleri halinde kullanılabilir. Tiksindirici koku ve miktarının ne kadar olacağı yönetmelikle belirlenir.

(5) Bu kanun kapsamına giren ürünlerin üretildiği ve kullanıldığı yerlerde gerekli sağlık tedbirleri alınır.

(6) Bu Kanun kapsamındaki ürün bağımlılarının tedavi ve rehabilitasyonları Sağlık Bakanlığının koordinasyonunda, Sağlık Bakanlığı, ilgili diğer merkezi ve mahalli kurum ve kuruluşlar tarafından, gerekli merkezler açılarak yürütülür.

(7) Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin dış ambalajları ile varsa iç ambalajlarına da sağlığa zararlı olduğu ve çocuklara verilemeyeceği görünür ve okunaklı bir şekilde yazılır. Bu uyarı yazılarına resim ve şekiller de eklenebilir. Bu uyarı yazılarının, resim ve şekillerin kaplayacağı alan, toplam alanın yüzde otuzundan az olamaz.

(8) Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin su bazlı olmaları veya bu ürünlere tiksindirici koku katılması için teşvik edici tedbirler alınır.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Şenol Bal.

Sayın Bal, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ŞENOL BAL (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 89 sıra sayılı ve biraz önce başlığı değişen Uçucu Maddelerin Zararlarından İnsan Sağlığının Korunmasına Dair Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii ki bu kanun teklifinin hazırlanmasında ve Meclise getirilmesinde başta Sayın Cevdet Erdöl olmak üzere tüm emeği geçen kişilere teşekkür ediyorum. Evet, aslında bu kanun geç kalmış bir kanun. Keşke daha önce de çıkabilseydi. Ama bugün yüce Mecliste görüşülüyor. İnşallah bir an önce çıkıp yürürlüğe girecektir.

Değerli milletvekilleri, madde bağımlılığı biliyorsunuz, ülkemizin en önemli problemlerinden biri hâline gelmeye aday, belki de geldi. Madde bağımlılığı biliyorsunuz, sadece uyuşturucu değil, aynı zamanda uçucu maddeleri de ihtiva ediyor. Uçucu maddelerin kolay ve ucuz olması ve her yerde bulunabilmesi nedeniyle, birçok, bu konuda bilgi sahibi olmayan genç ve çocuk tarafından da, biraz önce de sayın hatiplerin söylediği gibi, çok farklı sebeplerden, gençler arasında yaygın olarak kullanılmaya başlandı. Sadece artık sokaklarda yaşayan çocukları değil, tüm aile içinde olan çocukları da tehdit altına almış bulunuyor. Evet, tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de madde bağımlılığı her geçen gün artıyor.

Bu kanunun 2'nci maddesinde, bu konuyu kontrol edebilmek için bazı konular eklenmiş. İşte, bu ürünlerin... Bilhassa uçucu madde niteliğindeki organik bileşikler veya organik olmayan bileşiklerin ama daha çok uçucu organik bileşikler "uçucu madde" olarak adlandırılıyor. Bunlarla ilgili "Çocuklara satılamaz, verilemez." şeyinin konması çok doğru ama tabii ki, çocukların yaşını tespit etmek de burada kolay değil diye düşünüyorum.

Yine burada bir ilave var: "Çocuklar tarafından kullanılabilme ihtimalinin varlığı hâlinde bu ürünler yetişkinlere satılamaz, verilemez." deniyor. Her ne kadar satıcıların ebeveynlere veya yaşça büyük

olanlara hiç durmadan niçin aldığını sorması gibi bir durum söz konusu olmasa da, bir caydırıcılık açısından bunu da kabul edilebilir buluyoruz.

Şimdi, ikinci fıkrasında, esas “Bu Kanun kapsamına giren ürünlerin yarattığı sağlık riskleri konusunda çocukları ve gençleri bilinçlendirmek üzere Millî Eğitim Bakanlığı müfredatına gerekli eğitim ve öğretim programları konulur.” deniyor. Evet, eğitim çok önemli burada. Millî Eğitimin ilköğretimden itibaren bu konularda çocukları ve gençleri aydınlatıcı, özendirmeden ama zararlarını ortaya koyarak, ne büyük riskleri olduğunu ortaya koyarak bu meseleleri çocukların algılayabileceği hâlde anlatmasının, müfredata konulmasının çok önemli olduğunu ifade ediyorum. Ama bunun, sadece ilköğretim, ortaöğretim değil, aynı zamanda öğretmen yetiştiren müesseselere de alınmasının çok önemli olduğunu ifade etmek istiyorum. Bilhassa rehberlik öğretmenlerinin madde bağımlılığı konusunda çok iyi şekilde yetiştirilmesi ve...

Biraz önce birçok arkadaşımız saydı uçucu maddelerin neler olduğunu. Uzmanlar, bine yakın alışkanlık yapabilen ve soluyarak, koklayarak alışkanlık ve bağımlılık yapabilen madde olduğu konusunu ifade ediyorlar. Bu yüzden hem organik hem de organik olmayan, koklama yoluyla, soluma yoluyla, bağımlılık yapabilen maddeleri çok iyi tespit ve teşhis edebilecek bir yapıya öğretmenlerimizi de kavuşturmak zorundayız. Aynı zamanda, yine madde bağımlılığı veya uçucu maddeye alışkanlık kazanmış kişilerin göstermiş oldukları belirtilerin de çok iyi tespit edilmesi, öğretmenler tarafından, rehberlik uzmanları tarafından, çok önemlidir diye düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, madde bağımlılığı, biliyorsunuz, yalnız bireyi etkilemiyor, aynı zamanda büyük sorunlara sebebiyet verdiğinden toplum sağlığını da etkiliyor. Aynı zamanda ekonomik olarak meseleye baktığımızda, değerlendirdiğimizde bu bağımlılığın büyük iş gücü kaybına sebep olduğu ve birçok yasa dışı eylem ve faaliyete sebebiyet verdiğini de biliyoruz. Bu yüzden yani yasa dışı eylemler yüzünden cezaevine girenleri ve sağlık yönünden getirileri düşünüldüğünde ülke açısından da gerçekten ekonomik olarak çok önemli bir yük getiriyor.

Değerli milletvekilleri, biraz önce çıkan hatipler yine çocuklarla ilgili birçok konuyu ele aldılar. Çocuk korunma sistemlerini mutlaka oluşturmak zorundayız ve çocuk bakım sistemlerini de oluşturmak zorundayız. Çocuk yetiştirmenin, ülkemizin içinde bulunmuş olduğu şartlar ele alındığında çocuk yetiştirmenin ne büyük bir risk olduğunu bugün hepimizin çok daha iyi anlaması lazım.

Efendim, çocukların terör örgütü yandaşları tarafından veya bizzat terör örgütü tarafından veya terör örgütünün siyasi temsilcileri tarafından alanlara itilmesi, olayların içine sokulması konusunda birçok konu tartışılıyor. İşte, çocuklara cezai müeyyidenin uygun olmayacağı ve yargılanmasının uygun olmayacağı söyleniyor. Buna katılıyorum, buna kesinlikle katılıyorum ama çocukları o alanlara sürükleyen, olayların içine iten, onları kullanan terör örgütünün, onların siyasi temsilcilerinin ve hatta sorumlu ise ebeveynlerin yargılanması ve cezalandırılması gerektiğini buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, yine bu kanunun 2'nci maddesinde tedavi ve rehabilitasyon işlemleri konusu gündeme getirilmiş. Evet, tedavi ve rehabilitasyon merkezlerimiz yeterli mi? Bunları da hepimizin sorgulaması gerek diye düşünüyorum; çünkü on bir yaşına kadar düşmüş ve her geçen gün madde bağımlılığının arttığı, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de, ki hele ülkemizin sosyoekonomik şartları her geçen gün kötüye giderken bu madde bağımlılığının tedbirler alınmadığı takdirde artabileceği göz önüne alındığında tedavi ve rehabilitasyon merkezlerini tekrardan, yeniden gözden geçirmemizin çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Sosyal hizmet uzmanlarını mutlaka ve mutlaka çoğaltmak zorundayız ve çok da iyi teçhizatla donatmak zorundayız. Psikologlar... Bilhassa bu ülkede birçok sıkıntıya sebep olabilecek problemlerin çözümü için psikologlar da yetiştirmek zorundayız.

İşte, bu hem tedavi merkezleri hem de rehabilitasyon merkezlerini Sağlık Bakanlığı, mahallî kuruluşlar ve diğer kurum ve kuruluşların iş birliği içerisinde yeniden ele alıp hem sosyal hizmet uzmanları hem aileler hem de bu konudaki psikologlar ve eğitimlerle birlikte bir iletişim ağı oluşturmanın çok önemli olduğu ortaya çıkmış oluyor.

Değerli milletvekilleri, bu konuyla ilgili birçok hatip zaten, hatta tekrarlanan birçok konuyu dile getirdi. Ben, burada, madde bağımlılığı konusunun tezahürleri konusunda başka bir şey ifade etmek istemiyorum dile getirildiği için.

Bu kanunun bir an önce yüce Meclisimizden onay alıp, çıkıp yürürlüğe girmesinin faydalı olacağı kanaatiyle, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bal.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Yaşar Ağyüz.

Sayın Ağyüz... (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uçucu madde zararlarının önlenmesine dair kanun teklifinin 2'nci maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün dünyada uyuşturucu kullanımı bir bütün olarak, çok büyük ölçüde tehlike arz ediyor. Bu kullanım artışı, maalesef ülkemizde de son yıllarda büyük artış göstermektedir. Özellikle gençler, çocuklar arasındaki madde kullanımı çok ciddi boyutlara varmıştır. Bu uçucu maddelerin özelliği, alınmasında yasal engel olmayışı, ucuz oluşu ve bu maddelere kolay ulaşılabilmesidir.

Uçucu madde bağımlılığı, özellikle sokakta yaşayan çocuklarda, her türlü ihmale, istismara açık çocuklarımız için büyük risk oluşturmaktadır. Bu maddelerin emniyet tedbirleriyle kullanımı önlenemeyeceği gibi öncelikle bu sorunun ağırlıklı bir toplumsal sorun ve sağlık sorunu olduğunu kabul etmek zorundayız.

Bu yasanın, getirilen müeyyidelerle elbette ki bir önleyici hüviyeti var ama yeterli midir diye baktığınız zaman da yeterli değildir. Bu maddelerin alımını engelleyerek, satışını engelleyerek, bunu cezalara bağlayarak tek başına önleme şansımız yoktur. Olumlu bir adımdır ama yeterli bir adım değildir.

Onun için, bu uçucu ve madde bağımlılığını yaratan ortamları gözden geçirmemiz lazım. Özellikle ailelerin sosyoekonomik ve kültürel düzeyi, çocuğa ilgi, eğitim olanağı sağlanamaması ve en büyük sorun da ekonomik yoksullukla işsizliktir. Ayrıca son yıllarda, son on-on beş yılda Türkiye'de çok büyük ölçüde göç yaşanmaktadır. Göçün yarattığı çarpık yapılaşma ve sosyoekonomik düzeyi düşük bölgelerde çocuk suçluluğu ve madde kullanımı daha fazla olduğu da açık bir gerçektir. Ayrıca ekonomik sıkıntılardan dolayı çocukların sokakta yaşaması ve sokakta çalışarak aile yaşamlarına katkıda bulunmaları da özendirici olmaya başlamıştır. Yani eve ekmek götürmek kaygısı içerisinde sokağa atılan çocukların eğitimi engellenmekte ve ayrıca da kötü alışkanlıklara ve suça itilmektedirler.

Onun için, olayın boyutunun sosyoekonomik temelli olduğunu, kentleşme olgusunun Türkiye'de yanlış gerçekleştiğini ve giderek yoksullaşmanın çok büyük engel olduğunu göz ardı edemeyiz değerli arkadaşlarım.

Bu konuda tabii, bu madde kullanımını önlemek için üzerlerine görev düşen bir yığın kuruluşumuz var. Geçenlerde Uyuşturucu Komisyonunun raporu çok kalın ve detaylı bir şekilde sizlerin oylarıyla geçti. Ben dilerdim ki bu ilgili Komisyon, Sağlık, Aile, Çalışma Komisyonu o raporu alsın, incelesin. İncelediği zaman da Türkiye'de bu sorunun bir bütünsellik içerisinde çözülmesi gerektiğini, sosyoekonomik bütünlüğüyle, eğitim sorunuyla, rehabilitasyon ve tedavi sorunuyla bir bütün olduğunu görerek getirmesi gerekirdi ama ne yazık ki, olumlu bir adım olmasına rağmen yetersiz bir adım olarak önümüze geldi ve bu yasaya evet diyeceğiz değerli arkadaşlarım.

Şimdi, demin saydığım koşulları iyileştirmediğiniz takdirde, bu koşulları her çocuğumuza eşit şartlarda sunamadığınız takdirde, bölgelerarası eşitsizlikleri ortadan kaldırmadığınız takdirde şurada aldığınız tedbirler tek başına bir şey ifade etmez. Bu sefer uçucu maddelerin de yasal olmayan yollardan satışı, yasal olmayan yollardan arzı ortaya gelecektir. Bakın, sokakta yaşayan çocukların ortak özelliği yedi yaşından on sekiz, on dokuz yaşına kadar uzanıyor. Şimdi düşünün, birinci merhalede uçucu kullanan çocuk ikinci aşamada, ergin olduğu zaman da bir başka bağımlı maddeye tutkun oluyor. Bu çocuklar sokakta da arkadaşlar... Bu uçucu maddeyi kardeş-ağabey ilişkisi içerisinde bulunan insanlar alamaz mı? Gayet rahat alır.

Şimdi, çocuk işçi çalıştırma olanağını yasal engellerle siz ortadan kaldıramazsanız, hâlen bugüne kadar imzalanmış sözleşmeleri yaşama geçirmek için çaba göstermezseniz sonuç... Beklenen, istenen sonucu doğurmakta hepimiz beklentilerimizin hayalle karşılaştığını görürüz.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye'de risk altında yaşayan 9 milyon 300 bin çocuk yoksulluk içinde yaşıyor. Korunmaya muhtaç çocuk sayısı 700 bin.

Peki, aileden sorumlu Devlet Bakanlığının çocuk yetiştirme yurtlarındaki işte, kimsesiz çocukları, yetişkinleri -on sekiz yaşına kadar olan- barındırdığı yurtlarındaki çocuk sayısına baktığınız zaman da 10 bini bulmuyor arkadaşlar.

Beden Terbiyesi Gençlik Spor İl Müdürlüğü ayrı gençlik merkezleri kuruyor, Sosyal Hizmetler Müdürlüğü ayrı gençlik merkezleri kurarak sorunu çözmeye çalışıyor, belediyeler ayrı gençlik merkezleri kuruyor ve ortaya acayip bir kaynak israfı, acayip bir disiplinsizlik, acayip bir ortak dille konuşamama alışkanlığı yerleşiyor. Önce bunların belli bir merkezden koordinesini sağlayacak yapısal oluşumu gerçekleştirmek zorundayız. Bunu yapmadığımız takdirde, her önüne gelen "Sokak çocuklarına sahip çıkıyorum." anlayışı içerisinde rehabilitasyon merkezi kurar. Mesela Gaziantep'te kurulu, bir hayırseverin rehabilitasyon merkezi var. 3 trilyona ihale edilmiş, arkadaşlar, 11 çocuğa bakıyor. İhale edilen kişiye baktım, bünyesinde psikoloğu yok. E, şimdi bunlar denetim altına alınmazsa, Gaziantep'teki Büyükşehir Belediye Başkanı "Sokak çocuklarına sahip çıkıyorum, işte rehabilitasyon merkezi kurdum." deyip kamuoyunu aldatırsa ve 11 çocuğa bakmakla övünürse bunun sonucu parlak olmaz değerli arkadaşlarım.

O nedenle her gün ortalama 107 çocuğun öldüğü ve aile içi şiddetin yoğun olarak yaşandığı ülkemizde alınması gereken sosyoekonomik tedbirler bütünü vardır değerli arkadaşlarım. Sadece İstanbul'da 2.500-3 bin sokak çocuğu yaşıyor. Tüm Türkiye'de kimi rakamlara göre 6.500, kimi rakamlara göre 8.500 dolayında sokak çocuğu yaşamaktadır. Bunları biz sosyoekonomik tedbirlerle çözeceğimiz kadar, ilgili kurumlar, Millî Eğitim, Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor, aileden sorumlu Devlet Bakanlığı, bunlar bir bütünsellik içerisinde koordine olmak zorundadırlar.

Ayrıca, Türkiye'de en çok dikkat çeken nokta, bizim ulusal uyuşturucu strateji ve politikamız maalesef yok. Bugüne kadar verilen görevler tamamen özendirici biçimde, yapılmış olmak için yapılmış ve maalesef, değerli arkadaşlarım, 2003 yılından beri Türkiye'de okullarda "saha çalışması" dediğimiz çalışma yapılmıyor. Yani okullarımızda durum nedir, hangi tedbirleri almamız lazım diye Millî Eğitim Bakanlığı... Şu anda görevden ayrılan, bir başka arkadaşına devreden Millî Eğitim Bakanı millî eğitimde yaptığı çalışmalarla övüneceğine, çocuklarımızın eğitim olanağının neden artırılmadığını, çocuklarımızı suça iten bu tür alışkanlıklardan neden koruyamadığının cevabını vermek zorundadır değerli arkadaşlarım.

Önleyici tedbirler bugüne dek yapılmamıştır. Okullardaki rehber öğretmen sayısı yetersizdir ve maalesef bu program dâhilinde çalışmamak ve kurumlar arası iş birliğinin yetersizliği, bizi bugün bu sorunun başında kara kara düşünmeye mecbur etmiştir değerli arkadaşlarım.

Bakın, AMATEM yirmi yerde var, çok etkin bir kuruluş ama -demin Sayın Bakana da sordum- kadrosu, yeterli psikiyatru, yeterli sosyal hizmet uzmanı bulunmadığı için yetersiz. Yatak sayısı üç yüz elli-dört yüz adetle tüm Türkiye'de sayılabilecek şekilde.

Onun için değerli arkadaşlarım, bugün bu sorunları bütünsellik içerisinde tartışmanın önünü bu yasayla açacağımız inancındayım.

Bakın, Sağlık Bakanlığı Bağımlılığı Önleme ve Tedavi Koordinasyon Kurulu var. Onun kadrosuna baktığınız zaman da kadrosunda yeterli elemanı bulmakta zorlanıyorsunuz değerli arkadaşlarım. O nedenle eğitimse bu işin temeli, yoksul aile çocuklarımızın eğitimini sağlayacak okulları açmak zorundayız. Bunlar nedir? Bunlar yatılı bölge okullarıdır, pansiyon destekli ilköğretim okullarıdır, yatılı meslek okullarıdır ve yoksul insanlara eğitim olanağını devletin sağlama görevi vardır. Biz bunları büyük ölçüde gerçekleştirmezsek, maalesef bunları suç işleyen bir mekanizma olarak görürüz.

Ayrıca bir konuşmacı dedi ki: "Sivil toplum örgütleri çok önemli." Evet, önemli. Umut Çocukları Derneği diye İstanbul'da bir dernek var. Bu, çok güzel işler yapıyor. Değerli arkadaşlar, bunlara Valiliğin tahsis ettiği arazi, mart ayı içerisinde, 562 milyon TL ceza kesilerek elinden alınmak istendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YAŞAR AĞYÜZ (Devamla) – Şimdi, bu konuda size destek olan STK'yı desteklemek zorunda mısınız, yoksa Valilik olarak veya Bakanlık olarak engellemek durumunda mısınız? Bugün gerek yoksullarda gerek kızlarımızda eğitimi özendiren Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneğinin başına geleni de hep beraber biliyoruz. Yani sizin desteklemeniz gereken STK bunlar değil, siz Deniz Feneri gibi dernekleri desteklemeye alışmışsınız. Onlar vurgunu vuracak yurt içinde ve yurt dışında ve her türlü istismarı yapacak, siz onlara göz yumacaksınız. Türkiye'nin çağdaşlaşmasına, ilerlemesine, eğitilmesine destek olan dernekler maalesef dünyanızda yok! Dünyanızda olmadığı gibi Millî Eğitim Bakanınız da yok, umarım bundan sonra olur.

Yasa hayırlı olsun, inşallah toplumumuza hayırlı olur.
Hepinize saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ağyüz.

Gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahıslar adına ilk söz Adana Milletvekili Necdet Ünüvar'a aittir.

Sayın Ünüvar?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Konuşmayacak.

BAŞKAN – Tamam.

Başka konuşmak isteyen var mı?

KAMER GENÇ (Tunceli) – Ben varım.

BAŞKAN – Sayın Genç, buyurun.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 89 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

Tabii, biraz önce yaptığım konuşmada da belirttiğim üzere, ben bu kanunun bir an önce çıkmasını isteyen milletvekillerinden birisiyim. Hakikaten Türkiye'de çocuk sağlığının korunması, bırakın yalnız çocukları büyüklerin de sağlıklarının korunması, insanların maddeye bağımlı olmaması, insanların sağlıklı yaşaması için devlet gerekli her türlü tedbiri almak zorundadır. Ancak birbirimizi kandırmamız lazım. Şimdi, devletin her türlü sağlık tedbiri alabilmesi için devletin bazı şeyleri, devleti yöneten kişilerin bazı şeyleri samimi benimsemesi lazım, yani özüyle sözü bir olması lazım.

Şimdi, şurada, bakın, bugün bir gazetenin işte başlığı: “Bu kafa değişmez. Engelli memuru sürdürdüler yerine türbanlıyı getirdiler.”, “Şort giyen voleybol takımını kapattılar.” Ondan sonra, Ağrı Valisi diyor ki: “Kız ve erkek öğrencilerin okuma yerlerini ayırılım, bunlar bir arada yaşamıyor.”

Şimdi, değerli milletvekilleri, bir devleti yöneten kadro, evvela, açıkça, her olay karşısında kendi tavrını belirlemelidir; kendisi başka düşünüyor, alt kademedekiler başka düşünüyor ise kendi düşüncesine uygun bir kadro oluşturması lazım. Yani ben şu gömleği çıkardım. O gömleği niye çıkardın? Kirlenmiş miydi çıkardın yoksa kirlenmemiş miydi çıkardın? Şimdi, yeni bir düzenleme yaptınız, aynı gömleği tekrar giydiniz. O gömlek nerede temizlendi, nerede kirliliği giderildi? Tabii, bunu zaman içinde göreceğiz.

Şimdi, çok önemli bir kanun görüşülüyor burada. Mesela ben karar yeter sayısı istemiyorum ama yani siz de iktidar partisi olarak -340 milletvekiliniz var- gelin, burada hep beraber bu kanunu çıkaralım. Yani hem siyasi iktidar olacaksınız hem de Meclise gelmeyeceksiniz. Daha dün, işte, bakanlarınız... İşte, bakın, bomboş sıralar. Bu Parlamento kurulduğu günden beri böyle bir hükümet görülmemiştir. Böyle, Parlamenta saygısız bir hükümet görülmemiştir. Yani, en azından üç beş tane bakan buraya gelir, oturur. Burada soru soruyor arkadaşlarımız, Hükümet sırasında oturan bakan diyor ki: “Öteki bakanlar dinliyor, cevap verecek.” Böyle bir şey yok. Bu Parlamenta bir saygınlığı olması lazım, bir kişiliği olması lazım. Şimdi, bunu da, bu kişiliği, bu saygınlığı sağlayacak da iktidar grubudur. İktidar grubunun bakanları bir siygaya çekmesi lazım ama bu kadar korku içine sinen bir iktidar grubu milletvekillerinin bu ülkeye hiç faydalı bir hizmet yapacaklarına da inanmıyorum. İşte, bugün, bütün bakanlarımız yurt dışında yani çiçeği burnunda -herhâlde dört beş tane- bakanlar hem de özel Ata uçaklarıyla seyahat ediyorlar, sanki Türk Hava Yollarıyla gitseler değerlerinden bir şey kaybederler, özel uçaklarla gidiyorlar. Sayın milletvekilleri, bu memleket bu kadar zengin mi? Yani, şimdi, burada bu kanunu getiriyoruz ama bu kanunu... İnsanların işlediği suçlar neden kaynaklanıyor? Fakirlikten, yoksulluktan kaynaklanıyor, eğitimsizlikten kaynaklanıyor. Evvela bir toplumun sağlıklı bir hâlde olabilmesi için, suç işlemez bir statüde olabilmesi için, suç işleyemez bir ruh hâleti içinde olabilmesi için o toplumun sağlıklı bir eğitim alması lazım. O toplumda refah olması lazım. O toplumda ekonomik refah olması lazım. Ee şimdi, devleti yöneten kişiler, ekonomisi iflas etmiş bir hükümetin başkanı, başkanları ve üyeleri parlamenta gelmezler. Ondan sonra, en lüks hayatın içinde yaşarlar, sonra da bu tip kanunlar getirirler. Aç insanları eğitemezsiniz arkadaşlar. Aç insanları, yoksulluk içinde olan insanları eğitemezsiniz.

İşte, ben Tunceli'ye gidiyorum, inanmanızı istiyorum, yani bir köye gidip gelemiyorsunuz. Köy yollarının -mümkün değil- hepsi kapalı, çamur. Bırakın, doğru dürüst stabilize yol yok. Biz burada söylüyoruz. Bir bakan çıkıyor... Bizim orada çamaşır makinesi, buzdolabı dağıttılar. İşte, gazeteler yazdı: “Yahu, su olmayan köye nasıl bulaşık makinesini veriyorsunuz?” dediler. Bakan denilecek bir kişi

Türkiye’de yaşamıyormuş gibi “Efendim, Türkiye’de yolu ve suyu olmayan köy yok.” Gel gidelim, görelim, sen bu Türkiye’den bu kadar habersiz misin kardeşim?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

KAMER GENÇ (Devamla) - Yok böyle...Yani benim bölgede en azından, maalesef yol yok yani bugüne kadar belki yüzde 5 seviyesinde köy yolları asfaltlı, öteki stabilize dahi yok. Tabii, Hükümeti idare edenler oralara gitmiyorlar ki, oraya bürokratları gönderiyorlar. O bürokratlar da oraya giden paraları maalesef doğru dürüst... Doğru mu sarf ediliyor, ihaleyi alan kişiler kimler? Hele özellikle bu son yöneticiler zamanında Tunceli’ye giden paraları, yani ihaleleri Tuncelili müteahhitlere de vermiyorlar, dışarıdan da müteahhit getiriyorlar. Yani düşünebiliyor musunuz! Niye getiriyor? Çünkü kendisiyle yakın ilişki içinde, çünkü kendisiyle onların daha birtakım menfaat birliklerini sağlayacak bir şey. Yani Türkiye bu durumda. Biz, bunları burada boşuna söylemiyoruz. İçimiz yanıyor. Yani bu ülkemizin, ilimizin içinde bulunduğu bu ekonomik sıkıntıyı, bu yoksulluğu, bu sıkıntıları burada dile getiriyoruz ama maalesef sağır bir Hükümet, sağır bir iktidar grubu var.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Genç.

Soru-cevap işlemine başlıyoruz efendim.

İlk soru Sayın Özdemir’in.

Buyurun efendim.

HASAN ÖZDEMİR (Gaziantep) – Sayın Başkan, Sayın Bakana soruyorum: Bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de uyuşturucu tüketimi, uyuşturucu kullanımı büyük bir hızla artmaktadır. Maalesef, Sayın Bakanın da bildiği gibi, tedavi konusundaki AMATEM’ler birkaç büyük şehirde. Bunların birçoğunu uyuşturucu komisyonunda bizler de gezdik, kapasite olarak yeterli değildir. Bu suçların artmasına paralel olarak, bölge ili durumunda olan Van, Diyarbakır, Gaziantep, Samsun, Malatya, Konya, Bursa gibi büyük illerimizde acilen, tamamen, bütün imkânları da verilmiş durumda AMATEM’ler kurmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdemir.

Sayın Üçer...

ÖZDAL ÜÇER (Van) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben de Sayın Vekilimizin sorusunu soracaktım ama özellikle Van ve Hakkâri’yle ilgili şunu belirtmek istiyorum: Şehrin ortasında uyuşturucu maddesini çok rahatlıkla satabilen insanlara karşı güvenlik tedbirlerinin artırılması için neler yapılacaktır? Çünkü ilköğretim okulu öğrencileri düzeyinde kullanım artmış. Özellikle Sayın Vekilimin sorusunu da vurgulayarak, Van’da gönüllü hekimlerin oluşturduğu alkollü madde bağımlısı kişilerin tedavisine ilişkin birimler var ama bunlar mevcut yasal prosedür engellerinden dolayı çalışmalarını yürütemiyorlar, çok sayıda bağımlı mağdur durumda. Acil eylem planı uygulanabilir mi Van için?

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Doğru...

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakana sormak istiyorum: Uyuşturucu ile mücadelede en önemli konu koruyucu hekimliktir. Bu manada da diğer insanlara bulaştırılmaz ve ulaştırılmaz. Bilhassa ülkemizde son zamanlarda televizyonlarda, dizilerde, sinemalarda ve reklam filmlerinde yoğun bir şekilde bu konuyla ilgili bir dikkat söz konusu oluyor. Acaba, kaç tane televizyon kanalına veyahut diziye herhangi bir noktada bu manada uyarıcı bir konu olmuş mudur veyahut herhangi bir soruşturma yapılmış mıdır?

Diğer bir konu da insan sağlığının ve kötü alışkanlıklardan korunmasıyla ilgili olarak mecburi yayın yapılması gereken saatler vardır. Bu yayınlar da genellikle rating’i düşük zamanlarda yapılmaktadır. Rating’in normal olduğu uygun saatlerde bu konuyla ilgili çalışmalar yapılamaz mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Doğru.

Sayın Işık...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben de Sayın Bakana soruyorum: Teklifin ilgili maddesinde kanun kapsamına giren ürünlerin çocuklar tarafından kullanılabilme ihtimalinin varlığı hâlinde bu ürünlerin yetişkinlere de satılmayacağı ve verilemeyeceği hükmü yer almaktadır. Hangi yetişkinin evinde kaç çocuk olduğu ve bu çocukların hangilerinin uçucu madde kullanma ihtimali taşıdığı konusu uygulamada nasıl çözülecektir?

Özetle, eğer teklif yasalaşursa uygulanabilmesi konusundaki tedbir, görüş ve değerlendirmelerinizi alabilir miyiz? Bu konuda Bakanlığımızca yapılmış bir projeksiyon çalışması bulunmakta mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Işık.

Sayın Aydoğan...

ERGÜN AYDOĞAN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, çocuklarımızı ve geleceğimizi ilgilendiren böyle bir yasa görüşülürken aileden sorumlu Bakanın da burada olması gerektiğini düşünüyorum.

Son zamanlarda uyuşturucu satışlarının okullara kadar indiği bilinmektedir, çocukları korumak her geçen gün zorlaşmaktadır. Bunları önlemenin yolu, okullarımızın şartlarının iyileştirilmesi, sosyal ve sportif faaliyetlerin çoğaltılması, çocuklarımızın okulda güvenle zaman geçirebileceği koşulların yaratılmasıdır. Bu anlamda, okullarda çocuklarımızı korumakla ilgili ne tür tedbirlerimiz var?

Yine, yatılı bölge okullarının çoğaltılması ve gençlere sahip çıkılması adına çalışmalar hangi noktadır?

Bir de biraz önce yeşil kartla ilgili açıklamanızda değindiniz, bugün ailede asgari ücretle bir kişi çalışıyorsa, aile yoksul bile olsa yeşil kart verilmemektedir. Bu da yoksul ailelerin sağlık giderlerini ciddi anlamda zorlamaktadır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Ağyüz...

YAŞAR AĞYÜZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, madde bağımlılığı tedavi merkezlerinde çalışan psikiyatri uzmanı sayısını neden artırmıyorsunuz? Madde bağımlılığı tedavisine ayrılan yatak sayısı, Sağlık Bakanlığı verilerine göre 449. Bu çok küçük bir sayı değil mi?

Ayrıca, diğer milletvekili arkadaşım gibi, bugün, aile, çocuk ve toplum için önemli bir yasa görüşülüyor ama maalesef, aileden sorumlu Devlet Bakanı ve Millî Eğitim Bakanı neden yok?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Paksoy...

MEHMET AKİF PAKSOY (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, İktidarınız döneminde, enerji içeceklerinin ülkemize yurt dışından bol miktarda getirilmeye başlandığını görüyoruz. Enerji içeceklerinin kafein oranlarının yüksek olduğu ve bağımlılık yaptığı söyleniyor. Bu konudaki düşüncelerinizi açıklar mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Sakık...

SIRRI SAKIK (Muş) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Ben, biraz önce Sayın Bakanımıza sormuştum ama sorumun tam cevabını almadım. Her yerde, Sayın Başbakan "Hukuk, hürriyet, adalet." derken ama bölgenin bir tarafında Kürt çocuklarına uygulanan o zalimane politikaları hukukun neresine sığdıracağız, adaletin neresine sığdıracağız? Daha, yakın bir tarihte Yasin Hayal, bir yere bomba attığı için üç yıl altı ay ceza aldı ama Kürt çocuklarının elinde taş izleri olduğu için yirmi üç yıl ceza aldılar. Bu hukuk, adalet nerede? Onu Sayın Bakanıma sormak istiyorum ve tekrar şunu sormak istiyorum: Bir yasal düzenleme Hükûmet olarak yapmak istiyor musunuz? Var mı böyle bir projeniz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Atılğan, son soru...

KÜRŞAT ATILGAN (Adana) – Sayın Bakan, madde bağımlılığı konusunda Türkiye’yi Avrupa Birliğiyle karşılaştırdığınız zaman istatistiki olarak aradaki fark nedir? Birinci sorum bu.

İkincisi ise AMATEM’lerle ilgili olacak. Yine aynı konuda AMATEM’lerle ilgili Avrupa Birliğiyle karşılaştırma yaptığımız zaman, Türkiye’deki -açık varsa- bu açığı kapamak için nasıl bir düzenleme yapmayı düşünüyorsunuz? Devlet imkânları yeterli değilse özel AMATEM’ler açılmasını teşvik etmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Bakan, sorular tamam, cevap verebilirsiniz.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Değerli Başkanım, milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyorum sorular için.

AMATEM’le ilgili sorular daha önce de soruldu. Aslında şunu özellikle ifade etmem gerekir ki -bazı arkadaşlar buna da çok haklı olarak temas ettiler- uyuşturucuyla veya -madde bağımlılığı demek belki daha doğru- madde bağımlılığıyla ilgili olarak yapılan çalışmalarını bir bütünlük içinde ele almamız lazım. Önce koruyucu tedbirler, daha sonra tedavi edici tedbirler, sonra rehabilitasyon ve sosyal adaptasyon. Sağlık Bakanlığının bu husustaki rolü ve görevi tedaviyle ilgili olan kısımdır. Bunu daha önce de ifade ettim, konuyla ilgili bakanlıklar olarak belli bir eylem planı hazırlamış durumdayız. Özellikle madde bağımlılığının çocuklarda ve gençlerde sık görüldüğü bazı illerimiz var. Bu illerimizde daha özel programlar yürütüyoruz. Aşağı yukarı üç sene önce Sayın Başbakanımızın talimatlarıyla bakanlıklar arası bir koordinasyon kurulu oluşturuldu.

Aslında AMATEM’ler üzerindeki yükün fazla olmasının önemli bir sebebi, hastalığın hastanede veya AMATEM gibi bir merkezde tedavi edilmesi aşamasından sonra çocuklarla ilgili rehabilitasyon veya sosyal adaptasyon konusundaki eksikliklerdir biraz da. Yani burada hastaneler, çocuk veya gençlerin veya benzeri bağımlılığı olan kişilerin uzun müddet tutulması gereken yerler değildir. Türkiye’de kapasiteler biraz da bundan dolayı sıkıntılı bir hâle geliyor. Yani, o, bizim “entoksikasyon” dediğimiz -tıpta böyle kullanılan- bir anlamda zehrin veya alışılmış olan maddenin vücuttan atılma dönemi ve o ilk psikiyatrik yaklaşım dönemi dışında bu kişilerin hastanelerde tutulmaları aslında gerekmiyor. Buna rağmen ismi zikredilen illerimizde, bizim bölge cazibe merkezleri dediğimiz işte, Van’da, Diyarbakır’da, Konya’da, Bursa’da -bu isimler zikredildi soruyu soran milletvekili arkadaşımız tarafından- yeni psikiyatri hastaneleri ve bunlarla birlikte bağımlılıkla ilgili tedavi merkezleri açmak üzere planlamalarımızı yapmış durumdayız. Çok özel projeler de oluşturduk, bu hususta çalışarak. Bu şehirlerimizde bu merkezleri açacağız -bir kısmında açtık, bir kısmında açacağız- ve gerek AMATEM’ler gerekse bu şekilde tedavisi gereken, yatarak tedavisi gereken hastalarla ilgili kapasitemizi -daha önce de bir soruya cevaben söylemiştim- birkaç misline ulaştırmış durumdayız.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, soru-cevap süresi doldu, devam edecek misiniz?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Ben daha yeni başladım efendim.

BAŞKAN – Yedi dakika kullandılar efendim. Ben serbest bıraktım nasıl olsa rahat sorarlar diye.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Yani “Sorularla bitti.” diyorsunuz.

BAŞKAN – On dakika efendim.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sizin takdirinize Sayın Başkanım. Eğer “Doldu.” dersanız yazılı olarak... Müsaade ederseniz iki dakikada cevaplayabilirim.

BAŞKAN – Hayır, ben size soruyorum efendim.

KÜRŞAT ATILGAN (Adana) – Cevap alalım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin efendim.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bu televizyonlarda yayın yapılmasıyla ilgili olarak sigara kanununu yaptığımız zaman yüce Meclisimiz bize çok güzel bir imkân vermiş oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bakanların sesini kesme günü herhâlde!

BAŞKAN – Efendim, bizimle ilgili değil bu, yani kürsüyle ilgili değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yazılı cevap versin Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Takdir Sayın Bakanın.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Tütün ürünleri ve sağlığa zararlı diğer alışkanlıkların zararları konusunda en az otuz dakikası akşam saatlerinde 17.00’yle 22.00 arasında olmak üzere 08.00-22.00 saatleri arasında televizyonların yayın yapma mecburiyeti var. Bunu bu şekilde uygulayınca bir televizyona veya radyoya doksan dakika düşüyor. Bu çok önemli bir zaman. Bunu kullanıyoruz, bundan sonra da efektif bir biçimde kullanmaya devam edeceğiz.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Pek uygulanmıyor Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Uygulandı efendim. Takibini de yaptık, belki aksayan televizyonlar vardır, haklısınız, takibini bundan sonra da yapacağız.

Bu yeşil kartla ilgili olarak bir milletvekilimiz “asgari ücretli bir aile yerine göre yeşil kart alamıyor.” dedi. Asgari ücretli bir aile sigortalıdır normalde, sigortasıyla bu hizmetten faydalanabilir. Asgari ücretteki rakamlarla yeşil kartın ilişkilendirilmesi aslında kazançla alakalı bir şey. Yoksa asgari ücretli olan bir kişi sigortadan da tabii ki istifade edebilmektedir.

Enerji içecekleriyle ilgili kafein oranları Tarım Bakanlığımız tarafından Avrupa Birliği normlarına göre belirlenmiş durumdadır. Bu meseleyi ben sizin bu sorunuza binaen bir kere daha değerlendirip gözden geçireceğim.

Kürt çocuklarına uygulanan bir zalimane politika falan yoktur ülkede. Bizim nazarımızda her çocuk kıymetlidir, her insan kıymetlidir. Kökeni ne olursa olsun Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan herkes, hatta bu ülkede misafir olarak bulunan herkes çok kıymetlidir. İnsan kutsaldır bizim nazarımızda, bizim anlayışımızda. Bütün meselelere olduğu gibi bu meseleye de böyle yaklaştığımızın bilinmesi lazım.

Siz yasal değişikliklerden bahsediyorsunuz. Bu konu tabii benim uzmanlık alanım içinde değil doğrusu ama şunu da ısrarla ifade etmek istiyorum: Bir taraftan bunu talep ederken -bu, haklı bir talep de olabilir, değerlendirilebilir- bu yavrularımızı, bu çocuklarımızı bu ortama sürükleyenleri mutlaka bu Meclis çatısı altında dile getirmemiz lazım. On iki yaşında, on dört yaşında bir çocuk kendi başına taşı falan eline alıp polise taş atmaz. Kim bunu yapıyorsa bu ülkede bunları konuşmak lazım Meclis çatısı altında. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SIRRI SAKIK (Muş) – Sayın Bakan, Başbakan diyor ya “velev ki öyledir.”

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Bakınız, siz lütfen... “Velev ki” falan demeyelim, ikisini birlikte konuşalım, biz de o zaman kimin samimi olduğunu kimin samimi olmadığını yüce Meclisle birlikte millete göstermiş olalım.

SIRRI SAKIK (Muş) – O çocuklara niye yirmi üç yıl...

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – İkisini beraber konuşalım lütfen.

SIRRI SAKIK (Muş) – Hodri meydan!

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

Madde üzerinde iki adet önerge vardır.

Önergeleri önce geliş sırasına göre okutacağım, sonra aykırılıklarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 89 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde geçen “tiksindirici” ibarelerinin “hoş olmayan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tekin Bingöl	Hulusi Güvel	Şevket Köse
Ankara	Adana	Adıyaman
Prof. Dr. Sacid Yıldız	Yaşar Tüzün	Akif Ekici
İstanbul	Bilecik	Gaziantep

Ergün Aydoğan Algan Hacaloğlu
Balıkesir İstanbul

BAŞKAN – Evet, şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 89 sıra sayılı Kanun Teklifinin 2 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

R. Kerim Özkan Canan Arıtman Hulusi Güvel
Burdur İzmir Adana
Şevket Köse Sacid Yıldız
Adıyaman İstanbul

“Yetişkinlere satış işlemi kimlik ibrazı ile belgelendirilerek yapılır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Trabzon) –
Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Katılmıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Önerge sahibi olarak konuşacaklar mı efendim, gerekçeyi mi okutalım?

SACİD YILDIZ (İstanbul) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum efendim:

Gerekçe:

Yetişkinler tarafından satın alınan madde kapsamındaki ürünlerin kötüye kullanım amaçlı olarak çocuklara ulaştırılmasının önlenmesi için yetişkin alıcıların denetimi ve takibini sağlamak amacıyla bu düzenleme yapılmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 89 Sıra Sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde geçen “tikindirici” ibarelerinin “hoş olmayan” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sacid Yıldız (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Trabzon) – Uygun görüşle takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

SAĞLIK BAKANI RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Katılıyoruz Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutacağız, konuşacak mısınız?

SACİD YILDIZ (İstanbul) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Madde, teklifte yer aldığı biçimde uygulandığında mesleği gereği bu ürünleri kullanmak zorunda olan ve ürünlerin imalinde çalışan herkes, her gün bu tikindirici kokuya maruz kalacaklardır. Bu nedenle tikindirici koku ile hoş olmayan koku arasındaki ayrımın iyi yapılması gerekmektedir. Yapılacak bir düzenleme ile bu iş kollarında çalışanların, çalıştıkları yerlerde yeme-içme gibi eylemlerde buldukları dikkate alınarak, ortamlarının göz önünde bulundurularak, rahat çalışmalarının sağlanması yerinde görülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Maddenin oylamasında karar yeter sayısı istiyorum.

BAŞKAN – Maddenin oylamasında karar yeter sayısı istiyorsunuz.

2'nci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum ve karar yeter sayısı arayacağım: Maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

On dakika ara veriyorum efendim.

Kapanma Saati : 18.32

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Eyyüp Cenap GÜLPINAR

KÂTİP ÜYELER : Fatoş GÜRKAN (Adana), Murat ÖZKAN (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 87'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

89 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet buradalar.

2'nci maddenin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi maddeyi yeniden oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

2'nci maddeyi değişiklik önergesi doğrultusunda kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı vardır, madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum efendim:

Ceza hükümleri

MADDE 3- (1) 2 nci maddenin birinci fıkrasındaki yükümlülüğe aykırı hareket eden kişi, Türk Ceza Kanununun "Sağlık için tehlikeli madde temini" başlıklı 194 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılır.

(2) 2 nci maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak bu Kanun kapsamına giren ürünlerin üretildiği veya kullanıldığı yerlerde her ne sıfatla olursa olsun çocuk çalıştıranlara, her bir çocukla ilgili olarak beşyüz Türk Lirası idari para cezası verilir.

(3) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı olarak bu Kanun kapsamına giren ürünleri ihtiva eden yapıstırıcı kırtasiye malzemelerini eğitim ve öğretim faaliyetinde kullanılmasına izin verenlere, yüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve bu kırtasiye malzemelerinin eğitim ve öğretim kurumunda kullanılması men edilir.

(4) 2 nci maddenin beşinci fıkrasındaki sağlık tedbirlerini almayan kişiye bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

(5) 2 nci maddenin yedinci fıkrasındaki yükümlülüğe aykırı hareket edenlere, malın piyasa değerinin iki katı kadar idari para cezası verilir. Ancak, bu cezanın miktarı beşyüz Türk Lirasından az olamaz. Ayrıca, bu yükümlülüğe aykırı olarak ambalajlanan malların satışı men edilir.

(6) Bu madde hükümlerine göre idari para cezasına ve diğer tedbirlere karar vermeye, mahalli mülki amir yetkilidir.

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına ilk söz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ordu Milletvekili Rıdvan Yalçın.

Sayın Yalçın, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA RIDVAN YALÇIN (Ordu) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok değerli milletvekilleri, 89 sıra sayılı Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Meclis Grubu adına söz almış bulunuyorum. Öncelikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu önemli konuyu bir kanun teklifi olarak hem Meclis gündemine hem ülkemizin gündemine getiren Sayın Cevdet Erdöl Bey'e çok teşekkür ediyorum. Kendileri tütün

mamullerinin zararlarının önlenmesi bakımından hazırlanan yasada da önemli çabalar harcamıştı. Her ne kadar uygulama bakımından önemli eleştirilerimiz olsa da inşallah başarılı olur o Yasa'nın uygulaması diye temenni ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, milletvekillerimizin sorduğu birçok soruya Hükümet sırasında oturan sayın bakanlarımızın cevap vermediği, veremediği, bir kısmını özellikle Sayın Bakanımız, İçişleri Bakanının, aileden sorumlu Bakanın, Millî Eğitim Bakanının konusuna girmesi hasebiyle cevaplayamayacağını belirtti. Bu cevap, aslında bu önemli teklif görüşülürken en azından aileden sorumlu Devlet Bakanımızın, Millî Eğitim Bakanımızın, İçişleri Bakanımızın ve hatta spordan sorumlu Bakanımızın da Mecliste bulunarak bu yasayı takip etmesinin ne ölçüde önemli olduğunun bir göstergesiydi diye düşünüyorum.

Sayın milletvekilleri, bir diğer üzüntümüz, bu konu keşke gündemin daha boş olduğu bir zamanda konuşulabilseydi ama maalesef, ülkemiz vahşice katledilen 44 insanımızın dramını konuşurken, bu acımız henüz çok tazeyken gündeme gelmiş olması, bu önemli teklif için ayrı bir talihsizliktir diye düşünüyorum.

Ve değerli arkadaşlarım, çocukları konuşurken, çocukların uyuşturucu, uçucu maddelerin zararlarından korunmasını konuşurken, 44 insanımızın vahşice katlinin içerisinde de bir çocuk sanığın, on dört yaşında bir çocuk zanlının bulunması ve tutuklanmış olması çok ilginç ve garip bir rastlantıdır diye düşünüyorum.

Bir önemli husus daha var daha önce gündeme getirilmemiş olan. Sayın Bakanım, bu olayda zannediyorum 70 çocuk öksüz kalmış bulunuyor. Umarım, devletimiz bu olayda öksüz kalmış 70 çocuğumuzun da burada konuştuğumuz kanunda bahsedilen mahzurları yaşamadan hayatının idamesinde devletimiz gereğini yapar diye ümidimi muhafaza ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, üzerinde konuştuğum 3'üncü madde teklifin ceza hükümlerine ilişkindir. Maddeye göre, 2'nci maddede belirtilen kontrol hükümlerine getirilen müeyyideler düzenlenmektedir. Buna göre, kanun kapsamına giren ürünleri satanlar, bu ürünlerin üretildiği ve kullanıldığı yerde çocukları çalıştıranlar, bu kanun kapsamındaki ürünleri ihtiva eden malzemelerin eğitim-öğretim kurumlarında kullanılmasına izin verenler ile bu kanun kapsamındaki ürünlerin üretildiği ve kullanıldığı yerlerde sağlık tedbirleri almayanlar ile kanun kapsamındaki ürünlere getirilen ambalaj standartlarına uymayanlara getirilen birtakım cezalar öngörülmektedir.

Sayın milletvekilleri, böyle bir konunun yasalaşması ve müeyyideye bağlanması, yaptırıma bağlanması elbette önemlidir, ancak hukuki bakımdan değerlendirilirse, getirilen yaptırımların caydırıcılıktan uzak olduğu özellikle vurgulanmalıdır.

Biraz önce Komisyon Başkanımıza da ifade ettim, değerli arkadaşlarım, uçucu madde kullanmak suç mudur? Bu konuda, bir avukat olmama rağmen, bilgi sahibi de değilim. Burada bir yasal boşluk olduğunu düşünmekteyim. Bu konuya da Meclisin dikkatini çekmek istiyorum.

Yine, bir hukuki tartışma yaratmak adına şunu ifade etmek isterim: Bu maddelere ilişkin yasaklara aykırı davranışlar, bu maddenin kullanılması sonucu ortaya çıkan sonuçlardan sorumlu tutulabilmeli midir?

Değerli arkadaşlarım, buna şöyle örnek vereyim size: Satılmasının yasak olduğunu bile bile bir satıcı bu maddelerden çocuklara satmış ise ve bu çocuk kendisine ya da kendisi dışındaki insanlara zarar vermişse, acaba bu suçlardan satan da sorumlu olmalı mıdır? Böyle bir illiyet bağı kurulması hukuki olarak gündeme gelmeli midir? Bu konunun da bundan sonraki Meclis çalışmalarında mutlaka dikkate alınması gerektiğini düşünmekteyim.

Değerli arkadaşlarım, bu teklif önemli bir aşamadır, ancak önceki konuşmacılar da sıklıkla ifade etti, bu tür sorunların yalnızca yasak getirmeye ve yaptırım uygulamayla çözülemediği bilinmektedir. Bugün, zaman zaman da basına yansıdığı üzere, ne yazık ki, okul önlerinde ekmek arası uyuşturucu satılan bir ülkede yaşamaktayız. Böyle bir gerçeklik varken, bu kanunu konuşmayı belki biraz fantezi olarak tanımlamak gerekir.

Ülkemiz, özellikle bu İktidar döneminde uyuşturucu ticareti bakımından transit ülke hâline gelmiştir. Canlarımızı yakan terörün en büyük finans kaynağının da uyuşturucu ticareti olduğunu düşündüğümüzde bu kanun belki bir günah çıkarma anlamından öteye anlam ifade etmemektedir.

Sayın milletvekilleri, çocuklarımızın korunması kulağa çok hoş gelen bir kavram. Onun için, bu kanun görüşmelerinde de yaşandığı üzere, her konuşmacı benim gibi Sayın Cevdet Erdöl'e teşekkür ederek konuşmasına başladı. Mecliste grubu olan bütün partilerin de konuya en azından bu samimiyetle yaklaştığını tespit ettim. Fakat bu kavramı kullanmak bu konudaki samimiyetin ifadesi anlamına gelmiyor. Devletimiz birçok farklı organıyla bu konuya sahip çıkmalı. Bu konunun ailelere düşen ödevleri var,

medyaya düşen ödevleri var. Önemli sorumluluk alanlarının iç içe geçtiği bir alan bu. Bu konuda yeterli bir eş güdümün varlığı bana göre çok tartışmaya açık bir konudur.

Değerli arkadaşlarım, onun için, bu koruma, çocukları koruma duygusu yalnızca yasa yapmayla değil, bir anlayış geliştirilmesiyle, bir anlayış birliğiyle ancak mümkün olabiliyor.

Birçok çocuğumuz -defalarca ifade edildi- sokaklarda yaşıyor. Barınma, beslenme ve insanca yaşama olanaklarından mahrum olarak yaşıyorlar. Bu çocukların birçoğu madde bağımlısı olarak gruplar hâlinde dolaşıyor ve değerli arkadaşlarım, avukatlık yaptığım dönemden de örnek vermem gerekirse, ne yazık ki, bu çocuklar kendi aralarında birbirlerine karşı cinsel suçlar işliyorlar. Mafya gruplarının ve terör örgütlerinin ne yazık ki, birer tetikçisi olma potansiyelini taşıyorlar.

Çok yeni zamanlarda, temsil etmekten onur duyduğum Ordu ilinde de sokakta yaşayan iki çocuğumuzdan biri diğerinin boğazını kesmek suretiyle ölümüne neden olmuştur ve ne yazık ki, değerli arkadaşlarım, Ordu'da sayısı az da olsa madde bağımlısı olan bu çocuklar içerisinde bir kız çocuğumuz da bulunmaktadır ve ne yazık ki, devlet gücümüz bu durumlara karşı etkili olamıyor. Bu çocukları sokaktan kurtarmak yerine bahanelerin arkasına saklanmak tercih ediliyor.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanımız da konuşmasında ifade etti; polisler taş atılan çocukların da burada ifade edilmesi gerektiğini, kimlerin buna sebep olduğunu ifade etti.

Sayın Bakanım, bunu kınadınız ama esas kınanması gereken bu çocukların ailelerini belki bu işe mecbur edenlere karşı yaptırımda bulunamayan devlet midir acaba? Bunun sorumlusu kimdir? Bu çocuklarımızı sokaktan kurtarması gereken, terör örgütünün himayesinden kurtarması gereken ve belki bu çocuklarımızı koruma tedbirleriyle güçlendirmesi gereken sorumluluk makamındaki biri olarak bu kınama anlayışınızı da kınadığımı ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, devletimiz, birçok konuda olduğu gibi bu konuda da getirdiğimiz eleştirilere, sokak çocuklarının, madde bağımlısı olan çocukları yurtlara alındığını fakat yurtlardan kaçtıklarını ifade ederek bir savunma getiriyorlar. Bunun doğru olduğunu ben de görüyorum. Bu çocuklar sokakta büyüdüğü, yetiştiği için bir disiplin altında yaşamayı çok kabullenemiyorlar. İşte, burada, çok önemli bir yasal boşluğun olduğunu özellikle ifade etmem gerekir. Eğer bu çocuklarımızın madde bağımlısı olarak tıbbi anlamda da sağlık sorunları yaşadıkları tespit edilebilirse, tıpkı akıl hastası olan suçlulara karşı uygulanan hukuki yaptırımlar bakımından tedavileri bitene kadar bir sağlık kuruluşunda kalmaya yasal olarak zorlanabiliyorsa belki bu durumdaki çocuklarımız bakımından da benzer, paralel bir uygulama düşünülebilir diye düşünüyorum. Aksi hâlde, özellikle büyük şehirlerimizde, Ankara'da da ne yazık ki birçok çocuğumuz bizleri de sokakta rahat yürüyemez hâle getirmiş durumda. Geçenlerde Maltepe'den Meclise kadar yürümeyi arzu etmiştim. Mübalağasız söylüyorum, 3 ayrı gencimiz, kimi para istemek için kimi sigara istemek için tacizde bulundular.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yalçın, devam edin.

RİDVAN YALÇIN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Ne yazık ki cami kapılarında çok sayıda çocuğumuz dilenmeye mecbur edilmiş, mahkûm edilmiş ve bir cumhuriyetin başkentinde bile bu gibi durumlara karşılaşmak mümkün olabiliyor.

Değerli arkadaşlarım, sürem bitti. Daha fazla konuşacaklarım vardı aslında ama önemli bir kısmı önceki konuşmacılar tarafından ifade edildi. Ben, bu teklifin yasalaşması hâlinde bu alandaki önemli hukuk boşluğunun doldurulmuş olmayacağını... Ve bu yasayı hazırlayan özellikle Cevdet Bey'den rica ediyorum. İktidar dışındaki milletvekillerinin yasa teklifleri ne yazık ki bu kadar kolay Genel Kurula gelemiyor. Bu konuda diğer bakanlıklar ve kurumlarla irtibatlı olarak gerçek anlamda bir kapsayıcı kanuna ihtiyaç bulunduğunu, bu kanunun bu amaç için bir önsöz olabileceğini ifade ediyor, bu duygularla yasanın hayırlı olması dileğiyle saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yalçın.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sacid Yıldız.

Sayın Yıldız, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SACİD YILDIZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 89 sıra sayılı Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu'nun 3'üncü maddesi üzerinde, yani ceza hükümleri üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, uçucu madde kullanımı, 1950'lerden bu yana, dünyada, çocuklarda ve ergenlerde en yaygın görülen madde kullanımudur. Uçucu madde kullanımı daha çok azınlıklar, sosyoekonomik düzeyi düşük sınıflar ve parçalanmış aile çocuklarında göze çarpmaktadır. Uçucu maddeler ucuz olması, hızlı etki göstermesi ve kolay elde edilebilirliği nedeniyle çocuklar tarafından da yaygın bir şekilde kullanılmaktadır.

Evlere kullanılan temizlik ürünlerinde, plastiklerde, kırtasiye malzemelerinde hatta içeceklerde bile bulunan koku verici maddeler insan sağlığını olumsuz yönde etkilemektedir. Çünkü kokularda kullanılan kimyasalların yüzde 90'ı petrolden üretilen sentetik maddelerden oluşmaktadır. Bu nedenle, solunum yoluyla alındığında baş dönmesi, bulantı, koordinasyon bozukluğu, uyusukluk gibi belirtilere yol açmaktadır.

Ülkemizde bağımlılık yapan maddeler arasında tütün ve alkolden sonra en sık uçucu maddeler kullanılmaktadır ve ne yazık ki bu maddelerin imalinden satışına ve kullanımına kadar olan süreç için ülkemizde şimdiye kadar etkili herhangi bir kısıtlamaya gidilmemiştir. Onun için bu yasa teklifi çok önemlidir değerli arkadaşlar.

Bu maddelerin kullanımını engellemenin en iyi yolu, bu maddeleri cazip olmaktan çıkartmakla mümkündür. Çoğu uçucu maddenin kokusu özellikle çocuklara çok cazip gelmektedir. Uçucu madde kullanıcılarını caydırmak amacıyla deterjan, kırtasiye malzemeleri ve yapıştırıcılara ilave bir madde eklenerek, bunların hoş kokmaması amaçlanmalıdır. Özellikle kötü kokan ile hoş kokan arasındaki ayrımı iyi yapmak gerekmektedir. Çünkü insanlar, özellikle de çocuklar güzel koktuğu için değil, hoş koktuğu, hoşluk hissi verdiği için bu maddelere ilgi duymaktadırlar. Aksi takdirde bu maddelerin kötü yani tiksindirici kokması her gün mesleği gereği bu maddeleri kullananların ve tüm tüketicilerin de kötü kokan ürünleri kullanmak zorunda kalmalarına neden olacaktır. Ama bir önceki maddede bu "tikindirici" ifadesi "hoş olmayan koku" şeklinde değiştirildi, bu isabetli oldu değerli milletvekilleri.

Ayrıca sokakta yaşayan veya kimsesiz olan çocukları da devletin bakımı ve koruması altına almadığımız takdirde bu çocuklar da büyük tehlike altındadırlar. Sokaklardaki bu tehlikenin farkında bile olmayan çocuklar kolayca kandırılabilen, kısa sürede alkol ve madde bağımlısı hâline gelebilmektedirler. Benden evvelki -MHP'nin ve bizim grubun- konuşmacı arkadaşlar da söylediler. Sokakta yaşayan çocuklarda bu madde kullanımları yüzde 40'ları geçmektedir değerli arkadaşlar. Bu nedenle Cumhuriyet Halk Partisi olarak yeni parti programımızda korunmaya muhtaç çocukların koruma altına alınması ve çalışma yaşamı yerine eğitime yönlendirilmesine yönelik çalışmalara da öncelikli yer verilmiştir. Çünkü sokakta yaşayan çocuklar bağımlı hâle geldikten sonra kendilerine verdikleri zarardan öte, çevresindeki insanların güvenliklerini tehlikeye sokmakta ve huzursuz, tedirgin bir yaşamın oluşmasına yol açmaktadırlar. Bu durum güvensiz bir toplumun oluşmasına neden olmaktadır. Bu ortamın daha vahim boyutlara ulaşmaması için alınacak en acil ve etkili tedbir sokakta yaşayan çocuklara sahip çıkılması, görüşmekte olduğumuz bu yasa teklifiyle kalıcı önlemlerin alınması ve buna ciddi bir bütçe ayrılmasıyla mümkündür.

Değerli milletvekilleri, bu anlamda, biraz evvel MHP'den Rıdvan arkadaşımız da söyledi, 70 kişi sahipsiz kaldı bu katliam sonucunda. Bu katliamda ölenlere rahmet diliyorum, kalanlarına, yakınlarına başsağlığı diliyorum ama 70 çocuk sahipsiz, ortada kaldı. Bunlardan 35 tanesinin hem annesi hem babası yok, 20 tanesinin annesi yok, 15 tanesinin babası yok. Buradan aile ve kadından sorumlu yeni Devlet Bakanımıza seslenmek istiyorum: Lütfen bu çocuklara sahip çıkınız. Bu 70 çocuğa devletin sahip çıkması lazım, hem eğitimi hem barınması, her yönden sahip çıkılması lazım.

Bağımlılık büyük bir sorun ve ciddi bir hastalıktır. Bağımlıların sayısının azaltılması için öncelikle vatandaşlarımızın, özellikle de çocuklarımızın bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Uçucu ve uyuşturucu maddelerin ilk kullanım yaşı ilköğretime kadar düşmüştür ve ilk kullanılan maddeler arasında da esrar yer almaktadır.

Yapılan araştırmalar, kullanıcıların bu maddeleri nasıl elde ettikleri sorusuna ise genellikle grup içerisinde paylaşıldığı veya kendilerinden yaşça büyük bir başka kişi tarafından verildiğini ortaya koymuştur. Bu tür maddelerin bu kadar kolay elde edilebilmesi ve pazarlanabilmesi de oldukça düşündürücüdür. Açıķcası, bunun, kontrol mekanizmalarında bir eksiklik sonucu olduğunu düşünmekteyim. Gene bu yasada bunlar düzeltilecek kanaatindeyim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ölkemizde kayıt dışı istihdam oranı her geçen gün artmaktadır. Bunların büyük bir kısmını ise çocuklar oluşturmaktadır. Çocuk işçiler genellikle küçük atölyelerde, sağlıksız ortamlarda ve çok az ücretle çalıştırılmaktadırlar. Bu nedenle, yasa teklifinde öngörölen cezaların ne kadar caydırıcı olduğu tartışılması gereken bir konudur ama bir önergeyle bunlar da yükseltilecek kanısındayım. Ortak bir önerge verildi. Herhâlde bunlar da düzeltilecek.

Yine, yapılan araştırmalar, uçucu maddelerin kullanımında aile yapısı, anne-baba kontrolü, kardeşler arasında madde kullanımı ve ailenin maddi durumunun etkili olduğunu göstermektedir. Peki, burada, isminde "adalet" olan bir partinin iktidarı döneminde ölkede sağlık başta olmak üzere her şeyin adaletsiz dağılımının bir etkisi yok mudur ya da yapılan araştırmalarda, hayat kalitesi sıralamasında sonucu olmamızın?

Değerli milletvekilleri, OECD'nin yaptığı yaşam kalitesi araştırmasında, gelir dağılımındaki adaletsizlikte son sırada olduğumuz daha dünkü ve bugünkü basında yer aldı. Dün ve bugün, gelir dağılımında adaletsizlikte son sıradayız. 2010 yılında költür başkenti olacak bir şehir olan İstanbul'un, Mercer firması tarafından yapılan yaşam kalitesi araştırmasında, önceki araştırmaya göre 7 basamak birden düşerek 121'inci sıraya gerilemesi de geçtiğimiz günlerde yine basına yansıyan bir diğer üzücü durumdur. Yaşam kalitesi bakımından sonucu olmuş bir ölkede insanların mutlu, huzurlu olabilmelerinden söz edilebilir mi değerli arkadaşlar?

Araştırmalar göstermektedir ki ailenin maddi durumundan çok ölkenin maddi durumu insanları bu yola sevk etmektedir çünkü yalnızca gelir seviyesi düşük insanların çocukları değil, sosyoekonomik durumu çok iyi olan ailelerin çocukları da bu maddeleri kullanmaktadırlar. Ölkenin içinde bulunduğu işsizlik ve kriz ortamı büyük ölçüde insanları bu gibi maddeleri kullanmaya hatta intiharlara süröklemektedir. Bununla ilgili grup olarak biz Meclis Başkanlığına -daha geçenlerde, iki gün evvel okundu- araştırma önergesi verdik, bu ekonomik krizin sosyoekonomik boyutları, sosyal yapıda yaptığı bozukluk, psikolojik yapıda yaptığı bozukluk araştırılsın diye bir araştırma önergesi verdik, inşallah gündeme girer. Çünkü daha birkaç gün önce ölkemizde bir günde on bir intihar gerçekteşmiştir. Gene, Türk Psikiyatri Derneğinin yayınlarından görmekteyiz ki son zamanlarda antipsikotik, antidepressif ilaç kullanımları son derece artmıştır, 2006 yılına göre bu 2007-2008'de 1 katına yükselmiştir. Onlar kutu bazında bunları da yayınladılar. Demek ki bir psikolojik bozukluk oldu. Yani kriz psikolojik değildi ama kriz sonucunda psikoloji bozuldu. Zaten günlük yaşamda da, günlük şiddette de bunlar görölüyor. Otobüste, bakıyorsunuz, önünde oturanın boynunu kesiyor veya intiharlar çok artıyor. Bunlar çok önemli değerli arkadaşlar. Bu on bir intiharın arasında sade, işsiz vatandaşların yanı sıra, insanlar tarafından tanınan işsiz bir tiyatro sanatçısının da bulunması, ölkemizin ne kadar içler acısı bir durumda olduğunu ortaya koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, konumuz çocuklar olduğu için, çocukların sağlığı... Bu bakımdan ben bir de şuna değinmek istiyorum: İstanbul'la ilgili bir konu. Sayın Başbakan her vesileyle en az üç çocuk yapılmasından yana olduğunu söylüyor. Sayın Sağlık Bakanı da buna zaten değişik konuşmalarda destek verdiğini söyledi. İsteyen istediği kadar çocuk yapsın, üç, dört, beş yapsın ama çocuk sahibi olamayanlara devletin yardımcı olması lazım. Bunlara, tüp bebek dediğimiz merkezlerde yardımcı üreme teknikleriyle devletin veya tıbbi merkezlerin yardımcı olması gerekir. Ne yazık ki İstanbul'da Sağlık Bakanlığına bağlı hastanelerde sadece iki yerde bu yardımcı üreme tekniklerini uygulayan merkez var. Bunlardan bir tanesi Zeynep Kamil Hastanesi, diğerisi de Süleymaniye Doğumevi. Süleymaniye Doğumevi Hastanesi Süleymaniye'de değil, Zeytinburnu'nda. şişli Etfal'den bana başsvurdu arkadaşlarımız. şişli Etfal'in Eğitim Planlama Koordinasyon Kurulu bu açıdan, bu tüp bebek için, yardımcı üreme teknikleri için yerini de bulmuş, merkez de yapılmasını istemiş, kadın doğum bölümünden ve üroloji bölümünden arkadaşlar eğitime gitmiş, hazır, her şey var fakat her nedense -Hastane Başhekimliğinden mi İl Sağlık Müdürlüğünden mi bilemiyorum- bu yürürlüğe girmiyor. Arkadaşlar hazır ve bölgede tüp bebek merkezi yok IVF merkezi dediğimiz In Vitro Fertilizasyon, Süleymaniyede var, Zeynep Kamilde var, Bakırköyde de hazırlık varmış. Bunu da Sayın Bakanın bilgisine sunuyorum eğer duyduysa Bakanımız.

Değerli milletvekilleri, CHP olarak yasa teklifine olumlu oy vereceğimizi bildiriyoruz. Zaten Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz kadın sağlığına, çocuk sağlığına, halkın sağlığıyla ilgili her şeye olumlu katkılarımızı sunduk. Burada daha evvel konuştuk, Sigara Yasası'nda da biz halk sağlığını ilgilendirdiği için olumlu oy verdik.

Yüce heyetinizi bu duygu ve düşüncelerle selamlarım. Yasa teklifini hazırlayan Sayın Cevdet Erdöl'e ve emeği geçen herkese teşekkürlerimi sunarım. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yıldız.

Demokratik Toplum Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan.

Sayın Kaplan, buyurun efendim. (DTP sıralarından alkışlar)

DTP GRUBU ADINA HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi hakkında Demokratik Toplum Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, konu çocuklar olunca gerçekten çok büyük düşünmemiz gereken... Çünkü yarınımız çocuklarımız. Onların sağlığı, onların eğitimi, onların her türlü zararlı ortamdan, araçtan, her şeyden arınması yarınımızı sağlıklı kılar. İyi bir eğitim, sağlıklı çocuklar, yarını da güvenli bir ülke demektir. Bu ülkenin Meclisi Ulusal Egemenlik Bayramı'nda eğer çocuklara armağan ediyorsa 23 Nisan Bayramı'nı, bu çocuklarla ilgili ne yaptığımız konusuna da iyi bakmamız gerekiyor.

Bu teklif uçucu maddelerin zararlarından korunmayla ilgili birtakım kontrol ve önlemleri getirdiği için Mecliste grubu bulunan bütün partiler gibi bizim de şüphesiz olumlu bakıp desteklediğimizi ancak bunun yeterli olmadığını tek başına, olamayacağını da ifade etmek istiyoruz. Çünkü, çocuklarla ilgili sorunlar bu yasa kapsamında özellikle uçucu maddelerle ilgili bir alana, dar bir alana isabet ediyor ve sigara, alkol ve uyuşturucu gibi zararlardan çok özellikle kamuoyunda fotoğraflarda, haberlerde “tinerci” olarak daha çok bilinen, tanınan ve işledikleri suçların şiddetiyle kamuoyunda bu tür zararlı alışkanlıkların ağır sonuçlarını yaşamış bir ülkede Taksim Meydanı'nda eğer bir SAT komandosu yüzbaşı bir çocuğun bıçağıyla can veriyorsa, Doğu'da veya Karadeniz'de de normal, yolda giden bir vatandaş böylesi zararlı alışkanlıkların müptelası olmuş bir durumda aynı duruma maruz kalabiliyor.

Ama, bizim göz ardı ettiğimiz bir konu var, bir nokta var. Çocuk suçluluğuyla ilgili, çocukların zararlı alışkanlıklarıyla ilgili elimizde ne tür bir veri var? Bakın, Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde çocuk masaları var. Özellikle İstanbul'da, metropol kentlerde bu daha çok ve metropol kentlerdeki o çocuk masasında çalışan görevlileri, ellerindeki raporları dinleyip okuduğunuz zaman sorunun sadece bir kolay tiner bulma, boyacıdan, nalburdan tiner alıp tiner çekme hadisesi olmadığını, sosyolojik, toplumsal birçok yönünün olduğunu göreceksiniz.

Neden bu sokak çocuklarında bu zararlı alışkanlıklar çok, tiner çok? Ama varsıl olan ailelere doğru gidildiği zaman bu zararlı alışkanlıkların yerini değişik haplardan değişik uyuşturucu türlerine kadar ve en son sanat dünyasına kadar uzanan birçok fotoğrafının görüldüğü magazinsel olaylara kadar yayıldığını görürüz.

Şimdi, buradaki ceza hükümlerinin, sadece maddelerin kontrolü, satışı açısından getirilen para -Türk Ceza Kanunu'nun 194'üncü maddesindeki- cezalarının:

1) Caydırıcı olmadığını düşünüyorum bir hukukçu olarak,

2) Denetiminin mümkün olmadığını...

Çünkü, ayakkabıcı, ayakkabı imalatında kullanıyor bunu. Yani çok rahat bulunabilen, ruhsata, kontrole tabi olmayan bir madde durumu söz konusu.

Ama ilginçtir ki batıda da, bir İstanbul'da da, bir Trabzon'da da, bir Ordu'da da, bir Batman'da da, bir başka şehirde de çocuklardaki bu eğilimlerin arttığı bir gerçek.

Peki, bu verileri kim bize tespit edecek? Bu verilerin bir tek ayağı yok. Sağlık Bakanlığı teşhis, kontrol, tedavi konusunu ilgilendiriyorsa bunun İçişleri Bakanlığı suç, kriminal boyutu var, aileden sorumlu Bakanlığın kimsesiz çocuklarla ilgili, ıslahevleriyle ilgili, değişik yurtlarla ilgili sorunları var. Yine aileden sorumlu Bakanlıkla beraber Millî Eğitim Bakanlığının -en önemlisi- bunlara yönelik ne tür bir çalışması var?

Peki, televizyonlara -TRT veya ulusal televizyonlara- ne kadar bir yükümlülük konuluyor ki eğitimsel programlar günde kaç dakika yapılabilir? Günde kaç dakika yükümlülüğü var televizyonların, bu konuda bilgilendirici reklam yapıyor? Maalesef, halkın gözünde, bakıldığı zaman, sokakta, özellikle kimsesiz çocukların, yoksul çocukların, ailelerinden kaçmış çocukların, göç sonucu ekonomik yoksulluğu olan çocukların, ekonomik olarak imkânları kısıtlı olan çocukların bu alışkanlıklara temayülünün çok daha fazla olduğu görülüyor. Peki, böyle olduğuna göre, elimizdeki verilerde kaç tane çocuk ülkemizde bu tür alışkanlıklara sahip? Ancak şunu ifade etmekte de yarar var, çocukların uçucu maddelerin zararlarından korunması kadar: Çocukluğunu geçmiş, genç olanların da bu tür zararlı alışkanlıkları kullandığı biliniyor. Yine, bu çocukların birlikte, özellikle yakın zamanda kapkaç olaylarında, bu tür alışkanlıklara müptela olanların çok yaygın olarak suça karıştıkları yönünde yargıya intikal eden dosyalar var. Peki, yargıya intikal durumunda yargının, baroların, savunmanın durumu nedir? O ayrı bir konu. Yani sadece 2004 yılında Avrupa Birliği müktesebatı çerçevesinde bu tür zararlı alışkanlıklarla mücadele için bir sözleşme Türkiye'nin önüne getirildi ve bu imzalandı. Bugün bunun yükümlülüklerinin yerine getirilmesi konusunda Meclisin ciddi bir adım atması gerekiyor. Öyle, Avrupa Birliği projeleriyle "50 kişi, 100 sokak çocuğuna yardım" adı altında yapılan projelerle çözülecek bir sorun değil. Adli Tıp Kurumundan tutun özellikle emniyetin -ki jandarmanın, kırsal kolluğun yoktur- özellikle İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kentlerdeki emniyet genel müdürlükleri bünyesindeki çocuk masasının kriminal takipte kayıp çocuklar, suça bulaşmış çocuklar ve çetelerin eline düşüp kullanılan çocuklar, organ mafyasının eline düşüp kullanılan çocuklar, organ mafyasının eline düşüp kurban olan çocuklar... Çokça bu kategoriyi artırabiliriz.

Bu doğrultuda bizim önümüzde... Bütün Meclis grupları mademki böyle bir tasarı konusunda, bunun yararlılığı konusunda hemfikir -ama eksik olduğu konusunda da bir hemfikirlik var- grup başkan vekillerimiz bir araya gelsin. Çocuklarla ilgili bir araştırma komisyonu konusunda bir konsensüs kurularak bunu hemen... Çok acil olarak bu konuda sağlıklı, bilim insanlarının, akademisyenlerin, uzmanların, sosyolojik, pedagojik ve birçok boyutlarıyla ele alıp değerlendireceği bir araştırmaya ve önlemlerine ilişkin bir çalışmaya ihtiyacımız var. Zaten Mecliste bu konuda çocuk haklarıyla ilgili bir izleme kurulu kuruldu. Bu izleme kurulunun kapasitesinin artırılması böylesi bir çalışmanın sonucu mümkün olabilir. Elbette ki bu yasa tasarısıyla bu uçucu maddelerin dağıtımını konusu bir zapturapt altına alınsa bile bu yeterli değil çünkü bazı yerlerde, çalıştıkları iş alanı itibarıyla çok rahatlıkla bu maddelere ulaşan çocukları bundan korumak maalesef mümkün olmuyor. Bu durum karşısında bizim önerimiz, bu konuda çocuk haklarıyla ilgili bütün boyutlarıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kaplan, devam edin.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Yani burada çocukların üzerinden hiç kimsenin siyasi rant, siyasi çıkar sağlamadan, bunun üzerinde konuşmadan, bunun gerekleri, nedenleri, sonuçları üzerinde ve çözümleri üzerinde yoğunlaşarak iyi bir çalışma yapmasında büyük yarar görüyoruz. Bu, şu açıdan önemlidir: Göç çocukları için önemlidir, varoş çocukları için önemlidir. Hatta ve hatta varsıl olan, durumu iyi olan aile çocuklarının neden on iki yaşında uyuşturucuyla tanışıklık devresinin, yaşının küçüklüğünün düştüğü, üniversitelerden ortaokul düzeyine düştüğü konusunun çok ciddi bir araştırma konusu yapılması gerekiyor.

Meclisin önünde önemli bir görevdir. Bu konuyu birlikte çalışarak yapmamızda büyük yarar görüyoruz. Meclis kurulu da bu konuda katkı sunabilir diye düşünüyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DTP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaplan.

Sayın milletvekilleri, gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahısları adına söz istemi yok.

Soru-cevap işlemine başlıyoruz efendim.

Sayın Doğru, buyurun efendim.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım sormak istiyorum: Yurt dışında yaşayan veya çalışan gençlerimizin madde kullanmaya başlamasını engellemek, tedavi konusunda motivasyonlarını artırmak ve rehabilitasyon programlarına uymak konusunda ülkemizin politikası var mıdır? Varsa anlatır mısınız?

Bu kanun görüşülürken Sağlık Bakanlığı bürokratlarının dışında, diğer Bakanlığın da bürokratları yoktur. Acaba kanun önemsenmediği için mi bürokratların burada bulunup bulunmadığını öğrenmek istiyorum.

Diğer bir konu da, madde bağımlılığıyla ilgili olarak çocuk bakım merkezlerinde çalışan personel çok yoğun bir ortam içerisinde çalışıyor, çok büyük de emek veriyorlar. Bunların özendirilmesi konusunda herhangi bir ek ücret verilemez mi?

Ayrıca, AMATEM merkezlerinde psikolog ve psikiyatri uzmanı bulmakta zorlanıyoruz. Bunun sebeplerinin başında da... Çok az para veriliyor ve çok ağır şartlar içerisinde çalışıyorlar. Bunların şartlarıyla ilgili, hem düzeltilmesi hem de maddi kaynaklar noktasında desteklenmesi olabilir mi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Doğru.

Sayın Yalçın...

RIDVAN YALÇIN (Ordu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, benim tahminlerime göre, uçucu madde kullanmak mevzuatımızda suç değildir. Biraz önce konuşmamda da ifade ettim. Benim, mesleğim gereği, madde bağımlısı çocuklardan tanıdıklarım oldu. İnanın... Esrar gibi ya da kokain gibi maddelerden çok daha zararlı, insan sağlığına çok daha zararlı olan bu maddelerin keyif için kullanılmasının da suç hâline getirilmesi planlarınız arasında var mıdır?

Bir de efendim, yine konuşmamda ifade ettim, Ankara’da bile sokakta yürümemizi zorlaştıran ve hatta cami kapılarında çocuklarını kullanarak dilendiren insanlar var ne yazık ki. Bu çocuklar için neden devletimiz koruma tedbirlerini yürürlüğe koymaz? İlla bir medya kuruluşuna haber mi olması gerekir bunların tek tek?

Son olarak, Sayın Bakanım, yurtlardan kaçan çocuklar için bir projeniz olacak mı? Çıkıp “Ya ne yapalım, işte, yurttan durduramıyoruz, terk edip kaçıyor.” demek, devletimizin sorumluluğunu bu konuda sona mı erdiriyor? Bir projeniz var mıdır?

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yalçın.

Sayın Özdemir...

HASAN ÖZDEMİR (Gaziantep) – Sayın Başkan, Sayın Bakana soruyorum: Bütün milletvekili arkadaşlarımda da hemfikir oldukları gibi, uyuşturucu maddelerin büyük bir sorun olduğu ve devam ettiği görülmektedir. Uyuşturucuyla mücadeleyi Meclis düzeyinde sürekli olarak yapabilmemiz için İçişleri, Millî Eğitim veya Turizm gibi, Çevre gibi uyuşturucuyla mücadele komisyonu kurmayı ve bununla etkin mücadele etmeyi düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdemir.

Sayın Çelik...

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Bu kanun teklifini çok anlamlı ve önemli buluyoruz. Burada özellikle bağımlılık yapan ürünlerin satışı ve birtakım müeyyidelerin getirilmiş olmasını da ayrıca, toplumumuzun sağlıklı olarak inkişafı konusunda büyük bir gelişme olarak görüyoruz. Ancak söz konusu maddenin altıncı fıkrasında, sadece, idari para cezalarını hangi mercinin vereceğine dair bir düzenleme var, mahallî mülki amirin yetkili olduğunu ifade ediyor. Mahallî mülki amir bu cezai hükmü nasıl uygulayacak? Bununla ilgili bir yönetmelik bölümü var 4’üncü maddede ama orada da bir hüküm söz konusu değil. Bunu Sayın Bakan nasıl açıklayacak? Onu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çelik.

Sayın Bakanım, sorular tamam. Cevap verecek misiniz?

DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN (İzmir) – Efendim, ben sadece... Tabii, yine doğrudan doğruya Sağlık Bakanımızın yazılı olarak cevap vermesi gereken sorular var burada ama yine ben burada

otururken bir soru tekraren soruldu, bu yurt dışında yaşayan çocuklarımızın durumuyla ilgili olarak. Şimdi, bu yurt dışında yaşayan çocuklarla ilgili, daha doğrusu, yurt dışında yaşayan Türk çocuklarıyla ilgili soru ikinci defa soruluyor diyorum. Bu, geçen Hükümet döneminde ben yurt dışında yaşayan vatandaşların sorunlarından da sorumlu olduğum için bu konuyu yakından biliyorum, takip ediyorum ben. Batı'da uzun süre, maalesef hep göçmen kökenli ailelerin çocuklarının daha çok bu türden sıkıntılarla, sorunlarla muhatap olacağını, baş başa kalacağını düşünüyorlardı ama son, hepimizin üzülmeye hakikaten ve sadece üzülmeye değil, aynı zamanda, endişe ederek gördüğümüz bir gerçek var. O da genç yaşta, çocuk yaşta hem uyuşturucuyla ilgili problemlerin hem de şiddete yönelik problemlerin tahmin edilenin çok üstünde bir dozda, tahmin edilenin çok üstünde bir sayıda ortaya çıkması, hemen hemen bütün Batı ülkelerinde ve bizim göçmen kökenli Türk nüfusumuzun yaşadığı ülkelerde ciddi olarak ele alınıyor.

Şimdi, bu, burada geçen bazı konularla birlikte... Mesela, psikologlar, psikiyatrlar hatta burada bahsedilmeyen, zaman zaman Türkiye'de böyle bir terim bulmakta zorluk çektiğimiz inanç önderleri vesaire diyoruz, onlar da dâhil olmak üzere çok iyi yetişmiş olanları, gerçekten bu alanda bilgi sahibi olanları bir araya getirerek ve toplum önderleriyle, bir bakıma sivil toplum örgütleriyle çalışarak bu işi acaba nasıl azaltabiliriz -önlemek, zaten fiilen sınırlamak mümkün değildir de- çalışması devam ediyor. Buna, sadece Avrupa'da değil, Amerika'da da devam ediliyor çünkü gerçekten de şiddetin, artışı ve çocuk düzeyine, çocukların yaş düzeyine, sınırına inmesi, insanlığın bütünüyle endişe etmesi gereken bir konudur ve vakit geçirmeden, ciddi anlamda tedbir alınması gereken bir konudur; küresel bir konudur bu, sadece ülkeleri tek tek ilgilendiren bir konu değil.

O bakımdan, hem bu yasanın hakikaten böyle bir zamanda gündeme getirildiği ve bu konuşmalara bir bakıma kapı açtığı için çok büyük bir yararı olmuştur hem de bundan sonra bunun... Mesela, ayrıca bir komisyon kurulabilir mi, kurulamaz mı? Teknik konudur açıkçası, bilmiyorum ama ne yapılması gerekiyorsa onu yapmamız lazım. Yani burada ne yapılacak, birinci sorumludur. Kim yapacak, ne yapılacak olanı ikinci sorumludur. Nasıl yapılacak sorusu bir yöntem sorusudur, bir metodoloji sorusudur ama bütün bunları niçin yapıyoruz sorusu, bir hayat memet sorunudur. Dolayısıyla, bir bakıma ahlaki sorudur, felsefi sorudur, manevi sorudur.

Bu yönüyle, ben, sadece bu birkaç soruyla ilgili fikrimi söyledim ama cevaplandırılmayan sorular yazılı olarak cevaplandırılacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bakan.

Madde üzerinde iki adet önerge vardır.

Önergeleri önce geliş sıralarına göre okutacağım, sonra aykırılıklarına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 89 sıra sayılı Kanun Teklifinin 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve (2) numaralı fıkrasının metinden çıkartılarak diğer fıkralarının teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş	Veysi Kaynak	Canan Arıtman
Kayseri	Kahramanmaraş	İzmir
Şevket Köse	Birgen Keleş	Hulusi Güvel
Adıyaman	İstanbul	Adana

“(1) 2 nci maddenin birinci ve üçüncü fıkralarındaki yükümlülüklerle aykırı hareket eden kişiler, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “sağlık için tehlikeli madde temini” başlıklı 194 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılır.”

BAŞKAN – Şimdi maddeye en aykırı önergeyi okutup işleme alacağım efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 89 sıra sayılı “Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi”nin 3. maddesinin (3) üncü ve (5) inci fıkrasının, aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dr. Mehmet Şevki Kulkuloğlu	Ünal Kacır	Veysi Kaynak
Kayseri	İstanbul	Kahramanmaraş
Hüsnu Çöllü	Ali Rıza Öztürk	Şevket Köse
Antalya	Mersin	Adıyaman
Ferit Mevlüt Aslanoğlu		Metin Arifağaoğlu
Malatya		Artvin

(3) 2 nci maddenin dördüncü fıkrasına aykırı olarak bu Kanunu kapsamına giren ürünleri ihtiva eden yapıstırıcı kırtasiye malzemelerini eğitim ve öğretim faaliyetinde kullanılmasına izin verenlere, beşyüz Türk Lirası idari para cezası verilir ve bu kırtasiye malzemelerinin eğitim ve öğretim kurumunda kullanılması men edilir.

(5) 2 nci maddenin yedinci fıkrasındaki yükümlülüğe aykırı hareket edenlere, malın piyasada değerinin iki katı kadar idari para cezası verilir. Ancak, bu cezanın miktarı beşbin Türk Lirasından az olamaz. Ayrıca, bu yükümlülüğe aykırı olarak ambalajlanan malların mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Trabzon) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu?

DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN (İzmir) – Katlıyoruz efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutalım?

MEHMET ŞEVKİ KULKULOĞLU (Kayseri) – Gerekçeyi okutun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

89 sıra sayılı Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifinin, “Ceza Hükümleri” başlıklı 3. maddesinin 3. fıkrasındaki değişiklik önergemizde, kanun kapsamına giren ürünleri ihtiva eden yapıstırıcı malzemeleri eğitim-öğretim faaliyetinde kullanılmasına izin verenler hakkındaki yüz Türk lirası olarak öngörülen idari para cezası beşyüz Türk Lirasına çıkarılmıştır. Böylece, buradaki ceza da daha caydırıcı hâle getirilmiş olacaktır.

Kanun teklifinin 3. maddesinin 5. fıkrasında düzenlenen, kanun kapsamına giren ürünlerin dış ambalajları ile varsa iç ambalajlamaları konusunda, bu kanun teklifinin 2. maddesinin 7. fıkrasındaki yükümlülüklerle uygun olmayan ambalajlama yapan üreticilere verilecek ceza miktarının asgari oranının üreticilerin konumu göz önüne alındığında yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Bu fıkradaki değişiklik teklifimizle, söz konusu ceza miktarının artırılmasını amaçlanmıştır.

Ayrıca cezai hüküm Kabahatler Kanunu hükümlerine paralel hâle getirilerek satışın men edilmesi yerine mülkiyetin kamuya geçirilmesi öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum efendim:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 89 sıra sayılı Kanun Teklifinin 3 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve (2) numaralı fıkrasının metinden çıkartılarak diğer fıkralarının teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş (Kayseri) ve arkadaşları

“(1) 2 nci maddenin birinci ve üçüncü fıkralarındaki yükümlülöklere aykırı hareket eden kişiler, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun “sağlık için tehlikeli madde temini” başlıklı 194 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılır.”

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu efendim?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Trabzon) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

DEVLET BAKANI MEHMET AYDIN (İzmir) – Katlıyoruz efendim.

BAŞKAN – Katılıyorsunuz.

Gerekçeyi okutuyorum efendim:

Gerekçe:

Türk Ceza Kanununun 194 üncü maddesi hükmü çocuk çalıştırılması durumunda da uygulanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...Kabul etmeyenler...Önerge kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi kabul edilen her iki önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum efendim:

Yönetmelik

MADDE 4- (1) Bu Kanunun;

a) 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasındaki teşvik edici tedbirler Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenir.

b) Diğer hükümlerinin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller ilgili Devlet Bakanlıkları ile İçişleri, Millî Eğitim, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ve Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarının görüşleri alınarak, Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

BAŞKAN – Gruplar adına ilk söz Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Hasan Özdemir'in.

Sayın Özdemir, buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HASAN ÖZDEMİR (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 89 sıra sayılı Çocukların Uçucu Maddelerin Zararlarından Korunmasına Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifinin 4'üncü maddesi “Bu Kanun hükümlerinin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Sağlık Bakanlığının görüşü alınarak, İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” hükmü getirmektedir. Kanun teklifinin amacı doğrultusunda içerik olarak eksiklikler de göz önüne alındığında bu hüküm eksik kalmaktadır. Bir kere, çocukların uyuşturucu maddeleri kullanmaya başlamaları kanun teklifinde çok masumane bir şekilde, sadece çocukları zanlı gösteren bir şekilde sunulmaktadır. Oysa bu hâl, her şeyden önce çocukların kötü yaşam koşullarından etkilenmektedir. Dolayısıyla bu kanunun toplumsal ve ekonomik boyutları vardır.

Uçucu madde bağımlılığında çocukların sosyal ve ekonomik şartlarına dair değerlendirmelerime geçmeden önce kanun teklifinde belirtilen hususlar üzerinde görüşümü sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sayın milletvekilleri, uyuşturucu maddeler, kullanan kişilere çok ciddi bedensel, ruhsal ve psikolojik zararlar vermektedir. Uyuşturucu maddelerini kullanan kişilerin ilk belirtileri davranış bozuklukları ve kişilik değişiklikleridir. İkinci aşamada ise suç eğilimini artıran bireyler ortaya çıkmakta ve böylece telafisi güç toplumsal yaralar açmaktadır. Özellikle temini kolay olan uyuşturucu ve uçucu maddelerin istismarı on dört-on beş yaşlarında görülmekle birlikte, ilk kullanım yaşı altı ve sekiz yaşlarına kadar düşmüştür.

Ülkemizde tütün ve alkolden sonra bağımlılık yapan maddeler arasında en fazla uçucu ve çözücü maddeler gelmektedir.

Uçucu ve çözücü madde kullanımıyla başlayan bu süreç daha sonra esrar, eroin, kokain gibi tabii uyuşturucular ile LSD, ecstasy ve captagon gibi sentetik uyuşturucu kullanımıyla devam etmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında, uyuşturucu ve çözücü maddeler kullanımıyla mücadele, uyuşturucu madde kullanımıyla mücadelenin de ilk aşaması olarak görülmektedir. Uçucu ve çözücü maddeler kolay temin edilebilen özellikleri nedeniyle küçük yaştaki kullanıcılar için cazip hâle gelmektedir. Yine, kullanımlarını kısıtlayan yeterli yasal müeyyidelerin şu ana kadar olmayışı da bu alanda bir eksiklik olarak görülmektedir.

Görülmekte olan bu kanun teklifi, bu yasal boşluğu doldurma açısından dikkat çekici bir durumdur. Ancak, bu gibi kanunlarla, çocukların uçucu ve çözücü maddelerle temaslarını azaltmamız çok zor olacaktır. Bir kere, çözüm yollarını, sorunun merkezine çocukları koyarak düşünmek yanlış bir başlangıçtır. Sorunun ekonomik, sosyal, eğitim gibi yönleri vardır. Toplumda ekonomik krizin etkileri hissedildiği müddetçe çocuklar okul yerine sanayi bölgelerine gitmek zorunda kalmaya devam edecektir.

Sayın milletvekilleri, çocuklarımızın uçucu ve çözücü maddelerle temaslarında en çok rastlanan olay çocuklarımızın ağır sanayi dallarında çalışmalarıdır. Çocuklarımız, ayakkabı, boya, mobilya, otomobil tamiri gibi ağır iş kollarında çalışmak zorunda kalmaktadır. Ne yazık ki maddi imkânsızlıklardan henüz okul çağındaki evlatlarımızın elleri kalem değil, çekiç tutmaktadır. Günde on üç-on dört saat çok kötü koşullarda çalışan, yıkık dökük atölyelerde, hanlarda çalışan havasız ve dumanlı yerdeki çocuklarımız uçucu maddeyle iç içe yaşıyorlar. Bu tür uçucu maddelerin en temel özelliği de bağımlılık yapmasıdır. Dolayısıyla, bu şartlarda çalışan çocuklarımızın birçoğu artık potansiyel birer madde bağımlısı hâline gelmektedir. Tabii hemen belirtiyim ki dikkatinizi çekmek istediğim husus, çocukların çalışma koşulları değil, bizzat çocuk istismarı hususudur. Bugün, çocuk istihdamı, çok ciddi ekonomik etkenlerle olan toplumsal bir sorun hâline gelmiştir. Sorunun toplumsal boyutlarında, çocukların, gelişim dönemi içerisinde çalışma hayatının en ağır koşulları içerisinde olmaları hususu yer almaktadır. Bugün, hepimizin kabul ettiği bir gerçek, sosyal yatırımın en etkilisinin çocuklara yapılan yatırım olduğudur. Bu yönde sağlıklı yetişmiş bir çocuk, gelecekte üretici ve çok yönlü düşünebilen bir nitelikte olacaktır. Yapılan araştırmalarda, bir çocuğun zihinsel gelişiminin yüzde 50'si dört yaşında, yüzde 30'u dörtle sekiz yaşlarında, yüzde 20'si ise sekiz ile on yaş arasında gerçekleşmektedir. Ağır koşullarda çalışan ve uçucu maddelere maruz kalan çocuklarımız daha zihinsel gelişimlerini tamamlamamış olan bireylerdir. İçinde bulunduğumuz bu koşullar gelecekte sosyopsikolojik sorunları ortaya çıkarmaktadır.

Değerli milletvekilleri, uçucu madde bağımlılığının pençesine düşmüş çocuklarımıza yönelik olarak bazı kentlerimizde uçucu madde araştırma ve tedavi merkezleri kurulmuşsa da şu anda yeterli değildir. Ayrıca, ne yazık ki bu tür tedavi merkezlerinde tedavi gören uçucu madde bağımlısı çocuklarımız, kendi yaşam koşullarına geri döndüklerinde yeniden kullanıcı oluyorlar çünkü AMATEM gibi belirli yerlerde bunlara gerekli tedaviler yapılıyor ama evlerine döndüklerinde bunlar takip edilmiyor. Dolayısıyla, bu çatı altında konuşulması aciliyetli olan konuların başında, bütün çocuklarımızın iyi eğitimi ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi olmalıdır; aksi hâlde, bugün, bu ve benzeri görüştüğümüz kanunlarla geçici önlem almaktan öteye gidemeyeceğiz. Önemli olan bataklığı kurutmaktır. Gençlerimizi bataklıktan kısa sürede çekip çıkarmak değildir.

Değerli milletvekilleri, çocuklarımızın, gençlerimizin ruh ve beden sağlıklarını korumak amacıyla bağımlılık yapıcı, uyuşturucu maddelerden uzak tutulması ve bu maddelere erişiminin güçleştirilmesi gerekmektedir. Ancak bağımlı hâle gelen çocuklarımızın içinde buldukları sosyal ve ekonomik durumları da göz ardı edemeyiz. Hazırlanan bu kanun teklifinin daha da anlamlı olabilmesi için bir an önce bu konularda düzenlemeler yapmak gerekmektedir.

Vermiş olduğumuz ve kabul edilen Meclis araştırma önergesiyle uyuşturucu madde kullanımıyla mücadele konusunda geniş çaplı bir rapor hazırlanmıştır. Bu raporda yer alan hususlar ve öneriler yerine getirilebilseydi bu yasa daha ciddi hazırlanabilirdi. Yine de bu yasa teklifine olumlu oy vereceğimizi belirtir, bütün bu duygu ve düşüncelerimle konuşmama son verirken kanun teklifinin hayırlı olmasını diliyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özdemir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adıyaman Milletvekili Şevket Köse.

Sayın Köse, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Köse, zamanı biraz iktisatlı kullanabilir miyiz.

CHP GRUBU ADINA ŞEVKET KÖSE (Adıyaman) – İktisatlı kullanacağım, sekiz dakikada bitireceğim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 89 sıra sayılı Uçucu Organik Bileşiklerin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinize en içten sevgi ve saygılarımı sunarım.

Sayın milletvekilleri, yasa teklifiyle ilgili görüşlerime geçmeden önce Mardin'de yaşadığımız insanlık dışı olayla ilgili birkaç söz etmek istiyorum. Partimiz adına Mardin'e gönderilen heyet içerisinde ben de vardım. Yaşanan vahşetin izlerini gözlerimle görme şansım oldu. Düğünde eğlenen ya da dinî vazifesini yerine getiren çoluk çocuk, kadın-erkek, genç-yaşlı dinlemeden, onlarca insanı öldürmek insanlıkla bağdaşmayacak bir durumdur. Ne gelenek ne görenek ne töre ne de yasa böylesi bir katliamı mazur gösteremez. Katliamdan birkaç saat geçtikten sonra gitmeme rağmen gördüğüm manzara tüyler ürperticiydi.

Sayın milletvekilleri, bu durum, bölgeye yeterince sosyoekonomik bir yatırım yapmamanın sonucudur ve bu Türkiye'nin bir ayıbıdır ve bu konuyu Türkiye'de herkesin ama herkesin, tüm siyasi düşüncede olan insanların enine boyuna düşünüp taşınması gerekir ve araştırılması gerekir diye düşünüyorum. Buradan, yaşamlarını kaybeden yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, geri kalanlara da sabır diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son elli yıldır petrokimya sanayisi çok hızlı gelişti, çok sayıda uçucu madde üretildi. Benzin, toluen gibi bu maddeler yapıştırıcı ve boya inceltici olarak kullanılmaktadır, kolay elde edilebilmesi nedeniyle on iki-on yedi yaş arası dönemde sokakta yaşayan çocuklarca sıkça kullanılmaktadır. Bu maddeleri kullananlarda öfkelilik hâli ya da neşelilik ve hayal görme gibi özellikler ortaya çıkmaktadır. Plastik torbalarda, elbise üzerinden solunarak veya ısıtılıp buharı solunarak alınan bu maddelerin sarhoşluğu alkol sarhoşluğuna benzer; muhakeme ve algı bozulur, peltek konuşma, çift görme, titreme, görme bulanıklığı başlar. Uzun kullanımlarda karaciğer yetmezliği, felçler, işitme bozukluğu, görme bozukluğu, beyin hasarı ve kalpte ritim bozuklukları artmaktadır. Yalnızca bu saydıklarımın otürü dahi ne kadar önemli bir yasa üzerinde konuştuğumuz anlaşılmaktadır. Genç nesillerin, yani bir başka deyişle şu an ve gelecekteki toplum sağlığımız üzerinde yaşamsal önem taşıyan bir konuyu tartışmaktayız.

Değerli arkadaşlar, Uçucu Organik Bileşiklerin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun Teklifi'nin ilk olarak ismi Çocukların Uçucu Maddelerin Zararından Korunmasına Dair Kanun Teklifi idi. 22'nci Dönemde verilmiş bu teklif, çok daha yerinde bir düzenlemeyle, yalnızca çocuk kapsamından çıkarılmıştır. Yalnız, teklifin çeşitli yerlerinde özellikle "çocuklar" diye belirtilmesi ise teklifin çocuklara özel bir önem verdiğinin göstergesidir.

Sayın milletvekilleri, ülkemiz maalesef çocuk işçinin had safhada olduğu bir yerdedir. Bu durum ülkemiz ekonomisinin bugüne kadar iyi yönetilmediğinin göstergesidir. İnsan gibi çalışma şartlarından uzak bir biçimde günde çok az miktarlarda parayı evlerine götürmek için çoğu zaman zoraki çalıştırılan çocuklarımız yalnızca bu kötü ekonomik şartların mağduriyetini yaşıyorlar. Bakınız, mevsimlik işçiler evlerinden çıkmaya, yollara düşmeye başladılar oysaki eğitim-öğretim yılı henüz son bulmamıştır. Buna rağmen, çocuklarımızın analarının babalarının yanında, okullarını bırakarak başka yerlere çalışmaya gidiyorlar. Tıpkı mevsimlik işçiler durumunda olduğu gibi kötü ekonomik şartlar sonucunda da kimi çocuklarımız hem hayatın acımasızlığı altında ezilmekte hem de ömürlerini kısaltacak ürünlerle çalışmak zorunda kalmaktadırlar.

Değerli arkadaşlar, çocuklarımızın risk altında çalışmasının önüne geçilebilmesi için çok ciddi sosyal yatırımlar yapmak ve bunu kamuoyuna duyurmak zorundayız. İlgili yasa teklifi ile bu şartları sağlayabiliriz. Kötü şartlar altında çalıştırılan çocuklarımızın haricinde eğitim-öğretim faaliyetlerinde de bu gibi maddeler kullanılabilir. Bunun önüne geçebilmek için de çeşitli hükümler düzenlenmiştir. Özellikle uçucu maddelerin derslerde solunması yoluyla bağımlılık başlaması gibi olumsuz durumların önüne geçebilmek amacıyla tiksindirici kokuların bu maddelerde kullanılması isabetli bir uygulama olacaktır. Millî Eğitim Bakanlığının bu konuda ne derece büyük öneme sahip olduğu bilinmektedir, ki ilgili yasada bu konuda hükümler vardır.

Değerli milletvekilleri, bu konuda caydırıcılık anlamında bir başka nokta da daha titizlikle ele alınmalıdır. Çocuklarımızın zehir solumasına engel olabilmek amacıyla cezai hükümler ayrı bir önem taşımaktadır. İlgili ceza uygulamalarının hassasiyetle takip edilmesi ve bu konuda hiçbir bahane kabul edilmemesi gerekir. Sadece ailelerin, çocukların ya da bu ürünlerin satıldığı veya kullanıldığı yerlerdeki

kişilerin değil, yerel mülki amirlerin bile bu konuda eğitimden geçmeleri gerekmektedir diye düşünüyorum. Uygulama yaygınlaştırılmadan önce uygulamanın yürütülmesini üstlenen kamu kurum ve kuruluş yöneticilerine yeterli derecede eğitim ve doküman sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekillerim; Uçucu Organik Birleşiklerin Zararlarının Önlenmesine Dair Kanun Teklifi'nin yürürlüğe girmesinden sonra uygulanabilmesi için yönetmeliklere özel bir önem düşmektedir. Zira, çok sayıda bakanlığın uzmanlık alanına giren çalışmaların düzenlenip eş güdüm içerisinde uygulanabilmesi için yönetmeliklere ihtiyaç vardır. Parti grubum adına söz aldığım 4'üncü madde ise yönetmelikleri düzenlemektedir. 4'üncü maddenin ilk fıkrasının (a) bendine göre "2'nci maddesinin sekizinci fıkrasındaki teşvik edici tedbirler Hazine Müsteşarlığının görüşü alınarak Maliye Bakanlığınca belirlenir." (b) bendine göre ise "Diğer hükümlerin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller ilgili Devlet Bakanlıkları ile İçişleri Bakanlığı, Millî Eğitim, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ve Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarının görüşleri alınarak, Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." Maddeden de anlaşıldığı gibi çıkarılacak yönetmeliklerin büyük önemi vardır. Yönetmeliklerle düzenlenecek ayrıntılar, yasanın uygulanmasındaki boşlukları dolduracağı gibi aksaklıkların da önüne geçecektir.

Değerli milletvekilleri, uçucu madde kullanımının her geçen gün yaygınlaştığını görmekteyiz. Sokakta yaşayan çocukların sayısının artması bunun bir başka göstergesidir. Bunun başlıca nedeni ise ekonomidir. Ülkemizde gelir dağılımı adaletinin gittikçe bozulması, yoksul ve işsiz insan oranının her geçen gün çoğalması, ülkemizdeki toplumsal yapıya doğrudan yansıtılmaktadır. Uçucu madde kullanımı, sokakta yaşayan insanların sürekli artması, bu kişilerin güvenlik sorununa yol açması gibi etkenlerin hepsinin temelinde ekonomik sorunlar yatmaktadır. Bu nedenle devletin, ekonomi içerisinde, sosyal devlet olması gereğiyle etkin olarak yer alması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasanın çıkmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyor, bu duygu ve düşüncelerle hepinize en içten saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Köse, teşekkür ederim, hakikaten iktisatlı kullandınız, iki dakikanız var daha.

Sayın milletvekilleri, madde üzerinde söz istemi? Yok.

Gruplar zaten söz istemediler.

Şahıslar adına? Yok.

Soru? Yok.

Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, süremiz dolmak üzere. Eğer gruplar mutabakat hâlinde olurlarsa bitirmek için süre uzatımını oylarınıza sunacağım.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bitirelim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Devam edelim.

BAŞKAN – Süre uzatımını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum efendim:

Yürürlük

MADDE 5- (1) Bu Kanunun;

a) 2 nci maddesinin dördüncü, beşinci ve yedinci fıkraları yayımı tarihinden itibaren bir yıl sonra,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum efendim:

Yürütme

MADDE 6- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklif kanunlaşmıştır. Hayırlı, uğurlu olsun.

Konuşacak mısınız efendim? Bir teşekkür konuşması yapmak isterseniz buyurun. Uzatmak için şey yaptık çünkü. İstemiyor musunuz?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI CEVDET ERDÖL (Trabzon) – Hayır.

BAŞKAN – Peki.

Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, sözlü soru önergeleriyle diğer denetim konularını sırasıyla görüşmek için 12 Mayıs 2009 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 19.59